

SUSURLUK TİCARET BORSASI

SAYI : 3

ET ÜRETİM VE TÜKETİM ÜZERİNE SEKTÖREL ANALİZ

2016

*Ekonomik kalkınma, Türkiye'nin hür, müstakil,
daima daha kuvvetli, daima daha refahlı Türkiye
idealinin belkemiğidir.*

-1937-

K. Atatürk

SUSURLUK TİCARET BORSASI

İMTİYAZ SAHİBİ

Sefer GÖÇER

Genel Yayın Sorumlusu
Susurluk Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hamit YILDIZ

Susurluk Ticaret Borsası
Genel Sekreter Vekili

EDİTÖR

Şule ŞAHİN ASLAN

Susurluk Ticaret Borsası
Laboratuvar Sorumlusu

YAYIN KURULU

Hüseyin TUNALI

Mete SEYFELİ

Sezai ÇELPEŞLİ

Yakup BOZKAN

Can TATLIOĞLU

GRAFİK TASARIM

Gram Ajans | Balıkesir

0 266 260 10 30

www.gramajans.com

BASKI

Printer Ofset Matbaacılık
San. Ve Tic. A.Ş.

2017

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	5
2. DÜNYADA DURUM	7
2.1 Dünya Hayvan Varlığı	7
2.1.1 Dünya Hayvan Varlığının Kıtalara Dağılımının İncelenmesi	27
2.1.2 Ülkelere Göre Hayvan Varlığı	28
2.1.3 (2015-2016) yılları Avrupa'da Hayvan Varlığı	30
2.2 Dünya Et Üretim ve Tüketimi	31
2.2.1 Dünya Et Üretimi	31
2.2.1.1 Ülkelere Göre Et Üretimi	32
2.2.2 Dünya Et Tüketimi	34
2.2.3 Dünya Kişi Başı Et Tüketimi	37
2.3 Dünyada İthalat ve İhracat	40
2.3.1 Büyükbaş Hayvan İthalat ve İhracatı	40
2.3.2 Sığır Eti İthalat ve İhracatı	41
2.3.3 Koyun Eti İthalat ve İhracatı	42
2.3.4 Kanatlı Eti İthalat ve İhracatı	43
2.3.5 Et Ticaret Hacmi	44
2.3.6 FAO Et Fiyat Endeksleri	45
3. TÜRKİYE'DE DURUM	47
3.1 Türkiye Hayvan Varlığı	47
3.1.1 Son 5 yıl içerisinde Hayvan Varlığına Genel Bakış	50
3.2 Türkiye Et Üretim ve Tüketimi	50
3.2.1 Et Üretimi	50
3.2.1.1 Et Üretiminin Türlerine Göre Dağılımı	52
3.2.1.2 Et Üretiminin Dönemlere Göre İncelenmesi	52
3.2.1.3 Hayvan Sayısı, Kesilen Hayvan Sayısı ve Et Üretiminde Yıllık Değişimler	55
3.2.2 Türkiye Et Tüketimi	56
3.3 Hayvansal Üretim Değerleri	57
3.3.1 Canlı Hayvan Üretim Değeri	58
3.3.2 Hayvansal Ürün Üretim Değeri	59
3.4 Fiyatlar	59
3.5 Türkiye Canlı Hayvan/Et İthalat ve İhracatı	61
3.5.1 Canlı Hayvan İthalat ve İhracatı	61
3.5.2 Türkiye Et İthalat ve İhracatı	62
4. SUSURLUK'DA DURUM	64
5. BORSAMIZ CANLI HAYVAN VE ET İŞLEM HACMİ	65

İLETİŞİM

Han Mahallesi Şehit Fikret Caddesi
No:6 Susurluk / BALIKESİR
Telefon: 0 266 865 54 57
Faks : 0 266 865 54 69
E - posta: susurluktb@tobb.org.tr

1. GİRİŞ

Hayvancılık sektörü yadsınamaz ölçüde önemlidir. Elde edilen hayvansal ürünler gelişen ve değişen dünyada toplumun temel sorunu olan yeterli ve dengeli beslenmenin en önemli kaynaklarıdır. İnsanın büyüüp, gelişmesi, sağlıklı olabilmesi ve zihinsel gelişimi açısından gerekli olan proteinin karşılanması için bitkisel kaynaklı besinlerden daha çok hayvansal kaynaklı proteine ihtiyaç duyulmaktadır.

Protein, saç telinden tırnaklara kadar, tüm hücrelerin önemli bir fonksiyonel ve yapısal bileşenidir. Vücudun ürettiği enerjinin yaklaşık %10-15 'i, gıdalar yoluyla alınan proteinlerden gelmektedir. Özellikle çocukluk döneminde yeterli miktarda protein tüketimi sağlıklı bir gelişim için önemlidir. Yetişkinlerde ise, enerjinin yanı sıra hücrelerin onarımı için de proteine ihtiyaç vardır. Hayvansal gıdalardan alınan proteinler, vücudun ihtiyaç duyduğu hemen hemen tüm

amino asitleri içerir. (<http://iyigelenyiecekler.com/protein-iceren-yiecekler/>) İnsanın büyümesi, gelişmesi ve sağlıklı kalabilmesinin yanı sıra, beyin gelişimi bakımından da önemli olan sekiz adet aminoasit, sadece hayvansal kökenli proteinlerde yeterli miktarda bulunmaktadır. Hayvansal besin%15-20, balıkta %19-24, yumurta %12 sütte %3-4, peynirde ise %15-25'dir. Sağlıklı beslenme için kırmızı et, beyaz et, süt, yumurta gibi hayvansal ürünlerin düzenli olarak tüketilmesi gerekmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre sağlıklı bir insanın vücut ağırlığının her kilogramı için günde 1 gr protein tüketmesi ve bununda % 42 'sinin hayvansal kökenli olması önerilmektedir. (TİGEM Hayvancılık Sektör Raporu) Ayrıca kırmızı et insanların sağlık beslenmesinde vücut tarafından en iyi kullanılabilen protein kaynaklarından biri olmakla birlikte demir mineralinin en zengin kaynağıdır.

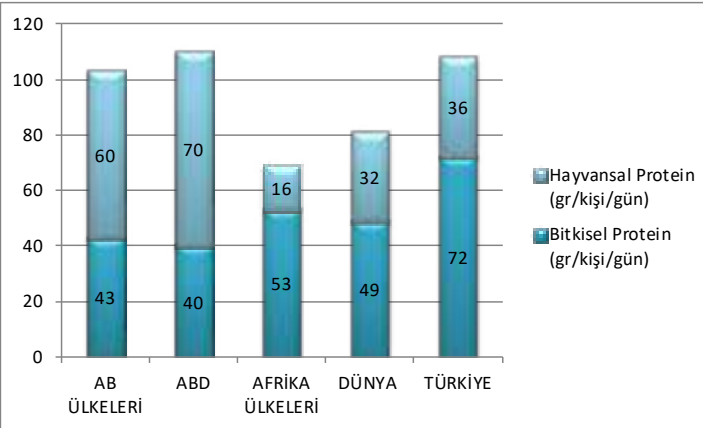
Tablo 1: Ülkelerin Kişi Başı Günlük Protein Tüketimleri

ÜLKE	Bitkisel Protein (gr/kişi/gün)	Hayvansal Protein (gr/kişi/gün)	Toplam (gr/kişi/gün)	Oran %
AB ÜLKELERİ	43	60	104	58
ABD	40	70	110	64
AFRİKA ÜLKELERİ	53	16	69	23
DÜNYA	49	32	81	40
TÜRKİYE	72	36	108	34

Kaynak: FAO

Dünya genelinde kişi başına ortalama günlük protein tüketimi 81 gram olup, bunun 32 gramı hayvansal kaynaklı proteinlerden ve 49 gramı bitkisel kaynaklı proteinlerden karşılanmaktadır. Gelişmiş ülkelerde gelişmekte olan ülkelere göre kişi başına günlük protein tüketim miktarı iki kat artarken, proteinlerin hayvansal ürünlerden karşılanma oranları gelişmekte olan ülkelerde % 20 civarındadır. Bu oran gelişmiş ülkelerde %65'lere çıkmaktadır.

Sekil 1: Protein türüne göre tüketim oranları

Kaynak: FAO

FAO verilerine göre dengeli beslenmede önemi fazla olan gıdalardan 2013 yılında dünyada her yıl kişi başına 43 kg et tedarikinin olduğu görülmektedir. Bu et tedarikinin 16 kilogramını domuz, 15 kilogramını kanatlı, 9 kilogramını sığır, 2 kilogramını koyun ve keçi, 1 kilogramını ise diğerleri oluşturmaktadır. (Tigem hayvancılık sektör raporu)

Sağlıklı bireylerden oluşan bir nesil yetiştirmenin dünya ülkeleri tarafından kabul edilen bir ilke olduğu düşünülürse, toplumların gelişiminde hayvansal ürünlerin önemi oldukça büyüktür. Hayvansal besinlerde protein oranının yüksek olmasının yanında mevcut proteinlerin biyolojik değeri de yüksektir. O nedenle hayvansal ürünler içerdikleri proteinler nedeniyle vazgeçilmezdir ve diğer besinlerden karşılanamamaktadır. Dolayısıyla insan biyolojisi ve sağlığı açısından hayvansal ürünler en stratejik tarımsal ürünler olarak ilk sırada yer almaktadır.

Hayvancılık sektörü; insanların sağlıklı ve dengeli beslenmesinin yanı sıra ulusal geliri ve istihdamı artırmak, et, süt, tekstil, deri, kozmetik ve ilaç sanayi dallarına ham madde sağlayarak hayvancılığa bağlı sanayinin gelişmesi, kırsal alanda kısa vadede ve en az yatırımla istihdam yaratılması, aile ekonomisinin desteklenmesi, kalkınmada öncelikli yörelerin gelişmesi, ihracat yoluyla döviz gelirini artırmak ve Avrupa Birliğine giriş için en kritik alt sektör olması nedeniyle Türkiye için hayati öneme sahiptir. (TEPGE Durum ve Tahmin Kırmızı Et 2015)

Hayvancılık Sektörü detaylı olarak gözden geçirildiğinde saymakla bitmeyecek faydaları bulunmaktadır. Hayvancılık sektörü kendi içerisinde her bir alt sektöre ayrılan, detaylı olarak ele alınabilecek bir alan olup her sektör için ayrı bir araştırma ve analiz gerektirmektedir. Hazırlanmış olduğumuz bu rapor dünyada, ülkemizde ve bölgemizde hayvan varlığı, et üretim ve tüketim, ticaret, canlı hayvan ve et fiyatları üzerine hazırlanan bir sektörel analiz raporudur.

2. DÜNYADA DURUM

2.1 Dünya Hayvan Varlığı

FAO STAT verilerine göre 2012-2014 yıllarına ait ülkelerin hayvan varlığı şöyle aşağıdaki tabloda görüldüğü şekilde belirlenmiştir.

Tablo 2: Dünya Hayvan Varlığı

ÜLKELER	YIL	SİĞİR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
AFGANİSTAN	2012	5.244.000,00	13.212,00	7.311.000,00	13.820.000,00
	2013	5.235.000,00	12.053,00	7.037.000,00	13.141.000,00
	2014	5.349.000,00	11.098,00	7.059.000,00	13.485.000,00
ARNAVUTLUK	2012	498.018,00	9.494,00	810.133,00	1.808.803,00
	2013	498.131,00	8.928,00	867.000,00	1.855.513,00
	2014	499.690,00	9.493,00	904.214,00	1.895.799,00
CEZAYİR	2012	1.843.930,00	128.500,00	4.594.525,00	25.194.104,00
	2013	1.909.455,00	130.000,00	4.910.700,00	26.572.980,00
	2014	2.049.652,00	130.000,00	5.129.839,00	27.807.734,00
ANGOLA	2012	4.687.475,00	23.314,00	4.055.207,00	1.037.020,00
	2013	4.790.599,00	27.207,00	4.164.498,00	1.065.019,00
	2014	4.895.000,00	31.750,00	4.277.150,00	1.093.800,00
ANTİGUA VE BARBUDA	2012	5.000,00	160	27.000,00	14.000,00
	2013	5.000,00	160	27.000,00	14.000,00
	2014	5.000,00	160	27.000,00	14.000,00
ARJANTİN	2012	49.865.864,00	105.000,00	4.350.000,00	14.697.000,00
	2013	50.996.397,00	107.000,00	4.375.000,00	14.574.880,00
	2014	51.646.544,00	109.000,00	4.400.000,00	14.534.000,00
ERMENİSTAN	2012	599.243,00	3.800,00	28.580,00	561.634,00
	2013	661.003,00	3.825,00	29.020,00	645.711,00
	2014	677.584,00	3.855,00	30.500,00	687.074,00
AVUSTRALYA	2012	28.418.422,00	100.996,00	3.550.000,00	74.721.552,00
	2013	29.290.768,00	98.653,00	3.550.000,00	75.547.848,00
	2014	29.103.000,00	97.500,00	3.570.000,00	72.612.000,00
AVUSTURYA	2012	1.976.527,00	15.500,00	72.358,00	361.183,00
	2013	1.955.618,00	16.300,00	72.212,00	344.645,00
	2014	1.958.282,00	16.500,00	72.068,00	357.440,00
AZERBAIJAN	2012	2.378.500,00	22.220,00	626.900,00	7.847.400,00
	2013	2.412.300,00	23.600,00	644.800,00	7.924.600,00
	2014	2.442.400,00	24.273,00	658.107,00	7.979.400,00
BAHAMA ADALARI	2012	750	3.000,00	15.000,00	6.600,00
	2013	750	3.000,00	15.000,00	6.600,00
	2014	750	3.000,00	15.000,00	6.600,00
BAHREYN	2012	10.000,00	550	18.500,00	41.000,00
	2013	10.500,00	550	18.500,00	40.000,00
	2014	10.500,00	550	18.500,00	40.000,00

ÖLKELER	YIL	SIGIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
BANGLADEŞ	2012	23.195.000,00	242.866,00	55.000.000,00	1.890.000,00
	2013	23.341.000,00	249.010,00	55.600.000,00	1.900.000,00
	2014	23.488.000,00	255.311,00	55.900.000,00	1.925.000,00
BARBADOS	2012	11.000,00	3.600,00	5.300,00	13.000,00
	2013	11.200,00	3.600,00	5.500,00	13.200,00
	2014	11.100,00	3.600,00	5.400,00	13.100,00
BEYAZ RUSYA	2012	4.247.000,00	37.300,00	73.200,00	59.900,00
	2013	4.367.000,00	39.200,00	68.300,00	62.500,00
	2014	4.322.300,00	42.500,00	68.000,00	72.500,00
BELÇİKA	2012	2.484.272,00	35.618,00	35.955,00	119.260,00
	2013	2.454.704,00	36.219,00	40.473,00	114.407,00
	2014	2.477.236,00	33.700,00	38.000,00	112.000,00
BELİZE	2012	102.000,00	1.550,00	175	13.200,00
	2013	113.150,00	1.560,00	180	13.200,00
	2014	94.850,00	1.600,00	180	13.100,00
BENİN	2012	2.111.000,00	17.634,00	1.678.000,00	842.000,00
	2013	2.116.000,00	18.198,00	1.716.000,00	860.000,00
	2014	2.222.000,00	18.764,00	1.755.000,00	878.000,00
BERMUDA, İNGİLTERE	2012	660	50	350	-
	2013	660	50	350	-
	2014	665	50	350	-
BURUTAN	2012	342.087,00	549	39.019,00	10.783,00
	2013	348.990,00	552	39.264,00	9.917,00
	2014	301.331,00	551	48.864,00	10.778,00
BOLİVYA	2012	8.620.784,00	187.394,00	2.312.441,00	9.078.947,00
	2013	8.847.434,00	190.543,00	2.370.944,00	9.287.895,00
	2014	8.865.033,00	192.838,00	2.431.041,00	9.499.147,00
BOSNA HERSEK	2012	444.595,00	19.235,00	65.375,00	1.004.494,00
	2013	446.893,00	24.505,00	69.369,00	1.019.782,00
	2014	444.000,00	20.664,00	74.000,00	1.025.000,00
BOTSVANA	2012	2.247.893,00	1.330,00	1.649.615,00	293.966,00
	2013	2.083.847,00	1.081,00	1.532.873,00	274.357,00
	2014	1.804.000,00	1.130,00	1.637.700,00	238.445,00
BREZİLYA	2012	211.279.082,00	1.245.269,00	8.646.463,00	16.789.492,00
	2013	211.764.292,00	1.246.638,00	8.779.213,00	17.290.519,00
	2014	212.366.132,00	1.320.749,00	8.851.879,00	17.614.454,00

ÜLKELER	YIL	SİĞİR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
BRUNEİ DARÜ'S SELAM	2012	812	17.084,00	6.850,00	4.000,00
	2013	800	19.000,00	6.950,00	4.000,00
	2014	800	20.000,00	7.000,00	4.000,00
BULGARİSTAN	2012	557.641,00	13.150,00	341.362,00	1.454.617,00
	2013	526.112,00	13.837,00	293.639,00	1.361.545,00
	2014	575.584,00	11.665,00	289.308,00	1.369.578,00
BURKİNO FASO	2012	8.737.755,00	31.815,00	13.094.062,00	8.745.205,00
	2013	8.912.532,00	32.769,00	13.486.909,00	9.007.585,00
	2014	9.090.700,00	33.752,00	13.891.000,00	9.277.700,00
BURUNDİ	2012	695.724,00	2.835,00	2.489.293,00	332.291,00
	2013	777.786,00	2.705,00	2.489.304,00	352.722,00
	2014	604.336,00	2.353,00	1.934.676,00	261.177,00
YEŞİL BURUN ADALARI	2012	22.702,00	991	184.707,00	11.459,00
	2013	22.752,00	1.117,00	189.879,00	11.599,00
	2014	22.802,00	1.200,00	195.195,00	11.740,00
KAMBOÇYA	2012	2.914.974,00	-	-	-
	2013	2.900.000,00	-	-	-
	2014	2.875.000,00	-	-	-
KAMERUN	2012	5.527.128,00	47.000,00	5.950.739,00	2.974.297,00
	2013	5.805.297,00	48.500,00	6.298.059,00	2.952.624,00
	2014	5.950.000,00	50.000,00	4.675.000,00	4.015.000,00
KANADA	2012	12.245.000,00	166.000,00	30.000,00	888.300,00
	2013	12.305.000,00	166.500,00	30.000,00	899.500,00
	2014	12.220.000,00	167.000,00	30.000,00	874.700,00
CAYMAN ADALARI, İNGİLTERE	2012	1.950,00	-	-	-
	2013	1.950,00	-	-	-
	2014	2.000,00	-	-	-
ORTA AFRIKA CUMHURİYETİ	2012	4.250.000,00	6.700,00	5.800.000,00	400.000,00
	2013	4.300.000,00	6.700,00	5.800.000,00	400.000,00
	2014	4.350.000,00	6.700,00	5.800.000,00	400.000,00
ÇAD	2012	7.800.000,00	5.680,00	6.780.000,00	3.150.000,00
	2013	7.800.000,00	6.000,00	6.800.000,00	3.200.000,00
	2014	7.800.000,00	6.100,00	6.850.000,00	3.250.000,00
ŞİLİ	2012	3.750.000,00	48.002,00	530.000,00	3.650.000,00
	2013	3.007.883,00	47.558,00	461.645,00	3.401.700,00
	2014	3.000.000,00	48.965,00	450.000,00	3.300.000,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
ÇİN	2012	114.116.385,00	4.916.571,00	183.222.118,00	183.265.212,00
	2013	113.644.709,00	4.835.178,00	182.434.783,00	191.349.240,00
	2014	114.112.087,00	4.632.640,00	185.836.530,00	194.927.240,00
HONG KONG (ÇİN)	2012	1.700,00	1.300,00	670	20
	2013	1.700,00	1.350,00	680	20
	2014	1.700,00	1.350,00	680	20
ÇİN ANAKARA	2012	113.974.000,00	4.817.670,00	183.031.008,00	183.264.992,00
	2013	113.500.000,00	4.741.500,00	182.267.000,00	191.349.000,00
	2014	113.965.500,00	4.539.500,00	185.675.000,00	194.927.000,00
TAYVAN (ÇİN)	2012	140.685,00	96.851,00	190.440,00	200
	2013	143.009,00	91.598,00	167.103,00	220
	2014	144.887,00	91.070,00	160.850,00	220
KOLOMBİYA	2012	23.642.960,00	160.000,00	803.916,00	1.045.416,00
	2013	22.574.780,00	139.986,00	887.455,00	701.884,00
	2014	22.527.783,00	149.078,00	913.377,00	725.783,00
KOMOLAR	2012	50.000,00	520	122.000,00	23.500,00
	2013	50.000,00	520	122.000,00	24.000,00
	2014	50.000,00	520	122.000,00	24.000,00
KONGO	2012	336.000,00	2.780,00	324.500,00	122.000,00
	2013	337.000,00	2.850,00	325.000,00	122.000,00
	2014	340.000,00	2.850,00	325.000,00	123.000,00
KOSTA RİKA	2012	1.300.000,00	23.600,00	5.150,00	2.850,00
	2013	1.300.000,00	23.200,00	5.150,00	2.850,00
	2014	1.301.000,00	23.400,00	5.160,00	2.860,00
FİL DİŞİ SAHİLİ	2012	1.583.725,00	53.791,00	1.339.038,00	1.708.464,00
	2013	1.585.585,00	58.380,00	1.378.941,00	1.725.207,00
	2014	1.587.000,00	62.000,00	1.400.000,00	1.740.000,00
HIRVATİSTAN	2012	452.000,00	9.434,00	71.978,00	679.313,00
	2013	442.000,00	8.717,00	69.000,00	619.832,00
	2014	441.000,00	9.802,00	61.000,00	604.866,00
KÜBA	2012	4.084.000,00	30.182,00	651.000,00	2.102.300,00
	2013	4.092.200,00	32.416,00	625.600,00	2.035.000,00
	2014	4.134.300,00	32.286,00	608.709,00	2.173.400,00
KIBRIS CUMHURİYETİ	2012	58.026,00	2.693,00	271.175,00	346.836,00
	2013	58.323,00	2.495,00	243.125,00	313.458,00
	2014	60.874,00	2.810,00	322.400,00	322.400,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
ÇEK CUMHURİYETİ	2012	1.353.685,00	20.107,00	23.620,00	221.014,00
	2013	1.352.822,00	22.534,00	24.042,00	220.521,00
	2014	1.373.560,00	20.656,00	24.348,00	225.397,00
KUZEY KORE	2012	576.000,00	16.847,00	3.689.000,00	168.000,00
	2013	576.000,00	15.309,00	3.682.000,00	168.000,00
	2014	575.000,00	14.500,00	3.665.000,00	168.000,00
DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ	2012	893.006,00	20.188,00	4.064.322,00	905.889,00
	2013	946.585,00	20.249,00	4.070.416,00	906.794,00
	2014	949.425,00	20.309,00	4.082.627,00	909.514,00
DANİMARKA	2012	1.606.826,00	18.174,00	153.691,00	-
	2013	1.614.644,00	18.981,00	151.300,00	-
	2014	1.563.535,00	17.902,00	153.482,00	-
CİBUTİ	2012	298.000,00	-	-	-
	2013	298.000,00	-	-	-
	2014	300.000,00	-	-	-
DOMİNİKA	2012	14.000,00	200	9.700,00	7.900,00
	2013	14.000,00	200	9.700,00	7.900,00
	2014	14.000,00	200	9.700,00	8.000,00
DOMİNİK CUMHURİYETİ	2012	3.000.000,00	173.000,00	232.000,00	246.500,00
	2013	3.000.000,00	170.000,00	235.000,00	248.000,00
	2014	3.000.000,00	168.000,00	236.000,00	250.000,00
EKVATOR	2012	5.235.550,00	149.010,00	108.714,00	711.697,00
	2013	5.134.122,00	163.730,00	104.027,00	739.475,00
	2014	4.579.374,00	162.300,00	20.793,00	619.366,00
MISIR	2012	-	126.100,00	4.306.258,00	5.429.524,00
	2013	-	140.200,00	4.153.261,00	5.564.117,00
	2014	-	140.600,00	4.185.761,00	5.502.637,00
EL SALVADOR	2012	1.123.433,00	15.500,00	15.100,00	5.300,00
	2013	893.308,00	15.500,00	15.150,00	5.300,00
	2014	1.042.000,00	16.000,00	15.150,00	5.350,00
EKVATOR GİNESİ	2012	5.300,00	355	9.300,00	39.500,00
	2013	5.300,00	360	9.500,00	40.000,00
	2014	5.300,00	360	9.500,00	40.000,00
ERİTRE	2012	2.070.000,00	1.350,00	1.770.000,00	2.285.000,00
	2013	2.080.000,00	1.400,00	1.800.000,00	2.300.000,00
	2014	2.090.000,00	1.400,00	1.825.000,00	2.290.000,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
ESTONYA	2012	238.300,00	1.973,00	4.300,00	83.900,00
	2013	246.000,00	2.097,00	4.600,00	76.800,00
	2014	261.400,00	2.048,00	5.000,00	81.800,00
ETİYOPYA	2012	53.990.060,00	50.377,00	24.060.792,00	25.489.204,00
	2013	55.027.080,00	51.350,00	28.163.340,00	27.347.933,00
	2014	56.706.389,00	56.867,00	29.112.963,00	29.332.382,00
FOLKLAND ADALARI, İNGİLTERE	2012	4.300,00	4	-	700.000,00
	2013	4.300,00	4	-	700.000,00
	2014	4.300,00	4	-	700.000,00
FAROE ADALARI	2012	2.500,00	-	-	70.000,00
	2013	2.600,00	-	-	70.000,00
	2014	2.650,00	-	-	72.000,00
FİJİ	2012	310.000,00	4.850,00	250.750,00	6.400,00
	2013	312.000,00	4.900,00	251.500,00	6.450,00
	2014	313.000,00	5.000,00	252.000,00	6.500,00
FİNLANDİYA	2012	912.768,00	6.038,00	4.886,00	130.005,00
	2013	911.847,00	6.861,00	4.509,00	135.546,00
	2014	914.439,00	7.341,00	4.364,00	137.865,00
FRANSA	2012	19.855.610,00	164.984,00	1.307.753,00	7.461.935,00
	2013	19.005.649,00	167.635,00	1.285.405,00	7.233.720,00
	2014	19.095.797,00	167.906,00	1.290.623,00	7.239.057,00
FRANSIZ GUYANASI	2012	18.280,00	92	1.764,00	1.146,00
	2013	18.370,00	93	1.731,00	1.095,00
	2014	18.400,00	94	1.750,00	1.100,00
FRANSIZ POLİNEZYASI	2012	7.400,00	305	16.800,00	440
	2013	7.400,00	305	16.800,00	440
	2014	7.300,00	305	16.500,00	440
GABON	2012	38.000,00	3.100,00	100.000,00	200.000,00
	2013	38.000,00	3.200,00	110.000,00	210.000,00
	2014	38.500,00	3.200,00	110.000,00	215.000,00
GAMBİYA	2012	372.801,00	1.274,00	312.130,00	112.164,00
	2013	436.054,00	1.300,00	267.435,00	110.000,00
	2014	479.183,00	1.300,00	359.835,00	53.184,00
GÜRCİSTAN	2012	1.070.000,00	5.900,00	53.600,00	576.800,00
	2013	1.100.000,00	5.760,00	54.400,00	688.200,00
	2014	1.210.000,00	6.320,00	60.800,00	796.000,00

ÜLKELER	YIL	SİĞİR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
ALMANYA	2012	12.477.389,00	121.040,00	162.000,00	1.657.800,00
	2013	12.587.020,00	160.774,00	130.200,00	1.893.300,00
	2014	12.742.190,00	121.000,00	117.000,00	1.600.776,00
GANA	2012	1.543.000,00	57.885,00	5.435.000,00	4.019.000,00
	2013	1.590.000,00	63.732,00	5.751.000,00	4.156.000,00
	2014	1.657.000,00	68.511,00	6.044.000,00	4.335.000,00
YUNANİSTAN	2012	611.131,00	30.620,00	4.895.244,00	8.778.430,00
	2013	651.000,00	30.895,00	4.315.000,00	9.080.000,00
	2014	659.000,00	35.000,00	4.255.000,00	9.072.000,00
GRENADA	2012	4.550,00	270	7.200,00	13.200,00
	2013	4.500,00	270	7.200,00	13.200,00
	2014	4.500,00	270	7.200,00	13.500,00
GUADELOUPE	2012	75.000,00	300	-	1.600,00
	2013	75.000,00	300	-	1.600,00
	2014	75.000,00	300	-	1.600,00
GUAM	2012	150	300	800	-
	2013	150	300	800	-
	2014	150	300	850	-
GUATEMALA	2012	3.390.600,00	35.000,00	110.900,00	574.100,00
	2013	3.419.600,00	36.000,00	113.300,00	581.500,00
	2014	3.458.600,00	35.500,00	113.400,00	579.500,00
GİNE	2012	5.488.802,00	23.855,00	2.179.976,00	2.056.709,00
	2013	5.789.850,00	25.286,00	2.325.561,00	2.194.061,00
	2014	5.850.000,00	27.000,00	2.425.000,00	2.250.000,00
GİNE BİSSAU	2012	650.000,00	1.750,00	750.000,00	460.000,00
	2013	670.000,00	1.900,00	750.000,00	470.000,00
	2014	675.000,00	2.000,00	750.000,00	472.000,00
GUYANA	2012	112.900,00	26.200,00	82.000,00	132.000,00
	2013	112.900,00	25.200,00	82.000,00	132.000,00
	2014	113.000,00	24.500,00	82.100,00	132.000,00
HAİTİ	2012	1.465.000,00	5.700,00	1.950.000,00	154.000,00
	2013	1.465.000,00	5.700,00	1.950.000,00	154.500,00
	2014	1.470.000,00	5.700,00	1.975.000,00	155.000,00
HONDURAS	2012	2.742.420,00	44.388,00	25.000,00	16.000,00
	2013	2.774.000,00	44.500,00	25.000,00	16.000,00
	2014	2.778.000,00	45.000,00	25.000,00	16.000,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
MACARİSTAN	2012	697.000,00	32.860,00	79.000,00	1.120.000,00
	2013	760.000,00	30.075,00	89.000,00	1.185.000,00
	2014	782.000,00	29.474,00	73.000,00	1.214.000,00
İZLANDA	2012	71.513,00	320	857	473.500,00
	2013	68.014,00	217	877	463.807,00
	2014	74.444,00	219	981	486.538,00
HİNDİSTAN	2012	190.904.105,00	692.646,00	135.173.093,00	66.069.189,00
	2013	189.000.000,00	709.000,00	134.000.000,00	63.800.000,00
	2014	187.000.000,00	725.000,00	133.000.000,00	63.000.000,00
ENDONEZYA	2012	15.981.000,00	1.657.684,00	17.906.000,00	13.420.000,00
	2013	13.127.800,00	1.793.022,00	18.500.500,00	14.925.700,00
	2014	14.726.700,00	1.718.465,00	18.639.700,00	16.091.900,00
İRAN	2012	5.500.000,00	925.000,00	18.900.000,00	49.500.000,00
	2013	4.900.000,00	927.000,00	16.300.000,00	48.800.000,00
	2014	5.000.000,00	930.000,00	20.120.000,00	45.000.000,00
İRAK	2012	2.720.000,00	38.000,00	1.612.000,00	8.200.000,00
	2013	2.780.000,00	51.198,00	1.195.675,00	6.515.825,00
	2014	2.800.000,00	37.968,00	1.216.898,00	6.545.146,00
İRLANDA	2012	6.754.100,00	14.500,00	10.300,00	5.170.000,00
	2013	6.902.600,00	15.000,00	8.700,00	5.007.000,00
	2014	6.926.100,00	15.100,00	12.200,00	5.096.800,00
İSRAİL	2012	435.000,00	40.247,00	100.000,00	540.000,00
	2013	465.000,00	40.179,00	100.000,00	540.000,00
	2014	461.000,00	37.538,00	108.000,00	574.000,00
İTALYA	2012	6.091.471,00	140.000,00	891.604,00	7.015.729,00
	2013	5.846.672,00	136.000,00	975.858,00	7.181.828,00
	2014	5.756.072,00	137.400,00	937.029,00	7.166.020,00
JAMAİKA	2012	172.000,00	13.500,00	520.000,00	1.450,00
	2013	170.000,00	13.500,00	520.000,00	1.500,00
	2014	168.000,00	13.500,00	520.000,00	1.500,00
JAPONYA	2012	4.172.000,00	177.607,00	16.000,00	12.800,00
	2013	4.065.000,00	306.408,00	16.700,00	13.000,00
	2014	3.962.000,00	310.553,00	17.000,00	13.300,00
ÜRDÜN	2012	68.510,00	26.500,00	791.980,00	2.233.980,00
	2013	69.100,00	27.000,00	928.300,00	2.479.000,00
	2014	69.800,00	27.500,00	929.000,00	2.818.000,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
KAZAKİSTAN	2012	5.702.400,00	31.900,00	2.652.464,00	15.439.438,00
	2013	5.690.000,00	31.567,00	2.496.057,00	15.137.217,00
	2014	5.851.200,00	32.419,00	2.362.824,00	15.197.780,00
KENYA	2012	19.129.800,00	34.583,00	22.181.935,00	16.115.701,00
	2013	18.138.500,00	39.872,00	24.637.393,00	16.600.911,00
	2014	17.811.845,00	42.413,00	25.430.058,00	17.420.207,00
KUVEYT	2012	25.775,00	46.154,00	137.441,00	452.208,00
	2013	25.112,00	43.960,00	150.495,00	516.727,00
	2014	27.310,00	44.203,00	153.391,00	628.041,00
KIRGIZİSTAN	2012	1.367.466,00	3.665,00	933.777,00	4.490.104,00
	2013	1.404.168,00	3.793,00	960.391,00	4.680.823,00
	2014	1.458.377,00	3.828,00	910.246,00	4.918.778,00
LAOS	2012	1.692.000,00	28.779,00	443.799,00	-
	2013	1.714.000,00	30.727,00	470.000,00	-
	2014	1.766.000,00	32.408,00	471.000,00	-
LETONYA	2012	380.600,00	1.418,00	13.000,00	79.700,00
	2013	393.100,00	1.898,00	13.300,00	83.600,00
	2014	406.500,00	1.906,00	12.600,00	84.800,00
LÜBNAN	2012	78.000,00	69.000,00	550.000,00	450.000,00
	2013	80.500,00	59.500,00	550.000,00	450.000,00
	2014	87.000,00	60.000,00	560.000,00	452.000,00
LESOTHO	2012	650.000,00	500	835.000,00	1.220.000,00
	2013	548.042,00	367	838.650,00	1.410.013,00
	2014	540.133,00	906	824.698,00	1.346.596,00
LİBERYA	2012	40.000,00	7.300,00	342.000,00	270.000,00
	2013	42.000,00	7.600,00	345.000,00	275.000,00
	2014	43.000,00	7.600,00	345.000,00	276.000,00
LİBYA	2012	198.000,00	34.500,00	2.550.000,00	7.150.000,00
	2013	198.500,00	34.850,00	2.600.000,00	7.200.000,00
	2014	200.000,00	34.000,00	2.580.000,00	7.150.000,00
LİHTENŞTAYN	2012	6.287,00	12	388	3.800,00
	2013	6.010,00	13	269	3.522,00
	2014	6.212,00	13	283	3.581,00
LİTVANYA	2012	752.400,00	8.667,00	15.000,00	60.400,00
	2013	729.200,00	8.812,00	13.598,00	82.752,00
	2014	713.489,00	9.621,00	13.832,00	99.637,00

ÜLKELER	YIL	SİĞİR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
LÜKSEMBURG	2012	188.473,00	113	4.898,00	8.211,00
	2013	193.623,00	111	4.456,00	8.582,00
	2014	198.780,00	116	4.322,00	8.721,00
MADAGASKAR	2012	30.037.600,00	27.500,00	1.473.000,00	840.000,00
	2013	30.030.000,00	27.000,00	1.472.000,00	839.000,00
	2014	30.031.000,00	27.500,00	1.473.000,00	840.000,00
MALAVİ	2012	1.164.438,00	17.000,00	4.929.808,00	240.269,00
	2013	1.241.744,00	17.200,00	5.356.545,00	255.928,00
	2014	1.316.799,00	18.000,00	5.882.106,00	269.230,00
MALEZYA	2012	744.377,00	251.157,00	462.510,00	131.923,00
	2013	751.497,00	272.451,00	434.202,00	141.918,00
	2014	746.783,00	288.304,00	429.398,00	142.435,00
MALİ	2012	9.438.182,00	35.096,00	17.348.576,00	12.458.522,00
	2013	9.721.328,00	36.850,00	18.216.005,00	13.081.448,00
	2014	10.012.968,00	38.587,00	19.126.805,00	13.735.521,00
MALTA	2012	15.593,00	970	4.847,00	11.697,00
	2013	15.220,00	918	4.598,00	10.930,00
	2014	14.883,00	1.000,00	4.627,00	10.526,00
MARTINIQUE	2012	17.160,00	560	4.537,00	11.324,00
	2013	17.000,00	560	5.000,00	12.000,00
	2014	17.500,00	560	5.000,00	12.000,00
MORİTANYA	2012	1.749.076,00	4.500,00	6.399.326,00	9.693.464,00
	2013	1.773.543,00	4.600,00	6.714.042,00	10.073.318,00
	2014	1.800.000,00	4.600,00	7.040.000,00	10.575.000,00
MOURİTİUS	2012	7.302,00	14.600,00	27.430,00	2.211,00
	2013	7.240,00	14.500,00	25.702,00	2.510,00
	2014	6.041,00	14.500,00	26.558,00	2.722,00
MEKSİKA	2012	31.925.181,00	516.711,00	8.743.944,00	8.405.902,00
	2013	32.402.461,00	524.271,00	8.664.613,00	8.497.347,00
	2014	32.939.529,00	526.843,00	8.687.814,00	8.575.908,00
MİKRONEZYA	2012	16.000,00	190	4.300,00	-
	2013	16.500,00	192	4.500,00	-
	2014	16.500,00	189	4.500,00	-
MOĞOLİSTAN	2012	2.584.621,00	469	17.558.672,00	18.141.360,00
	2013	2.909.456,00	489	19.227.584,00	20.066.428,00
	2014	3.413.851,00	795	22.008.896,00	23.214.780,00

ÖLKELEKLER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
MONTENEGRO (KARADAĞ)	2012	87.173,00	470	23.660,00	208.771,00
	2013	84.701,00	620	29.675,00	207.047,00
	2014	89.058,00	596	32.997,00	190.843,00
MONTERRAT	2012	10.000,00	35	7.100,00	4.800,00
	2013	10.000,00	35	7.100,00	4.800,00
	2014	10.000,00	35	7.100,00	4.800,00
FAS	2012	3.029.180,00	180.000,00	5.601.500,00	19.006.080,00
	2013	3.172.984,00	185.000,00	5.905.394,00	18.979.704,00
	2014	3.238.688,00	187.000,00	6.147.225,00	19.230.835,00
MOZAMBİK	2012	1.533.025,00	18.222,00	4.309.381,00	233.445,00
	2013	1.651.000,00	21.253,00	4.360.000,00	250.000,00
	2014	1.587.936,00	22.470,00	4.780.644,00	218.098,00
MYANMAR	2012	14.559.000,00	196.641,00	4.486.000,00	884.000,00
	2013	14.992.823,00	219.377,00	4.964.542,00	1.016.461,00
	2014	15.481.101,00	258.194,00	5.615.439,00	1.162.318,00
NAMİBİYA	2012	2.904.451,00	5.300,00	1.933.103,00	2.677.913,00
	2013	2.634.418,00	5.350,00	1.693.145,00	2.188.758,00
	2014	2.882.489,00	5.400,00	1.892.439,00	2.044.156,00
NEPAL	2012	7.244.944,00	45.171,00	9.512.958,00	807.267,00
	2013	7.274.022,00	47.959,00	9.786.354,00	809.536,00
	2014	7.243.916,00	48.079,00	10.177.531,00	789.216,00
HOLLANDA	2012	3.879.250,00	95.273,00	396.730,00	1.042.760,00
	2013	3.999.220,00	97.719,00	412.550,00	1.033.570,00
	2014	4.169.000,00	103.039,00	441.000,00	1.076.000,00
HOLLANDA ANTİLLERİ	2012	670	155	14.000,00	9.400,00
	2013	670	155	14.000,00	9.500,00
	2014	675	155	14.000,00	9.600,00
YENİ KALEDONYA	2012	92.000,00	500	8.200,00	2.350,00
	2013	92.000,00	500	8.200,00	2.350,00
	2014	93.000,00	500	8.200,00	2.350,00
YENİ ZELANDA	2012	10.180.093,00	14.480,00	90.096,00	31.262.715,00
	2013	10.182.122,00	14.393,00	79.977,00	30.786.761,00
	2014	10.368.188,00	15.151,00	97.370,00	29.803.402,00
NİKARAGUA	2012	3.750.000,00	20.600,00	7.500,00	6.350,00
	2013	3.740.000,00	21.100,00	7.400,00	6.300,00
	2014	3.750.000,00	22.200,00	7.450,00	6.350,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
NÜER	2012	10.125.768,00	17.600,00	13.760.687,00	10.369.517,00
	2013	10.733.314,00	17.700,00	14.311.115,00	10.732.453,00
	2014	11.377.312,00	18.000,00	14.883.559,00	11.108.089,00
NÜERYA	2012	19.206.928,00	159.254,00	68.974.848,00	39.335.424,00
	2013	19.374.029,00	134.839,00	70.699.218,00	40.318.809,00
	2014	19.542.583,00	144.952,00	72.466.698,00	41.326.780,00
NORVEÇ	2012	861.924,00	4.019,00	65.683,00	2.229.734,00
	2013	853.655,00	15.975,00	64.128,00	2.273.941,00
	2014	840.000,00	16.565,00	64.361,00	2.287.410,00
FİLİSTİN	2012	37.000,00	7.000,00	220.000,00	736.000,00
	2013	33.980,00	6.212,00	215.335,00	730.894,00
	2014	35.000,00	6.000,00	210.000,00	728.000,00
UMMAN	2012	346.000,00	4.500,00	1.788.600,00	404.000,00
	2013	359.500,00	4.600,00	2.085.206,00	548.231,00
	2014	365.000,00	4.600,00	2.100.000,00	560.000,00
PAKİSTAN	2012	36.908.000,00	380.000,00	63.146.000,00	28.418.000,00
	2013	38.299.000,00	785.000,00	64.858.000,00	28.755.000,00
	2014	39.743.000,00	855.000,00	66.615.000,00	29.095.000,00
PANAMA	2012	1.722.500,00	20.460,00	8.450,00	-
	2013	1.727.300,00	19.862,00	8.450,00	-
	2014	1.625.200,00	22.286,00	8.455,00	-
PAPUA YENİ GİNE	2012	94.000,00	4.300,00	3.000,00	7.300,00
	2013	93.000,00	4.400,00	3.000,00	7.300,00
	2014	93.000,00	4.400,00	3.000,00	7.300,00
PARAGUAY	2012	13.291.164,00	16.722,00	137.537,00	427.710,00
	2013	13.376.456,00	16.906,00	140.341,00	448.489,00
	2014	14.465.581,00	17.096,00	143.657,00	471.892,00
PERU	2012	5.660.948,00	137.669,00	1.949.151,00	12.183.777,00
	2013	5.556.188,00	137.679,00	1.927.905,00	12.434.352,00
	2014	5.578.388,00	143.775,00	1.902.478,00	12.387.635,00
FİLİPİNLER	2012	2.493.157,00	164.192,00	3.715.228,00	30.000,00
	2013	2.497.908,00	163.386,00	3.694.025,00	30.000,00
	2014	2.504.641,00	167.651,00	3.690.789,00	30.000,00
POLONYA	2012	5.776.767,00	113.424,00	89.942,00	266.798,00
	2013	5.859.541,00	123.512,00	81.727,00	249.481,00
	2014	5.920.411,00	129.861,00	81.727,00	222.795,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
PORTEKİZ	2012	1.497.500,00	42.000,00	404.000,00	2.091.700,00
	2013	1.471.000,00	43.000,00	398.000,00	2.074.000,00
	2014	1.549.000,00	45.000,00	382.000,00	2.032.000,00
PORTO RİKO	2012	380.000,00	14.600,00	3.300,00	6.300,00
	2013	380.000,00	14.600,00	3.300,00	6.300,00
	2014	380.000,00	14.600,00	3.300,00	6.300,00
KATAR	2012	10.649,00	8.500,00	215.278,00	308.414,00
	2013	18.398,00	8.600,00	235.834,00	399.776,00
	2014	8.491,00	8.500,00	267.202,00	545.440,00
GÜNEY KORE	2012	3.478.714,00	146.836,00	257.262,00	3.055,00
	2013	3.342.131,00	151.337,00	242.787,00	2.522,00
	2014	3.189.951,00	156.410,00	265.000,00	3.100,00
MOLDOVA	2012	203.875,00	26.520,00	122.539,00	709.888,00
	2013	191.200,00	32.600,00	128.900,00	695.100,00
	2014	188.862,00	31.840,00	135.537,00	713.691,00
REUNION	2012	29.641,00	15.500,00	40.000,00	1.000,00
	2013	30.000,00	15.500,00	40.000,00	1.000,00
	2014	30.500,00	16.000,00	40.000,00	1.000,00
ROMANYA	2012	1.988.939,00	79.842,00	1.236.143,00	8.533.434,00
	2013	2.009.135,00	80.136,00	1.265.676,00	8.833.830,00
	2014	2.022.408,00	79.440,00	1.312.967,00	9.135.678,00
RUSYA	2012	20.111.029,00	427.777,00	2.091.150,00	20.766.815,00
	2013	19.930.354,00	446.789,00	2.118.697,00	22.061.282,00
	2014	19.563.964,00	448.371,00	2.090.609,00	22.246.750,00
RUANDA	2012	1.135.141,00	4.688,00	2.672.751,00	807.392,00
	2013	1.132.231,00	4.803,00	2.702.750,00	798.638,00
	2014	1.144.000,00	4.917,00	2.532.000,00	631.000,00
SAİNT HELENA, ASCENSIÓN VE TRİSTAN DA CUNHA	2012	700	8	1.100,00	800
	2013	700	8	1.100,00	800
	2014	700	8	1.100,00	800
SAİNT KİTTS VE NEVİS	2012	3.000,00	80	4.000,00	7.000,00
	2013	2.700,00	80	4.100,00	6.200,00
	2014	2.000,00	80	4.000,00	6.000,00
SAİNT LUCİA	2012	11.000,00	450	9.500,00	10.500,00
	2013	11.000,00	450	13.428,00	8.932,00
	2014	11.000,00	450	15.704,00	10.392,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
SAİNT PIERRE VE MIQUELON	2012	35	40	-	250
	2013	36	40	-	250
	2014	35	40	-	250
SAİNT VİNCENT VE GRENADİNLER	2012	4.800,00	270	9.651,00	11.000,00
	2013	4.177,00	250	9.350,00	7.314,00
	2014	3.810,00	250	9.420,00	7.420,00
SAMOA	2012	30.000,00	620	-	-
	2013	30.000,00	620	-	-
	2014	30.000,00	620	-	-
SAO TOMA VE PRİNÇİPE	2012	1.048,00	200	5.650,00	3.200,00
	2013	1.141,00	265	5.700,00	3.200,00
	2014	1.200,00	265	5.700,00	3.200,00
SUUDİ ARABİSTAN	2012	486.503,00	179.000,00	3.408.000,00	10.129.000,00
	2013	456.371,00	181.500,00	3.430.000,00	11.500.000,00
	2014	354.276,00	183.000,00	3.450.000,00	11.650.000,00
SENEGAL	2012	3.378.995,00	43.393,00	5.038.115,00	5.887.068,00
	2013	3.429.680,00	48.796,00	5.199.335,00	6.081.341,00
	2014	3.481.126,00	54.513,00	5.381.312,00	5.381.312,00
SİRBİSTAN	2012	920.762,00	17.708,00	231.837,00	1.460.000,00
	2013	913.144,00	17.305,00	225.073,00	1.616.219,00
	2014	920.068,00	16.599,00	218.603,00	1.748.110,00
SEYŞELLER	2012	200	142	5.400,00	-
	2013	300	88	5.500,00	-
	2014	300	125	5.500,00	-
SİERRA LEONE	2012	625.570,00	11.446,00	895.000,00	825.220,00
	2013	688.127,00	12.591,00	896.000,00	851.101,00
	2014	692.000,00	13.500,00	900.000,00	865.000,00
SİNGAPUR	2012	200	3.500,00	670	-
	2013	200	3.500,00	670	-
	2014	200	3.500,00	670	-
SLOVAKYA	2012	463.358,00	11.376,00	34.053,00	393.927,00
	2013	471.091,00	11.850,00	34.823,00	409.569,00
	2014	467.820,00	10.970,00	35.457,00	399.908,00
SLOVENYA	2012	462.300,00	2.155,00	26.645,00	119.976,00
	2013	460.063,00	3.172,00	26.351,00	114.152,00
	2014	460.576,00	2.827,00	21.240,00	108.779,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
SOLOMON ADALARI	2012	14.800,00	240	-	-
	2013	15.000,00	240	-	-
	2014	15.000,00	240	-	-
SOMALI	2012	4.870.000,00	3.400,00	11.500.000,00	12.300.000,00
	2013	4.870.000,00	3.500,00	11.550.000,00	12.300.000,00
	2014	4.900.000,00	3.600,00	11.600.000,00	12.325.000,00
GÜNEY AFRİKA	2012	13.887.898,00	200.000,00	6.141.817,00	24.391.112,00
	2013	13.861.194,00	161.600,00	6.027.966,00	24.527.671,00
	2014	13.915.301,00	160.700,00	5.971.202,00	24.122.558,00
GÜNEY SUDAN	2012	11.757.000,00	15.000,00	13.500.000,00	15.700.000,00
	2013	11.765.000,00	15.000,00	13.550.000,00	16.000.000,00
	2014	11.817.000,00	15.000,00	13.550.000,00	16.750.000,00
İSPANYA	2012	5.812.600,00	138.000,00	2.637.340,00	16.339.370,00
	2013	5.802.218,00	138.000,00	2.609.990,00	16.118.590,00
	2014	6.078.700,00	138.000,00	2.704.250,00	15.431.800,00
SRİ LANKA	2012	1.235.540,00	14.038,00	383.450,00	9.170,00
	2013	1.169.040,00	16.646,00	331.150,00	9.480,00
	2014	1.104.780,00	16.630,00	299.050,00	11.040,00
SUDAN	2012	29.840.000,00	45.550,00	30.837.000,00	39.483.000,00
	2013	30.010.000,00	46.117,00	30.984.000,00	39.568.000,00
	2014	30.191.000,00	46.652,00	31.029.000,00	39.846.000,00
SURİNAM	2012	57.136,00	6.033,00	4.483,00	6.110,00
	2013	46.060,00	4.511,00	4.024,00	5.977,00
	2014	36.138,00	4.748,00	4.058,00	5.773,00
SVAZİLİND	2012	630.000,00	3.650,00	268.000,00	35.500,00
	2013	620.032,00	3.700,00	270.000,00	36.000,00
	2014	618.000,00	3.700,00	270.000,00	36.000,00
İSVEÇ	2012	1.500.293,00	8.286,00	-	610.500,00
	2013	1.496.526,00	8.582,00	-	576.769,00
	2014	1.493.119,00	8.263,00	-	588.757,00
İSVİÇRE	2012	1.564.631,00	9.878,00	88.089,00	417.274,00
	2013	1.557.474,00	10.003,00	87.935,00	409.493,00
	2014	1.562.801,00	10.644,00	87.817,00	402.772,00
SURIYE	2012	1.108.473,00	25.024,00	2.292.747,00	18.062.841,00
	2013	1.113.225,00	19.187,00	2.294.239,00	18.018.686,00
	2014	1.090.458,00	16.601,00	2.285.778,00	17.858.139,00

ÜLKELER	YIL	SİĞİR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
TACİKİSTAN	2012	2.015.353,00	4.851,00	1.724.306,00	2.894.289,00
	2013	2.099.075,00	5.021,00	1.826.142,00	3.097.496,00
	2014	2.128.179,00	5.248,00	1.829.652,00	3.226.920,00
TAYLAND	2012	5.392.579,00	247.202,00	461.814,00	54.221,00
	2013	5.147.521,00	259.242,00	420.354,00	42.040,00
	2014	4.898.575,00	266.962,00	447.546,00	43.901,00
MAKEDONYA CUMHURİYETİ	2012	251.240,00	1.776,00	63.585,00	732.338,00
	2013	238.333,00	2.202,00	75.028,00	731.828,00
	2014	241.607,00	1.940,00	81.345,00	740.457,00
DOĞU TİMOR	2012	173.115,00	779	168.938,00	58.278,00
	2013	176.058,00	820	177.892,00	68.767,00
	2014	180.000,00	850	180.000,00	72.000,00
TOGO	2012	428.772,00	23.500,00	2.526.059,00	2.150.000,00
	2013	443.060,00	25.000,00	2.728.144,00	2.200.000,00
	2014	437.390,00	25.000,00	2.946.395,00	2.225.000,00
TONGA	2012	11.500,00	328	13.000,00	-
	2013	11.700,00	330	13.250,00	-
	2014	11.800,00	329	13.500,00	-
TRİNİDAD VE TOBAGO	2012	34.000,00	34.500,00	6.946,00	10.958,00
	2013	34.500,00	35.000,00	18.420,00	21.117,00
	2014	35.000,00	35.000,00	6.854,00	13.473,00
TUNUS	2012	654.260,00	81.000,00	1.272.460,00	6.802.420,00
	2013	646.157,00	88.000,00	1.248.180,00	6.855.520,00
	2014	671.200,00	88.000,00	1.248.200,00	6.805.700,00
TÜRKİYE	2012	13.914.912,00	253.712,00	8.357.286,00	27.425.233,00
	2013	14.415.257,00	266.153,00	9.225.548,00	29.284.247,00
	2014	14.223.109,00	293.728,00	10.344.936,00	31.140.244,00
TÜRKMENİSTAN	2012	2.250.000,00	16.000,00	2.292.747,00	14.000.000,00
	2013	2.270.000,00	16.000,00	2.290.000,00	14.000.000,00
	2014	2.300.000,00	16.000,00	2.300.000,00	14.000.000,00
UGANDA	2012	12.805.900,00	37.572,00	14.012.198,00	1.959.000,00
	2013	12.985.900,00	31.680,00	14.614.000,00	1.968.000,00
	2014	13.623.000,00	32.485,00	14.011.000,00	1.921.000,00
UKRAYNA	2012	4.425.800,00	181.124,00	646.200,00	1.093.200,00
	2013	4.645.900,00	195.256,00	664.800,00	1.073.400,00
	2014	4.397.700,00	201.008,00	482.600,00	859.400,00

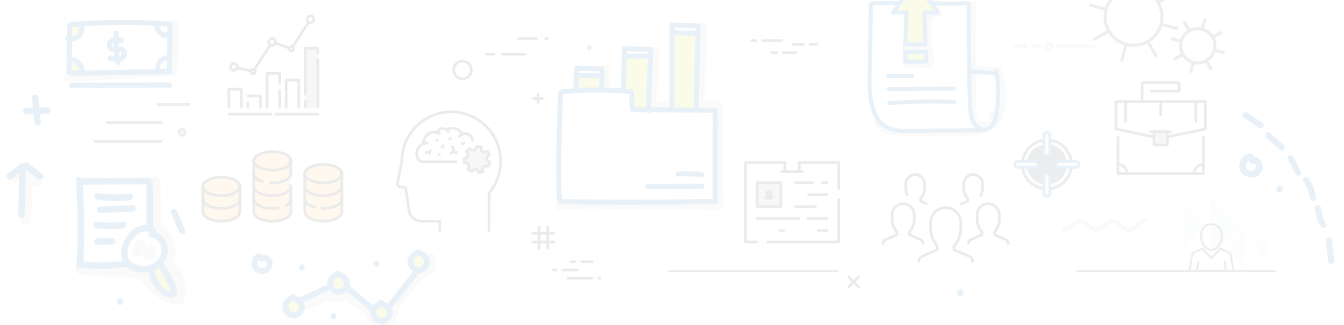
ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2012	78.717,00	21.000,00	1.579.164,00	1.841.829,00
	2013	85.359,00	21.500,00	1.850.464,00	2.082.926,00
	2014	87.000,00	22.500,00	1.920.000,00	2.150.000,00
BİRLEŞİK KRALLIK	2012	9.900.000,00	149.000,00	98.000,00	32.215.000,00
	2013	9.844.000,00	152.000,00	98.000,00	32.856.000,00
	2014	9.837.000,00	159.000,00	100.000,00	33.743.000,00
TANZANYA	2012	22.800.000,00	35.000,00	15.600.000,00	7.000.000,00
	2013	24.531.672,00	35.500,00	16.010.526,00	7.656.250,00
	2014	25.800.000,00	36.000,00	16.700.000,00	8.701.000,00
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	2012	91.160.200,00	1.929.600,00	2.703.000,00	5.375.000,00
	2013	90.095.200,00	1.945.900,00	2.632.000,00	5.360.000,00
	2014	88.526.000,00	1.982.900,00	2.611.000,00	5.245.000,00
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VİRJİN ADALARI	2012	8.100,00	40	4.100,00	3.250,00
	2013	8.100,00	40	4.100,00	3.250,00
	2014	8.100,00	40	4.100,00	3.250,00
URUGUAY	2012	11.406.000,00	18.000,00	17.300,00	8.225.000,00
	2013	11.536.000,00	20.000,00	17.500,00	8.190.000,00
	2014	11.834.000,00	19.000,00	17.400,00	7.427.000,00
ÖZBEKİSTAN	2012	9.642.500,00	41.880,00	2.783.100,00	13.405.900,00
	2013	10.141.300,00	46.485,00	2.967.300,00	14.161.500,00
	2014	10.607.300,00	50.853,00	3.181.300,00	14.556.300,00
VANUATU	2012	172.000,00	700	25.000,00	-
	2013	173.000,00	750	25.000,00	-
	2014	175.000,00	800	26.000,00	-
VENEZUELA	2012	16.969.650,00	120.000,00	1.426.518,00	596.622,00
	2013	16.971.185,00	122.000,00	1.430.759,00	599.842,00
	2014	16.816.301,00	123.000,00	1.432.899,00	601.207,00
VIETNAM	2012	5.194.178,00	223.746,00	1.343.642,00	-
	2013	5.156.727,00	234.509,00	1.394.608,00	-
	2014	5.234.300,00	245.978,00	1.600.275,00	-
BATI SAHRA	2012	-	-	177.000,00	35.500,00
	2013	-	-	178.000,00	36.000,00
	2014	-	-	178.000,00	36.000,00
YEMEN	2012	1.684.000,00	62.000,00	9.159.000,00	9.419.000,00
	2013	1.722.000,00	63.000,00	9.255.000,00	9.551.000,00
	2014	1.768.000,00	63.200,00	9.380.000,00	9.688.000,00

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
ZAMBİYA	2012	3.922.107,00	36.500,00	2.350.000,00	230.000,00
	2013	4.026.658,00	38.000,00	2.500.000,00	240.000,00
	2014	4.085.000,00	38.000,00	2.600.000,00	240.000,00
ZİMBABVE	2012	6.100.000,00	35.000,00	4.900.000,00	312.000,00
	2013	6.150.000,00	36.000,00	5.000.000,00	320.000,00
	2014	6.200.000,00	36.000,00	5.100.000,00	325.000,00
DOĞU AFRİKA	2012	152.395.938,00	349.789,00	126.457.988,00	84.341.013,00
	2013	154.793.111,00	355.871,00	134.913.060,00	87.726.892,00
	2014	158.104.146,00	368.150,00	137.240.505,00	92.021.816,00
ORTA AFRİKA	2012	23.537.957,00	109.317,00	27.089.718,00	8.831.906,00
	2013	24.023.922,00	115.331,00	27.583.373,00	8.899.637,00
	2014	24.379.425,00	121.534,00	26.134.977,00	10.049.514,00
KUZEY AFRİKA	2012	40.511.780,00	595.650,00	49.338.743,00	103.100.628,00
	2013	40.682.067,00	624.167,00	49.979.535,00	104.776.321,00
	2014	41.113.091,00	626.252,00	50.498.025,00	106.378.906,00
GÜNEY AFRİKA	2012	20.320.242,00	210.580,00	10.827.535,00	28.618.491,00
	2013	19.747.533,00	172.098,00	10.362.634,00	28.436.799,00
	2014	19.759.923,00	171.836,00	10.596.039,00	27.787.755,00
BATI AFRİKA	2012	65.503.776,00	491.092,00	140.258.624,00	98.945.016,00
	2013	67.328.554,00	490.666,00	144.975.684,00	102.148.722,00
	2014	68.970.764,00	521.287,00	149.910.899,00	104.511.126,00
AFRİKA KİTASI TOPLAM	2012	302.269.693,00	1.756.428,00	353.972.608,00	323.837.054,00
	2013	306.575.187,00	1.758.133,00	367.814.286,00	331.988.371,00
	2014	312.327.289,00	1.809.059,00	374.380.445,00	340.749.117,00
KUZEY AMERİKA	2012	103.405.910,00	2.095.690,00	2.733.350,00	6.283.050,00
	2013	102.400.911,00	2.112.490,00	2.662.350,00	6.279.250,00
	2014	100.746.715,00	2.149.990,00	2.641.350,00	6.139.950,00
ORTA AMERİKA	2012	46.056.134,00	677.809,00	8.916.219,00	9.023.702,00
	2013	46.369.819,00	685.993,00	8.839.243,00	9.122.497,00
	2014	46.989.179,00	692.829,00	8.862.609,00	9.199.068,00
KARAYİPLER	2012	9.304.380,00	280.598,00	3.492.384,00	2.641.182,00
	2013	9.310.147,00	280.312,00	3.485.848,00	2.581.013,00
	2014	9.355.135,00	278.184,00	3.485.537,00	2.716.035,00
GÜNEY AMERİKA	2012	349.914.618,00	2.219.395,00	20.370.287,00	68.244.917,00
	2013	349.946.367,00	2.221.849,00	20.582.544,00	68.508.108,00
	2014	351.850.974,00	2.315.147,00	20.651.432,00	68.019.357,00

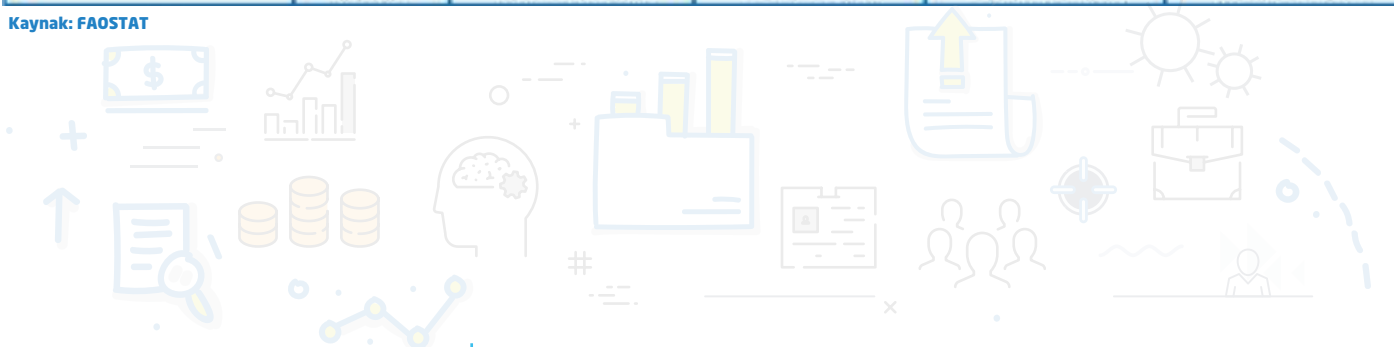
ÜLKELER	YIL	BIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
AMERİKA KITASI TOPLAM	2012	508.681.042,00	5.273.492,00	35.512.240,00	86.192.851,00
	2013	508.027.244,00	5.300.644,00	35.569.985,00	86.490.868,00
	2014	508.942.003,00	5.436.151,00	35.640.927,00	86.074.410,00
ORTA ASYA	2012	20.977.719,00	98.296,00	10.386.394,00	50.229.731,00
	2013	21.604.543,00	102.866,00	10.539.890,00	51.077.036,00
	2014	22.345.056,00	108.348,00	10.584.022,00	51.899.778,00
DOĞU ASYA	2012	124.927.720,00	5.258.330,00	204.743.052,00	201.590.407,00
	2013	124.537.296,00	5.308.721,00	205.603.854,00	211.599.190,00
	2014	125.252.889,00	5.114.898,00	211.792.426,00	218.326.420,00
GÜNEY ASYA	2012	270.573.676,00	2.313.482,00	289.465.520,00	159.524.409,00
	2013	269.567.052,00	2.747.220,00	287.951.768,00	157.224.933,00
	2014	269.230.027,00	2.841.669,00	293.219.445,00	153.316.034,00
GÜNEYDOĞU ASYA	2012	49.145.392,00	2.805.211,00	28.995.451,00	14.582.422,00
	2013	46.465.334,00	3.009.034,00	30.063.743,00	16.228.886,00
	2014	48.414.100,00	3.015.312,00	31.091.817,00	17.546.554,00
GÜNEYBATI ASYA	2012	25.109.308,00	815.800,00	31.210.251,00	89.576.175,00
	2013	25.865.928,00	828.819,00	32.505.941,00	92.229.281,00
	2014	25.777.802,00	843.246,00	34.015.512,00	95.161.884,00
ASYA KITASI TOPLAM	2012	490.733.815,00	11.291.119,00	564.800.668,00	515.503.144,00
	2013	488.040.153,00	11.996.660,00	566.665.196,00	528.359.326,00
	2014	491.019.874,00	11.923.472,00	580.703.222,00	536.250.670,00
DOĞU AVRUPA	2012	39.825.094,00	943.480,00	4.737.209,00	34.619.593,00
	2013	40.113.155,00	995.789,00	4.769.604,00	36.152.228,00
	2014	39.614.609,00	1.005.785,00	4.593.553,00	36.459.697,00
KUZEY AVRUPA	2012	22.981.224,00	212.395,00	212.026,00	41.276.430,00
	2013	23.062.186,00	230.423,00	207.712,00	41.777.515,00
	2014	23.032.676,00	237.965,00	213.338,00	42.832.089,00
GÜNEY AVRUPA	2012	17.144.383,00	411.862,00	10.126.248,00	40.250.621,00
	2013	16.869.375,00	414.262,00	9.664.942,00	40.629.721,00
	2014	17.153.654,00	418.321,00	9.676.305,00	40.026.200,00

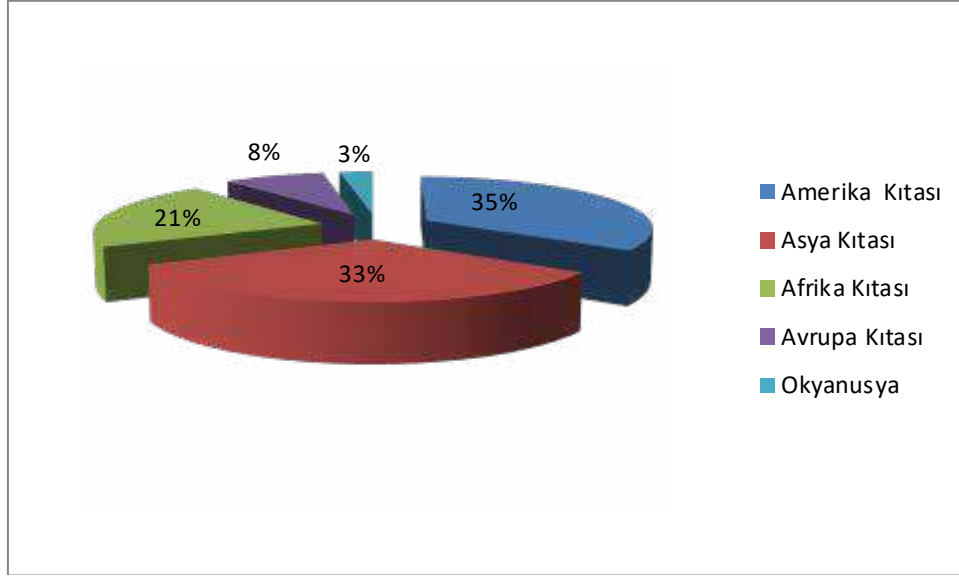

ÜLKELER	YIL	SIĞIR	TAVUK (1000 BAŞ)	KEÇİ	KOYUN
BATI AVRUPA	2012	42.432.439,00	442.418,00	2.068.171,00	11.072.233,00
	2013	41.759.318,00	488.774,00	2.034.500,00	11.061.239,00
	2014	42.210.298,00	452.917,00	2.051.113,00	10.800.347,00
AVRUPA KITASI TOPLAM	2012	122.383.140,00	2.010.155,00	17.143.654,00	127.218.867,00
	2013	121.804.034,00	2.129.248,00	16.676.758,00	129.620.703,00
	2014	122.011.237,00	2.114.988,00	16.534.309,00	130.118.333,00
AVUSTRALYA-YENİ ZELANDA	2012	38.598.515,00	115.476,00	3.640.096,00	105.984.267,00
	2013	39.472.890,00	113.046,00	3.629.977,00	106.334.609,00
	2014	39.471.188,00	112.651,00	3.667.370,00	102.415.402,00
MELANEZYA	2012	682.800,00	10.590,00	286.950,00	16.050,00
	2013	685.000,00	10.790,00	287.700,00	16.100,00
	2014	689.000,00	10.940,00	289.200,00	16.150,00
MİCRONESİA	2012	16.150,00	1.100,00	5.100,00	-
	2013	16.650,00	1.107,00	5.300,00	-
	2014	16.650,00	1.104,00	5.350,00	-
POLİNEZYA	2012	49.140,00	1.318,00	30.810,00	440
	2013	49.340,00	1.320,00	31.060,00	440
	2014	49.340,00	1.319,00	31.010,00	440
OKYANUSYA TOPLAM	2012	39.346.605,00	128.484,00	3.962.956,00	106.000.757,00
	2013	40.223.880,00	126.263,00	3.954.037,00	106.351.149,00
	2014	40.226.178,00	126.014,00	3.992.930,00	102.431.992,00
AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ (28 ÜLKE)	2012	88.744.819,00	1.277.215,00	13.132.133,00	96.527.186,00
	2013	88.058.948,00	1.338.130,00	12.519.832,00	97.390.727,00
	2014	88.918.755,00	1.317.347,00	12.615.362,00	97.695.882,00
DÜNYA	2012	1.463.414.295,00	20.459.678,00	975.392.126,00	1.158.752.673,00
	2013	1.464.670.498,00	21.310.948,00	990.680.261,00	1.182.810.417,00
	2014	1.474.526.581,00	21.409.683,00	1.011.251.833,00	1.195.624.523,00
AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER (48 ÜLKE)	2012	277.103.465,00	1.183.303,00	304.109.347,00	195.061.907,00
	2013	282.981.119,00	1.233.564,00	314.138.027,00	199.982.985,00
	2014	289.110.545,00	1.306.811,00	320.163.804,00	205.546.115,00

Kaynak: FAOSTAT

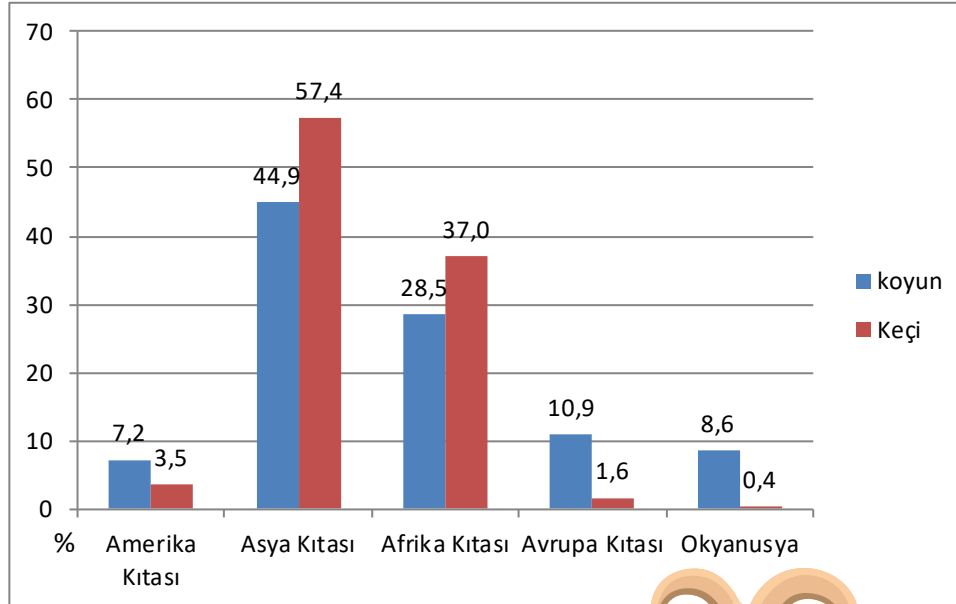

2.1.1 Dünya Hayvan varlığının Kıtalara Dağılımının İncelenmesi

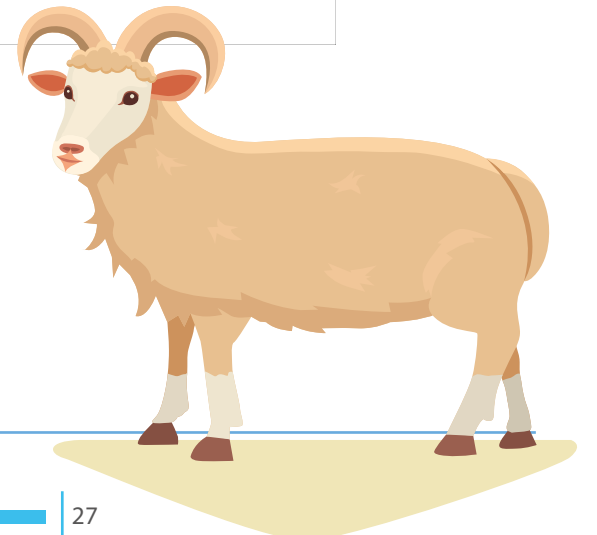
Şekil 2: 2014 Siğir Varlığının Kıtalara Dağılımı

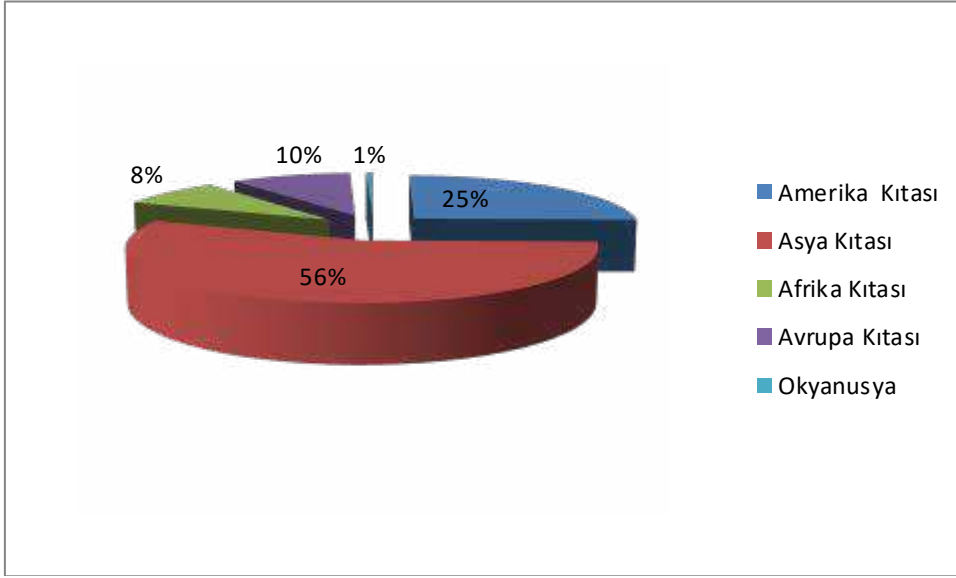
2014 Yılında FAOSTAT verilerine göre; yaklaşık 509 Milyon baş siğir varlığı ile %35 oranında Amerika kıtası ilk sırada yer almakta ve bunu 491 milyon baş siğir varlığı ve % 33 'lük bir pay ile Asya kıtası takip etmektedir.

Şekil 3: 2014 Koyun ve Keçi Varlığının Kıtalara Dağılımı

2014 yılında FAOSTAT; yaklaşık 581 milyon baş ile %57,4'lük Keçi varlığı oranı ve yaklaşık 536 milyon baş ile %44,9 Koyun varlığı oranı ile Asya Kıtası ilk sırada yer almaktadır. 374 milyon keçi ve 340 milyon koyun varlığı ile sırasıyla %37 ve % 28,5 oranlarıyla Afrika kıtası 2. sırada yer almaktadır.

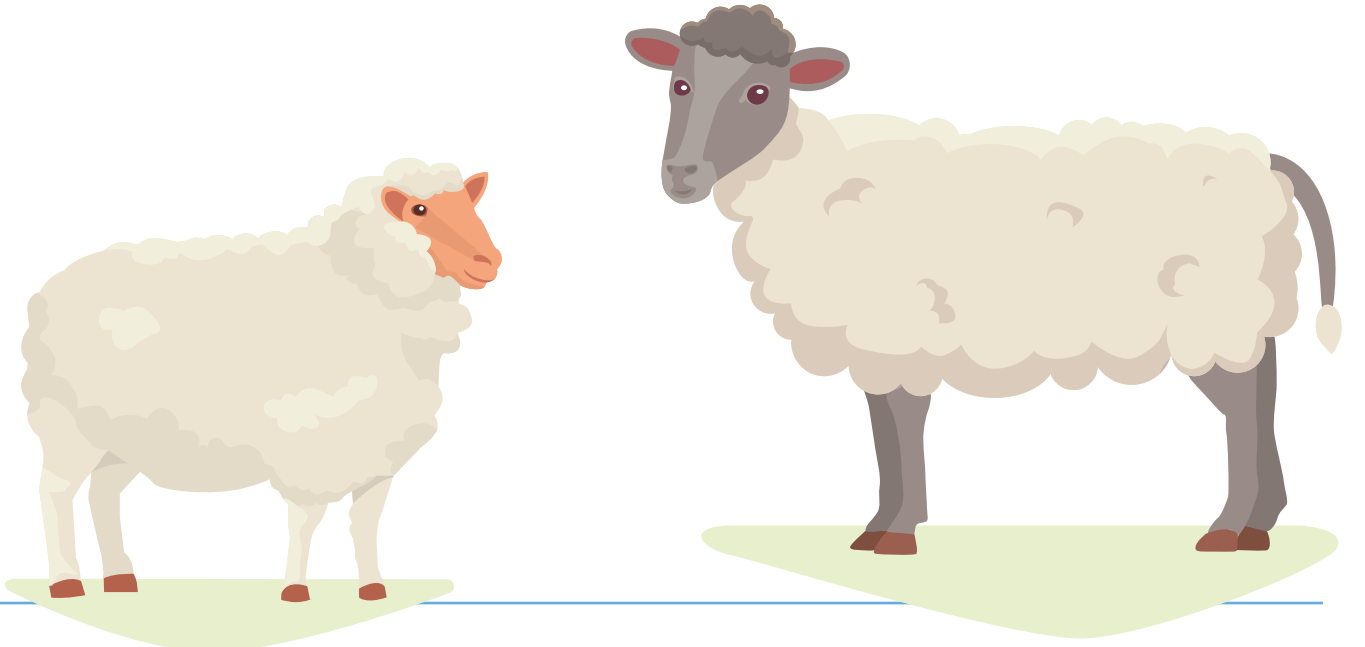
Sekil 4: 2014 Kanatlı (Tavuk) Varlığının Kıtalara Dağılımı

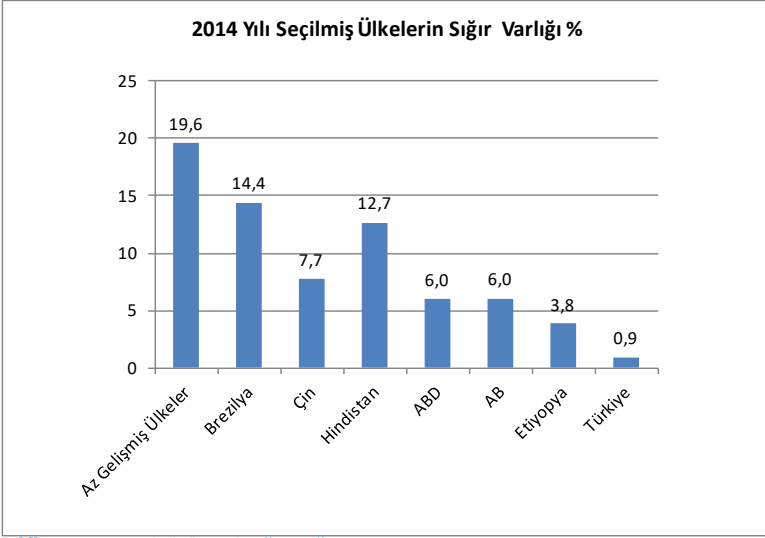
2014 yılında FAOSTAT verilerine göre; 11 923 milyon baş kanatlı varlığı ile %56 pay ile Asya Kıtası ilk sırada ve 5 436 milyon baş kanatlı varlığı ile Amerika kıtası %25'lik pay ile 2. sırada yer almaktadır.

2.1.2 Ünelere göre Hayvan Varlığı

2014 yılında FAOSTAT verilerine göre; 1.474.526.581 baş Dünya Sığır varlığı içerisinde az gelişmiş ülkeler (48 ülke) 289.110.545 baş sığır olmasına rağmen, 212.366.132 baş ile Brezilya tek başına 1.sırada yer almakta ve bunu 187 milyon baş ile Hindistan takip etmektedir. 1.011.251.833 baş Dünya keçi varlığı içerisinde az gelişmiş ülkeler (48 ülke) 320.163.804 baş keçi olmasına rağmen, 185.836.530 baş ile tek başına Çin 1 sırada ve 133 milyon baş ile Hindistan

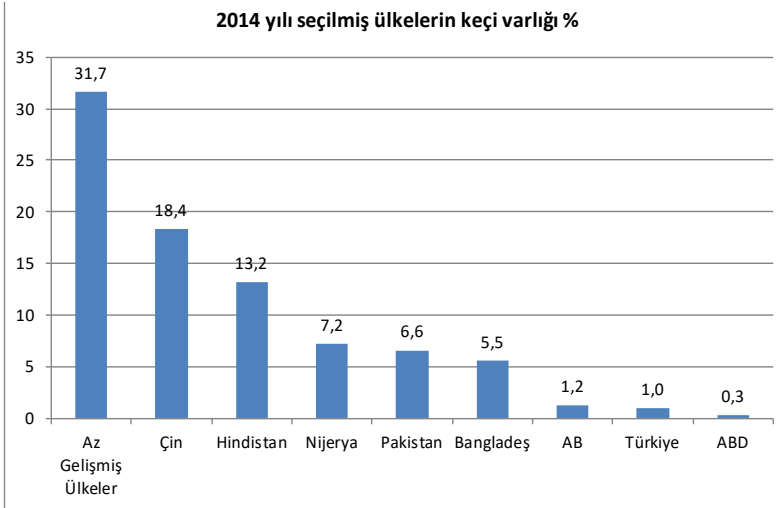
2. sırada yer almaktadır. 1.195.624.523 baş Dünya koyun varlığı içerisinde az gelişmiş ülkeler (48 ülke) 205.546.115 baş koyun olmasına rağmen, 194.927.240 baş ile tek başına Çin ilk sırada ve 12.615.362 baş ile Avrupa Birliği (28 ülke) 2. sırada yer almaktadır. 21.409.683 Dünya Kanatlı (tavuk) varlığı içerisinde 4.632.640 baş ile Çin ilk sırada ve 1.320.749 baş ile Brezilya 2. sırada yer almaktadır.

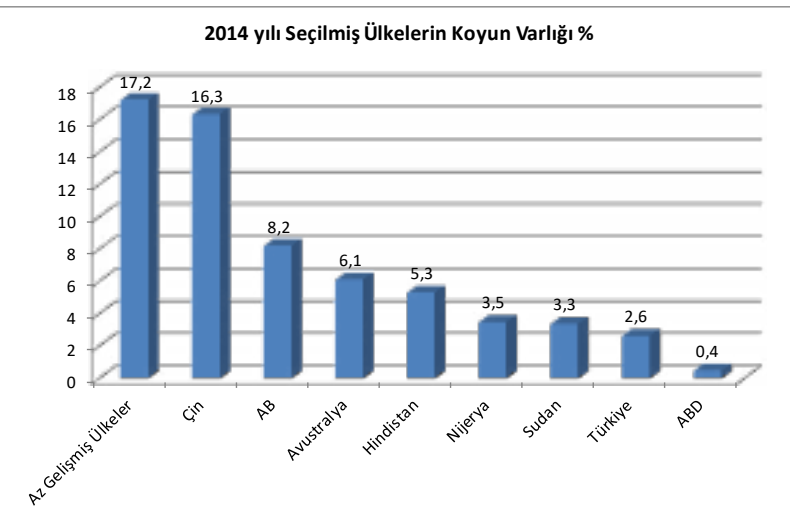
Sekil 5: 2014 yılı seçilmiş ülkelerin sığır varlığı oranı

2014 yılında Sığır varlığı, 48 ad. az gelişmiş ülkenin toplamında % 19,6 oranında iken Brezilya tek başına 212 milyon baş sığır varlığı ile %14,4 pay alarak ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de durum 14.223.109 baş ile 1% düzeyindedir.

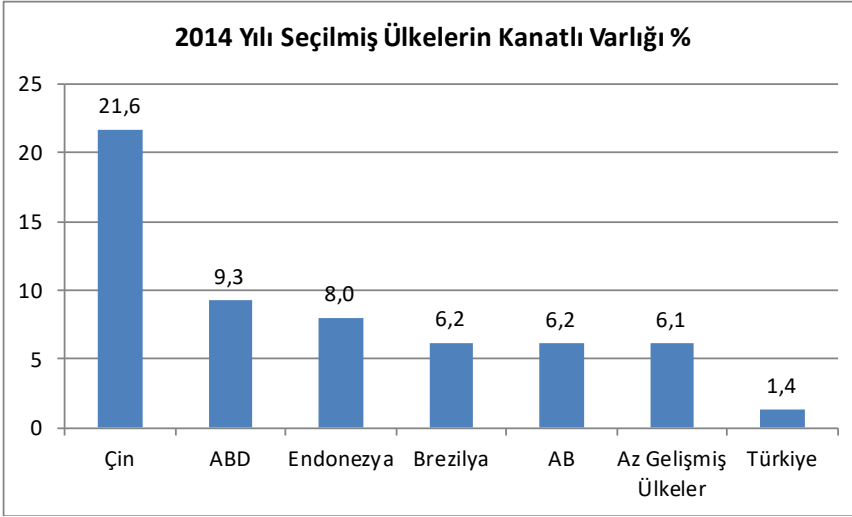
Sekil 6: 2014 yılı seçilmiş ülkelerin keçi varlığı oranı

2014 yılında Keçi varlığı, 48 ad. az gelişmiş ülkenin toplamında % 31,7 oranında iken Çin tek başına %18,4 pay ile ilk sırada ve bunu Hindistan takip etmektedir. Türkiye'de durum 10.344.936 baş ile 1% düzeyindedir.

Sekil 7: 2014 yılı seçilmiş ülkelerin koyun varlığı oranı

2014 yılında Koyun varlığı, 48 ad. az gelişmiş ülkenin toplamında %17,2 iken Çin tek başına %16,3 pay ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de durum 31.140.244 baş ile %2,6 düzeyindedir.

Şekil 8: 2014 yılı seçilmiş ülkelerin Kanatlı varlığı oranı

2014 yılında Tavuk varlığı bakımından % 21,6 ile Çin ilk sırada ve % 9,3 oranıyla ABD 2. sırada yer almaktadır. Türkiye'de durum 293.728 baş ile %1,4 düzeyindedir.

2.1.3 2015-2016 Yıllarında Avrupa'da Hayvan Varlığı

Tablo 3: 2015-2016 yılları Avrupa'da Hayvan Varlığı

ÜLKELER	SİĞİRİ (000BAŞ)		KOVUN (000BAŞ)		KEÇİ (000BAŞ)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
BULGARİSTAN	89132,27	89091,58	-	87908	-	12790
BULGARİSTAN	88997,37	88290,8	-	-	-	-
BELGİYA	2305,19	2301,35	-	-	-	-
BULGARİSTAN	551,89	578,14	1331,89	1380,09	256,99	287,38
CDU CUMHURİYETİ	1466,33	1439,6	-	-	-	-
DANİMARKA	1568	1558	-	-	-	-
ALMANYA	12635,46	12466,59	1570,78	1574,27	170	188,61
ESTONYA	256,2	248,2	-	-	-	-
İRLANDA	6421,23	6613,41	3024,84	3438,23	-	-
YUNANİSTAN	382	354	883	879	467	388
FRANSA	6182,81	6257,06	16028,37	15982,89	3901	3880,84
FRANSA	18480	18064	7057	7157	1230	1204
BERGİSTAN	455	463	668	619	63	75
İTALYA	6152,81	6214,69	7148,33	7284,87	965,68	1005,26
İRİLE	3386,94	43,14	331,6	-	216,93	-
LETONYA	499,08	413,81	102,38	186,63	13,69	13,76
LİTVANYA	722,8	693,8	187,3	183,8	15,5	15,4
LİPSHENG	390,84	202,41	-	-	-	-
MACARİSTAN	821	852	1196	1141	72	81
AVUSTRYA	1500	1438	11,08	11,52	4,94	4,07
HOLLANDA	4313	4294	913	949	468	404
AVUSTURYA	1977,61	1854,39	533,71	378,38	76,02	83,78
POLONYA	5763,5	5690,2	-	-	-	-
PORTİZE	1665,86	1625,01	3042,01	3067,07	372,8	347,15
ROMANYA	3893,4	3899,7	9699,3	8875,5	1483,2	1481,3
SLOVENYA	484,79	488,6	-	-	-	-
SLOVAKYA	457,48	446,71	391,39	388,9	96,3	96,36
FRANSA	303,41	307,25	-	-	-	-
İSVEÇ	1478,4	1488,03	594,78	535,17	-	-
BİRLEŞİK KRALLIK	981,6	989,6	2718,3	2381,0	181	104
İZLANDA	73,8	-	-	-	-	-
İSVEÇ	1567,14	1580,09	-	-	-	-
KAZAKİSTAN	52	88	195	192	38	57
MAKEDONYA CUMHURİYETİ	253	255	754	-	88	-
KRIMYA YARIMADANI	555,77	496,99	1616	1871,81	832	840,81
SERBİSTAN	918	883	1789	1665	303	308
TÜRKİYE	14727,84	14222,23	31507,93	29833,99	1849,17	16945,2
BOSNA HERSEK	451	403	1028	1014	73	75
RUSYA	338,5	-	191,3	-	83,36	88

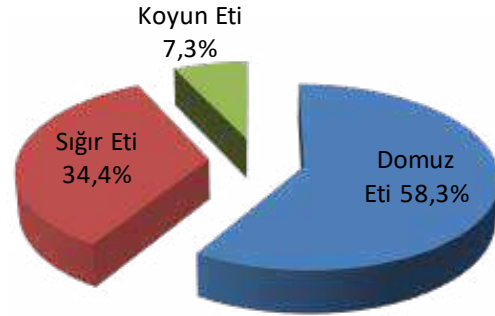
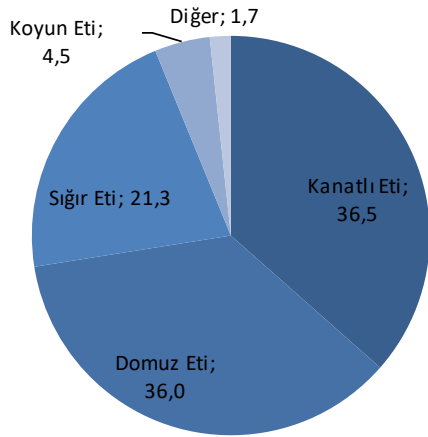
Kaynak: Eurostat

2.2 Dünya Et Üretim ve Tüketimi

2.2.1 Dünya Et Üretimi

2016 yılı dünya et üretimi 321 milyon ton olarak tahmin edilmiştir (FAO 2017 Food Outlook). Toplam et üretiminde en büyük payı %36,5 (117,2 milyon ton) ile kanatlı eti almakta olup % 36 (115,6 milyon ton) ile domuz eti takip etmektedir. Sığır eti %21,3 (68,3 milyon ton) ve koyun eti

%4,5'lik (14,4 milyon ton) bir paya sahiptir. Toplam kırmızı et içerisinde en yüksek payı %58,3 ile domuz eti alırken bunu %34,4 ile sığır eti ve %7,3 ile koyun eti takip etmektedir. (FAO Tarımsal Görünüm 2017)

Sekil 9: 2016 yılı Türlerine göre Dünyada Et Üretimi

Sekil 10: 2016 yılı Dünya Kırmızı Et Üretim Dağılımı

2.2.2 Ülkelere göre Et Üretimi (OECD)

OECD-FAO verilerine göre; 2016 yılı dünya sığır eti üretimi 69114,57 (1000 ton)'dur. Kanatlı et üretimi 116845,36 (1000 ton) ve koyun eti üretimi 14.531,65 (1000 ton) dur. (OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)

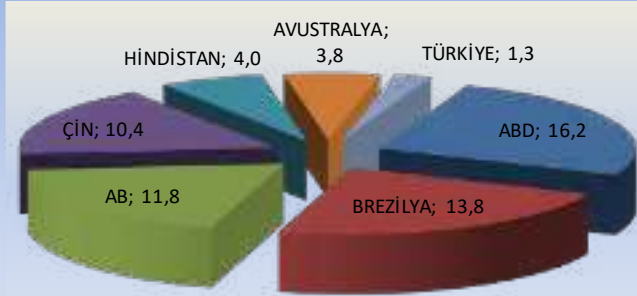
Tablo 4: Seçilmiş Ülkelerin 2012-2016 yıllarında Et Üretimi

ÜLKE/İL	Ürün	ÜRETİM (1000 ton)				
		2012	2013	2014	2015	2016
Avustralya	Sığır Et	2358,8	2490,2	3003,52	2972,5	2836,9
	Koyun Et	622,7	706,9	784,1	747,7	804
	Kanatlı Et	1884,8	1985,7	1148,8	1155,8	1298,7
Kanada	Sığır Et	1307,8	1345,2	1479,8	1276,1	1314,1
	Koyun Et	35,7	16,8	36,8	18,8	16,8
	Kanatlı Et	1208,3	1281,7	1406,1	1287	1386,1
Çin	Sığır Et	908	206	288,8	221,8	233,1
	Koyun Et	18	15	14	16	14
	Kanatlı Et	888	876	883	780	723
AB	Sığır Et	7851,86	7888,83	7861,87	7833,88	8150,5
	Koyun Et	828,42	947,52	819,81	856,87	879,88
	Kanatlı Et	13484,28	12303,31	13070,27	11771,14	14032,28
İtalya	Sığır Et	71,11	72,63	71,88	71,78	71,78
	Koyun Et	11,43	12,83	13,38	13,11	13,11
	Kanatlı Et	570,8	571,8	528,8	533,8	577,8
Japonya	Sığır Et	811,88	883,71	923,14	883,67	883
	Koyun Et	0	0	8	0	0
	Kanatlı Et	1408,88	1458,13	1408,89	1517,41	1535
Kore	Sığır Et	31,1	34,1	33	33	33
	Koyun Et	1	1	1	1	1
	Kanatlı Et	695,8	708,8	793,8	888,8	888,8
Meksika	Sığır Et	826,11	868,38	1821,82	1845,65	1986,11
	Koyun Et	57,28	37,88	38,28	38,41	38,59
	Kanatlı Et	2812,78	2821,11	2888,82	2881,11	2888,11
Norveç	Sığır Et	73,98	83,7	83,71	78,67	81,55
	Koyun Et	22,78	20,41	24,18	25,56	26,39
	Kanatlı Et	97,36	188,81	188,88	82,81	85,31
Yeni Zelanda	Sığır Et	646,72	837,24	653,1	697,88	878,34
	Koyun Et	405,18	488,62	487,14	488,68	488,67
	Kanatlı Et	172,3	178,35	187,3	191,87	215,15
Türkiye	Sığır Et	483,81	432,84	808,42	814,43	824,15
	Koyun Et	314,56	348,49	558,67	384,91	448,08
	Kanatlı Et	1736,8	1773,2	1891	1818,8	1818,8
Ukrayna	Sığır Et	143,28	140,08	142,22	148,33	146,41
	Koyun Et	5,81	5,18	5,41	5,32	5,32
	Kanatlı Et	783,6	793	81,5	87,1	87,1
ABD	Sığır Et	11.046,88	13188,96	18171,81	20078,7	11271,64
	Koyun Et	77,8	77,98	75,88	74,66	74,21
	Kanatlı Et	19507,22	19743,15	19988,15	20223,71	20867,23
Rusya	Sığır Et	894,3	894,36	1811,81	1811,81	1788,61
	Koyun Et	90	90,81	142,25	181,32	183,52
	Kanatlı Et	3824,8	3893,11	4123,4	4188,31	4381,01
Diğer Ülkeler	Sığır Et	818,81	818,08	872,11	872,14	861,88
	Koyun Et	176,08	178,25	174,27	189,54	186,74
	Kanatlı Et	1888,2	1884,1	1888,2	1871,1	1888,2
Arjantin	Sığır Et	2895,82	2831,81	2819	2126,88	2840
	Koyun Et	88	88	88,81	81,01	82,81
	Kanatlı Et	188	192,1	184,21	288	281
İtalya	Sığır Et	873,17	8603,81	8788,81	821,7	8635
	Koyun Et	88	88,7	88,88	84,71	88,17
	Kanatlı Et	13087,31	13845,81	13914,83	13123	13805,58
Ukrayna	Sığır Et	516,34	511,27	388,31	387,08	392,46
	Koyun Et	45,46	43,91	44,01	44,07	44,07
	Kanatlı Et	88	45	50	62	65
Çin	Sığır Et	8612,09	8784,44	8801,29	8881	7178
	Koyun Et	8018,77	8811,88	8128,07	8488	8888
	Kanatlı Et	88033,8	84280,8	77791	7888,2	88888
Hollanda	Sığır Et	2345,95	2373,11	2417,66	2436,98	2376,57
	Koyun Et	787,8	746,34	745,58	732,84	732,84
	Kanatlı Et	2209	2358,2	2540	2808	2872
Avustralya	Sığır Et	413,88	381,78	387,42	326,8	326,88
	Koyun Et	1102,8	111	134,88	134,88	117,81
	Kanatlı Et	1788	1872	1891	1885	1888

Kaynak: OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2017

Dünya Sığır Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin Payları

Dünya sığır eti üretiminin %52,2'si ABD, Brezilya, AB ve Çin tarafından gerçekleştirilmektedir.

Şekil 11: Sığır Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin Payları

Dünya Koyun Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin payları

Dünya Koyun Eti üretiminin % 48'i Çin, AB, Hindistan ve Avustralya tarafından gerçekleştirilmektedir.

Şekil 12: Koyun Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin Payları

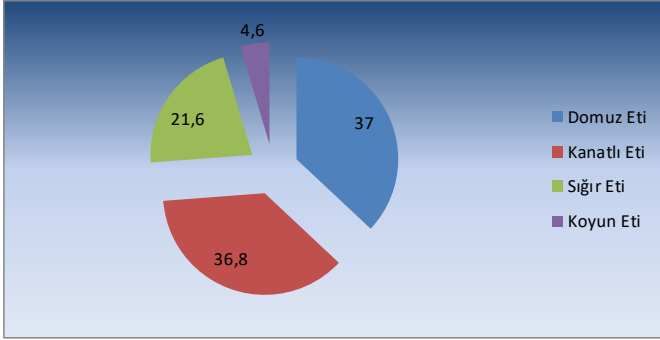
Dünya Kanatlı Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin payları

Dünya Piliç eti üretiminin 58,3'ü ABD, Çin, AB, Brezilya tarafından gerçekleştirilmektedir.

Şekil 13: Tavuk Eti Üretiminde Başlıca Ülkelerin Payları

2.2.2 Dünya Et Tüketimi

Sekil 14: Et Tüketiminin Türlerine göre dağılımı

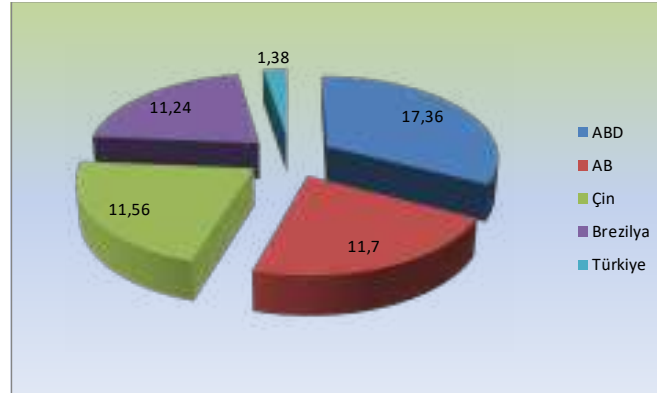
Tablo 5: Siğir Eti Tüketimi (1000 Ton)

KÖLÜM	2012	2013	2014	2015	2016
Arjantin	225	221	234,00	222,00	217
Azərbaycan	2 419,00	2 526,90	2 437,76	2 528,69	2 417,00
Australya	734,06	788,81	761,39	874,53	765,78
Bangladeş	199	200,00	201,00	204,00	204,00
Brazilya	7 145,81	7 659,07	7 791,04	7 602,83	7 882,37
BREKİS	18 712,16	18 794,02	18 985,19	19 017,44	19 422,37
Canada	967,25	985,01	920,0	856,42	900,28
ÇİN	363,00	428	444,00	417,00	480
Çin Halk Cumhuriyeti	8 543,00	8 374,00	7 227,00	7 584,00	7 900,21
Kolombiya	846	811	842	807	815
Mısır	1 099,00	1 057,00	1 138,00	1 218,00	1 257,00
Fransa	337	341	350,00	359,00	350,00
Amerika Birleşik Devletleri	7 855,84	7 531,50	7 651,78	7 805,41	7 997,12
Gana	33	35	38,00	34,00	34,00
Hindistan	51,00	51,00	53,00	53,00	53,00
Hindistan	1 204,00	830,00	688	852,00	985,00
Endonezya	591	649,00	680,00	671	685
İran	378,00	354	376	348,00	381
İsrail	212	230	231	233	233
Japonya	1 254,87	1 233,08	1 226,72	1 187,08	1 180,63
Kazakistan	400	413	427	434	440,00
Kore	651	668	697,00	718	740,00
Malezya	184,00	205,00	210	236,00	217
Meksika	1 538,55	1 638,40	1 578,62	1 558,17	1 627,00
Mozambik	30,00	32	32	33	33
Yeni Zelanda	118,0	100,08	94,52	99,58	67,89
Nijerya	290,00	405	422	433	437
Norveç	97,28	98,8	92,00	102,67	104,15
OECD - Toplam	25 516,61	26 395,06	26 097,81	26 178,32	27 068,41
Pakistan	1 584,00	1 606,00	1 650,00	1 686,00	1 748,00
Paraguay	230	211	214	240,00	257
Peru	189,00	197,00	204,00	211	216,00
Filipinler	496	402	428	424	426
Rusya	2 876,35	2 490,04	2 434,15	2 095,80	2 000,79
Saudi Arabistan	187,00	179	182,00	179	176,00
Genel Afrika	869	840,00	845	869	854
Subsahara Afrika	4 003,00	4 168,00	4 251,00	4 236,00	4 214,00
Seçilen	359,00	359,00	359,00	360,00	360,00
İsviçre	169,25	175,00	177,19	175,24	171,29
Tanzanya	295	301	306	313	315,00
Tagikistan	192,00	179	171,00	167	173
Türkiye	284	348	399	451	545
Ukrayna	306	419,00	413	355,00	347
Amerika Birleşik Devletleri	11 814,63	11 673,99	11 325,68	11 405,25	11 863,88
Uruguay	176,00	180,00	225	217	212
Vietnam	856	1 115,00	1 313,00	1 208,00	1 988,00
Dünya	68 984,25	66 722,42	67 158,76	67 131,48	68 324,78
Zimbavya	180,00	198,00	203,00	212	216,00

OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2017 verilerine göre; Et tüketiminde hemen hemen aynı orana sahip olan Domuz ve Kanatlı etleri sırasıyla %37 ve %36,8 düzeyinde tüketilmektedir. Bu oranları %21,6 ile Siğir eti ve %4,6 ile Koyun eti takip etmektedir.

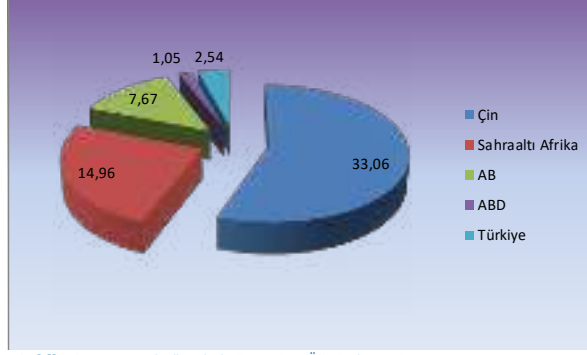
Kaynak: OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2017

Şekil 15: Sığır Eti Tüketiminde Başlıca Ülkelerin Payları

Tablo 6: Koyun Eti Tüketimi (1000 Ton)

	2012	2013	2014	2015	2016
Bolonya	282,08	300	313	319,80	324,00
Avustralya	36,15	37,15	37,15	38,15	40,15
Avustralya	207,81	206,11	217,68	254,17	216,3
Bangladeş	254,30	208,80	210	213	216,00
Brezilya	92,15	94,8	93,88	92,7	92,87
BRICS	5 349,24	5 831,81	5 585,59	5 802,60	6 090,49
Canada	33,63	35,21	37,37	37,56	38,25
Çin	13,00	9,80	8,00	8,00	8,00
Çin Halk Cumhuriyeti	4 329,99	4 312,60	4 495,19	4 522,88	4 812,00
Ekvador	13,00	10,08	10,80	11,00	12,08
Almanya	133,08	133,08	134	135	134
Fransa	144,01	140,80	145,08	147	142,80
Avrupa Birliği Ortalama	1387,84	1 342,37	1 312,37	1 305,28	1 115,64
Ekvador	44,00	45,06	45,89	46	48
İtalya	6,80	6,80	6,80	6,80	6,80
İtalya	744	727	714	700	707
Endonezya	111	114,08	116	119	120,00
İspanya	388	274	282,08	282,90	286,00
İtalya	36	36	37,80	37,80	37,80
Japonya	27,86	18,17	20,39	19	21,30
Kazakistan	183	152,00	180	181,80	182,00
Kore	6,80	6,80	6,80	6,80	6,80
Malaysia	22,80	21,80	21	20,80	20,80
Meksika	81,8	74,96	74,96	76,88	76,80
Mozambik	23,00	23,89	24,80	25,88	25,80
Yeni Zelanda	36,11	143,13	22,42	25,51	22,72
Yeni Zelanda	140,08	472	481	487	498,08
Peru	25,48	26,52	26,40	27,25	27,14
OECD - Toplam	1 896,71	1 976,01	1 902,28	2 104,24	2 090,69
Polonya	414	416	412	433,00	417
Porto Rico	4,80	4,80	4,80	4,80	4,80
Peru	43,80	41,80	41,80	44,00	45,00
Rusya	35	36,80	37,80	37,80	37,80
Rusya	202,88	208,08	178,05	188,8	198,80
Ukrayna	185,76	167,53	196,02	181,14	181,17
Güney Afrika	185	184,08	189,80	192,80	189,80
Ukrayna	1 040,08	2 103,00	2 171,80	2 194,08	2 179,80
Türkiye	473	470	473	477	475,00
Ukrayna	196,64	1 126,3	153,11	128,29	120,04
Türkiye	80	83,08	84,08	81,88	85,80
Türkiye	3,80	3,80	3,80	3,80	4,00
Türkiye	422	812,80	81	817	808,00
Ukrayna	20,08	18	18	18	18
Amerika Birleşik Devletleri	115,76	136,23	146,21	152,04	153,86
Ukrayna	18,80	13,00	17,80	25,00	26
Ukrayna	12,00	14,00	13,80	12,00	12,80
Dünya	13 385,48	13 688,34	13 957,01	14 252,40	14 554,48
Dünya	13,00	13,80	13,80	13,80	13,80

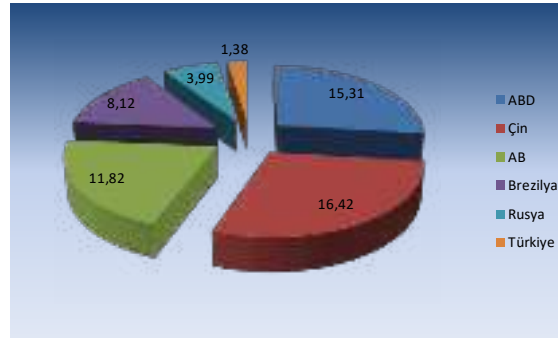

Şekil 16: Koyun Eti Tüketiminde Başlıca Ülkelerin Payları

Tablo 7: Kanatlı Eti Tüketimi (1000 Ton)

	2012	2013	2014	2015	2016
Genel	3092	2813	204	2011	2016
Özetli	262,80	231	206,08	238,00	230,80
Açıkta	1 679,22	1 588,83	1 621,31	1 607,30	1 688,96
Australya	1 040,26	1 060,20	1 055,27	1 133,07	1 284,21
Bangladeş	217	226,04	221	224,00	226
Brezilya	9 136,78	8 774,21	8 888,24	8 287,28	9 438,56
Çin	35 828,15	35 681,18	30 547,84	36 857,45	38 021,81
Kanada	1 248,82	1 226,48	1 320,85	1 292,94	1 480,84
İS	423	441	448,00	424	716
Çin Etik (Lambasız)	18 000,00	18 388,00	17 795,26	18 188,00	19 835,20
Koreya	1 149,08	1 222,80	1 433,00	1 463,80	1 491,08
Mısır	1 281,80	981	972	982	885
Etopya	80	82,80	82,80	82,00	82,80
Avrupa Birliği (ETM)	12 228,00	12 281,96	12 768,36	13 227,04	13 726,58
İtalya	286,88	229	195,00	177,80	169,80
Hollanda	74,80	74,80	70	84	84
Hindistan	2 821,08	2 152,00	2 537,00	2 600,00	2 866,00
Endonezya	1 748,00	1 873,80	1 984,00	1 866,00	1 984,00
İspanya	1 878,80	1 848,00	1 840,80	2 072,00	2 082,00
İsviçre	572	526	494,00	520	510,80
Japonya	1 846,72	1 080,41	1 040,48	2 018,06	2 828,20
Kuzey Kore	296,00	285	296,00	296	285,80
Kuveyt	589	622	622,00	582	622,00
Malaysia	1 339,08	1 374,00	1 413,00	1 400,00	1 604,00
Meksika	1 426,24	1 544,26	1 632,22	1 676,28	1 871,22
Moğolistan	42,00	46	55	56	54
Yeni Zelanda	168,48	166,28	175,4	178,8	188,65
Norveç	130,80	170,80	180,80	130,80	182,80
Peru	82,80	195,21	125,58	93,95	86,52
OECD - Toplam	39 604,81	38 783,84	41 086,22	41 181,08	44 118,02
Pakistan	891	969	952	952,00	957,08
Paraguay	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00
Peru	1 194,00	1 231,00	1 268,00	1 371,00	1 388,00
Filipinler	1 081,08	1 134,00	1 271,00	1 281,00	1 385,00
Rusya	4 173,34	4 297,98	4 484,88	4 618,36	4 622,56
İsviçre Avusturya	1 323,08	1 428,00	1 585,00	1 792,00	1 825,80
Orta Afrika	1 890,00	1 860,80	1 881,00	1 971,00	2 060,00
Sahraaltı Afrika	2 371,08	2 455,00	2 548,80	2 422,00	2 565,80
İtalya	49,00	49,00	49	51,80	51,00
İspanya	121,26	121,26	121,2	142,8	142,8
Tanzanya	86,00	86	80	95,80	92,00
Tayland	501	781	790	780	786,00
Türkiye	1 426,08	1 388,00	1 483,08	1 584,00	1 688,00
İtalya	1 134,08	1 180,80	1 152,00	1 148,00	1 127,80
Amerika Birleşik Devletleri	11 588,45	11 996,80	10 213,92	17 423,41	17 388,95
Uruguay	71,80	26,00	45,80	62,00	64,80
Yeni Hava	1 257,00	1 256,00	1 208,00	1 483,00	1 420,80
Dünya	58 521,62	48 566,87	48 652,08	51 862,21	51 144,28
Zambiya	45,00	46	46,00	50,80	50,80

Şekil 17: Kanatlı Eti Tüketiminde Başlıca Ülkelerin Payları

2.2.3 Dünya Kişi Başı Et Tüketimi

OECD-FAO verilerine göre ; 2016 yılında dünya kişi başı et tüketim miktarı 34,3 kg/kişidir. Türkiye'nin ise kişi başı et tüketim miktarı 29 kg/kişi olup bunun 8,3 kg'ı kişi başına tüketilen sığır etidir. Kişi başı sığır eti tüketiminde Uruguay 43,1 kg/kişi olup bunu 38,6 kg/kişi ile Arjantin takip etmekte ve kişi başı sığır eti tüketiminde diğer ülkelere açık ara fark atmaktadırlar.

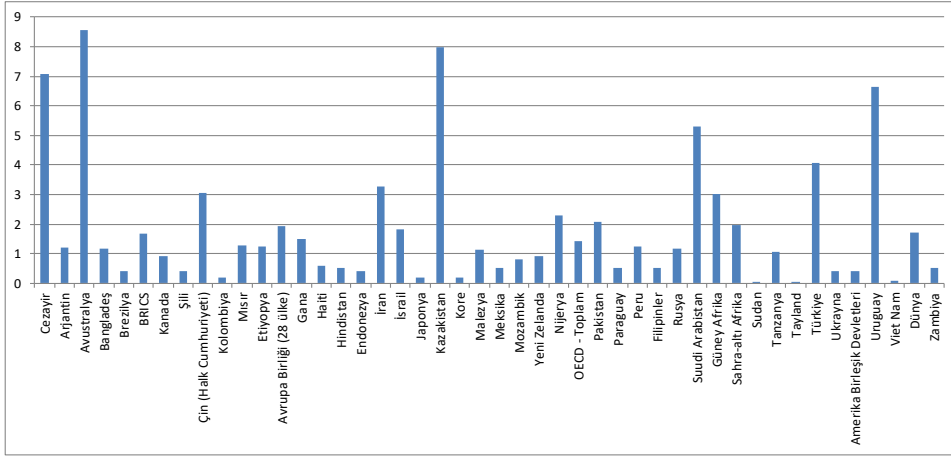

Tablo 8: Ülkelerin kişi başı sığır eti tüketimi (Kg/Kişi)

Ülke	2011	2012	2013	2014	2015
ABD	4,207	4,288	4,207	4,218	4,218
Afganistan	40,225	42,006	43,884	45,727	47,568
Arjantin	22,437	22,756	22,581	22,999	23,411
Azerbaycan	3,807	3,807	3,809	3,807	3,807
Bahama	24,734	25,248	26,494	25,405	25,405
Bahre	4,281	4,223	4,221	4,221	4,281
Banla	19,811	19,571	18,114	18,488	17,889
Bir	14,851	17,885	17,887	16,288	17,759
Orta ve Güney Amerika	4,401	4,388	4,404	4,408	4,401
Bolonya	11,612	11,891	12,101	12,101	11,708
Burkina Faso	3,381	3,441	3,441	3,291	3,273
Burkina Faso	3,108	3,124	3,027	3,128	3,405
Arjantin (Orta ve Güney)	20,013	18,826	18,811	18,811	17,007
Cameryun	3,884	3,884	3,731	3,884	3,884
Çad	1,407	1,422	1,389	1,464	1,422
Çad	3,887	3,818	3,822	3,888	3,811
Çad	1,668	1,668	1,668	1,668	1,668
Çad	3,434	3,271	3,288	3,079	3,031
Çad	18,206	20,034	20,387	20,226	18,809
Çad	3,788	3,787	3,787	3,781	3,781
Çad	16,404	16,807	17,008	17,007	17,205
Çad	3,381	3,311	3,284	3,207	18,207
Çad	4,418	4,411	4,411	4,417	4,418
Çad	4,418	4,418	4,411	4,411	4,414
Çad	3,114	3,114	3,125	3,125	3,111
Çad	16,432	16,889	16,717	16,889	16,425
Çad	1,387	1,384	1,384	1,384	1,336
Çad	14,587	14,582	14,125	14,607	14,505
Çad	3,172	3,174	3,242	3,244	3,178
Çad	21,208	22,844	22,755	20,408	20,408
Çad	4,287	4,212	4,211	4,211	4,209
Çad	2,788	2,788	2,822	2,821	2,788
Çad	14,872	12,162	11,888	12,128	8,704
Çad	4,418	4,418	4,411	4,411	4,411
Çad	11,168	11,088	10,988	10,111	10,111
Çad	3,212	3,214	3,212	3,211	3,214
Çad	3,887	3,887	3,887	3,887	3,887
Çad	4,137	4,136	4,133	4,133	3,999
Çad	2,281	2,281	1,781	1,781	1,737
Çad	1,137	1,138	1,138	1,131	1,138
Çad	3,962	3,961	3,929	3,929	3,921
Çad	26,271	27,787	28,818	28,811	28,822
Çad	30,207	30,872	30,880	30,208	30,889
Çad	3,811	3,726	3,764	3,768	3,817
Çad	3,492	3,319	3,388	3,487	3,433
Çad	2,622	2,601	2,619	2,614	2,607

OECD-FAO verilerine göre ; 2016 yılında yıllık kişi başına düşen koyun eti tüketimi 8,5kg/kişi ile Avustralya ilk sırada bunu 7,9 kg ile Kazakistan takip etmektedir. Türkiye’de ise kişi başına düşen koyun eti tüketimi 4,1 kg/kişi ile önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır.

Sekil 20: Ülkelerin Kişi başı Koyun eti tüketimleri

2.3 Dünyada İthalat ve İhracat

2.3.1 Büyükbaş Hayvan İthalat ve İhracatı

Tablo 11: Büyükbaş Hayvan İthalatı

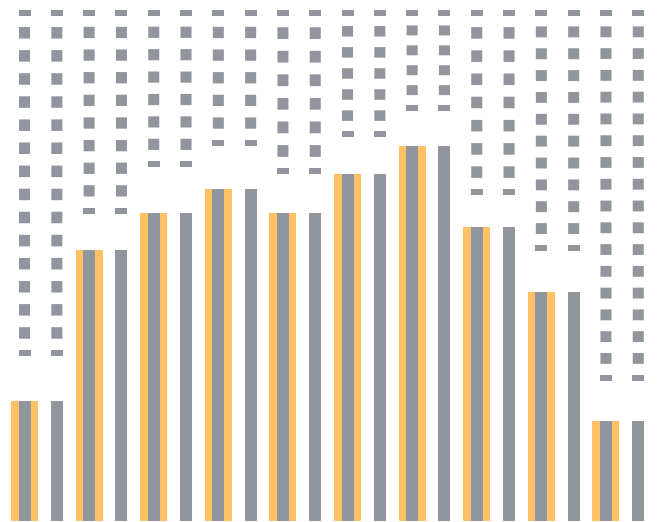
ÜLKE	Toplam İthalat (1000 Baş)				
	2012	2013	2014	2015	2016
Belarus	2	1	1	1	1
Brezilya	0	0	10	2	3
Kanada	56	48	45	36	40
Çin	117	98	230	125	160
Mısır	85	100	200	120	300
Japonya	14	12	11	9	8
Meksika	10	30	28	23	25
Rusya	143	97	74	85	55
Ukrayna	3	3	1	1	0
ABD	2283	2033	2358	1964	1776
Venezuela	616	712	585	0	0

Tablo 12: Büyükbaş Hayvan İhracatı

ÜLKE	Toplam İhracat (1000 Baş)				
	2012	2013	2014	2015	2016
Arjantin	2	0	0	0	0
Avustralya	620	851	1297	1336	1,1
Belarus	1	0	1	1	1
Brezilya	512	889	649	212	300
Kanada	621	1044	1245	832	750
Çin	26	19	20	20	20
Kolombiya	209	238	86	0	0
AB	678	504	899	700	750
Meksika	1530	1045	1176	1213	1125
Yeni Zelanda	42	33	79	21	15
Rusya	9	14	27	24	24
Ukrayna	2	11	27	45	55
ABD	191	181	108	72	75
Uruguay	78	41	140	217	215

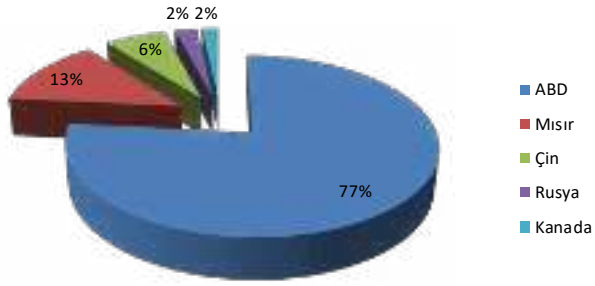
Kaynak: USDA 2016

USDA istatistiklerine göre büyük baş hayvan ithalatında en büyük 5 ithalatçı ülke; Tablo 11’den görüleceği gibi 2016 yılı itibari ile ABD, Mısır, Çin, Rusya ve Kanada’dır. Büyükbaş hayvan ihracatında en büyük 5 ihracatçı ülke; Tablo 12’den görüleceği gibi, 2016 yılı itibari ile Meksika, Avrupa Birliği, Kanada, Uruguay, Brezilya’dır. (USDA, 2016)

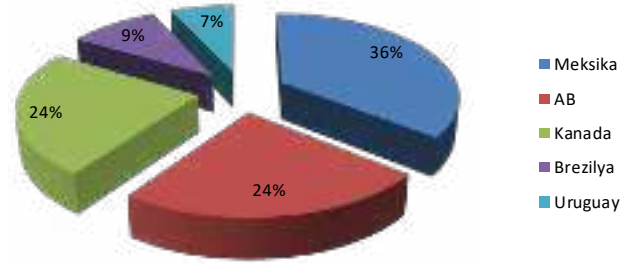

Büyükbaş Hayvan İthalatı

Şekil 21: Büyükbaş Hayvan İthalatı

Büyükbaş Hayvan İhracatı

Şekil 22: Büyükbaş Hayvan İhracatı

2.3.2 Sığır Eti İthalat ve İhracatı

Tablo 13: Sığır Eti İthalatı (1000 TON)

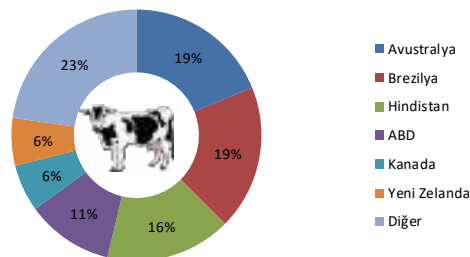
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Avustralya	13,3	30,7	32,1	13,8	13,8
Kanada	276,8	264,4	213,2	208,7	202,9
SİB	172	228	224	217	271
AB	274,6	305,7	307,9	300,1	309,2
İsviçre	145,8	158,4	160,4	162,2	162,2
Japonya	725,7	764,4	739	788	715
Güney Kore	320	327	340	366	443
Meksika	152,3	165,6	144,6	168,4	185,7
Norveç	20,4	16,5	14,3	24	24
Yeni Zelanda	6	8,8	12,7	16,7	16,1
Türkiye	136,3	50,2	13,6	45,6	32,9
İsviçre	27,9	34,9	35,9	34,7	34,9
ABD	1584,5	1538,6	1524,9	2036,4	1796,7
Rusya	1250	898,7	888	529	488,4
Güney Afrika	46,4	44	92,5	80,6	80,2
Arjantin	7	7	7	7	7
Brezilya	48,5	45,5	48,8	53,2	38,3
Uruguay	0	1	3	4	4
Çin	95,1	377,2	390,5	601,8	775
Hindistan	4,1	3,7	3,3	3,6	3,6
Endonezya	136,8	147,3	180,4	144,2	150,3

Tablo 14: Sığır Eti İhracatı (1000 TON)

ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Avustralya	1985,2	1852,1	2288,7	2313,6	1912,9
Kanada	691,7	629,4	750,4	614,9	619,5
SİB	7	6	44,6	21,6	21,1
AB	280,6	268,1	319,8	364,8	462,4
İsviçre	1	1	1	1	1
Japonya	1,2	1,5	1,5	2	3
Güney Kore	3	4	5	8	7
Meksika	455,9	331,8	392,9	456,8	425
Norveç	1,1	0,9	1	1	1
Yeni Zelanda	305,6	345,5	551,4	630,2	623,2
Türkiye	19	21	21	14	12
İsviçre	1	1	1	0	0
ABD	1115,6	1175,6	1168	1028,1	1145,3
Rusya	0,2	48,29	40,7	45,31	46,34
Güney Afrika	15,5	23	197	230,5	190,1
Arjantin	183,8	201,7	293,2	204,9	250
Brezilya	1854,4	1983,3	2053,7	1687,2	1895,1
Uruguay	342,3	332,3	349,3	374,1	384,3
Çin	62,7	61,7	44,8	48,6	34,8
Hindistan	1340	1747	1913	1678	1655
Endonezya	1	0	1,8	0	0

OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2016 raporuna göre ; 2016 yılı toplam sığır eti ihracatı 10160,95(1000 ton) ve ithalatı 10948,04 (1000 ton) olarak belirlenmiştir. 2016 yılı Sığır eti ihracatında Avustralya 1912,9 (1000 ton) ile

ilk sırada yer almakta bunu sırasıyla Brezilya, Hindistan ve ABD takip etmektedir. Sığır eti ithalatında ise 1796,7 (1000 ton) ile ABD ilk sırada yer almaktadır.

Şekil 23: Major Ülkelerin sığır eti ihracatındaki payı

2.3.3 Koyun Eti İthalat ve İhracatı

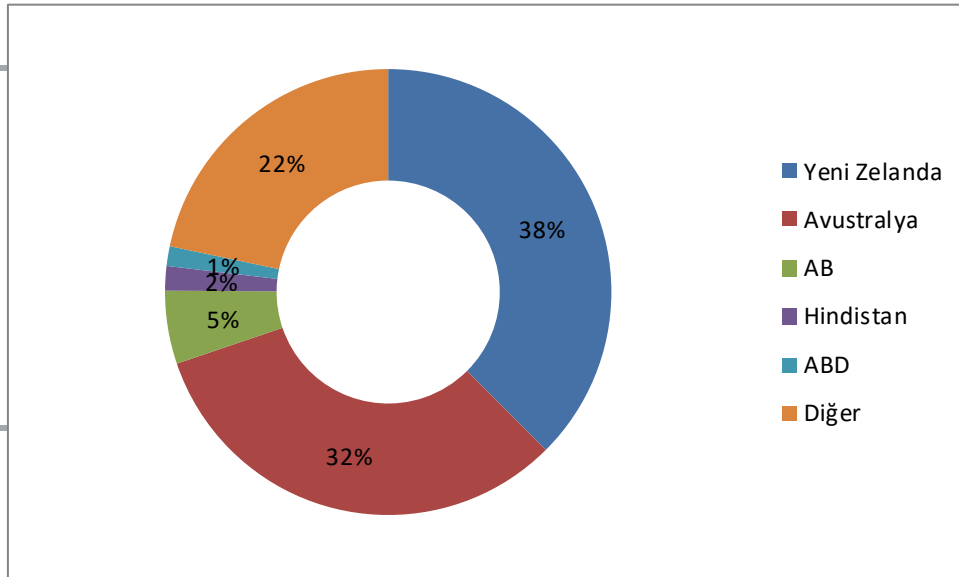
Tablo 15: Koyun Eti İthalatı (1000 TON)

Koyun Eti İthalatı (1000 Ton)					
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Avustralya	0	0	0	0	0
Kanada	17,8	19,6	20,7	21,8	22,91
Şili	0	0	0	0	0
AB	190,4	199,9	208,7	202,4	206,3
İsrail	4,6	3,4	3,7	3,9	3,9
Japonya	27,5	28,2	29,4	29	21
Güney Kore	5	5	7	8	10
Meksika	8,1	17,02	18,8	17,7	17,6
Norveç	2,7	3,2	3,4	3,7	0,9
Yeni Zelanda	3,1	3,8	4,1	5,5	5,5
Türkiye	7,5	2,5	1,3	1,1	1,1
İsviçre	6,00	6	7,00	7,00	7,00
ABD	89,0	79,5	88,5	97,1	96
Rusya	63,7	21,3	21,3	12,95	13,01
Güney Afrika	5	6,6	18,01	24,5	24,1
Arjantin	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Brezilya	7,2	8,3	10,02	7	7
Uruguay	0	0	0	0	0
Çin	124	239	288	328	325
Hindistan	0	0	0	0	0
Endonezya	1	1	2	3	3

Tablo 16: Koyun Eti İhracatı (1000 TON)

Koyun Eti İhracatı (1000 Ton)					
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Avustralya	395,7	436,4	506,0	493,5	427,8
Kanada	0,14	0,5	0,3	0,3	0,5
Şili	5	6	6	5	5
AB	51,02	69,7	68,3	57,5	70,3
İsrail	0	0	0	0	0
Japonya	0	0	0	0	0
Güney Kore	0	0	0	0	0
Meksika	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Norveç	0	0,1	0,1	0	0,1
Yeni Zelanda	384,4	407,1	483	460,7	497,4
Türkiye	0,02	0,02	0,15	0,12	0,12
İsviçre	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
ABD	13,3	17,4	17,4	18,9	18,9
Rusya	1	2,4	35,5	15,6	15,7
Güney Afrika	0,1	1,8	3,1	2,1	2,04
Arjantin	3	2	3,01	2,03	2,03
Brezilya	0,04	0,01	0	0,01	0,5
Uruguay	14,5	19,9	17,02	9,07	8,07
Çin	5,2	3,13	4	1	1
Hindistan	14,3	22,5	25,6	24,5	23,5
Endonezya	0,3	0	0,03	0,05	0,05

OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2016 raporuna göre ; 2016 yılı toplam koyun eti ihracatı 1325,63 (1000 ton) , koyun eti ithalatı 1318,72 (1000 ton) olarak belirlenmiştir. 2016 yılı Sığır eti ihracatında 497,4 (1000 ton) ile Yeni Zelanda ilk sırada yer almakta ve bunu sırasıyla Avustralya ve AB takip etmektedir. Koyun eti ithalatında ise 225 (1000 ton) ile Çin ilk sırada yer almaktadır.

Sekil 24: Major Ülkelerin koyun eti ihracatındaki payı

2.3.4 Kanatlı Eti İthalat ve İhracatı

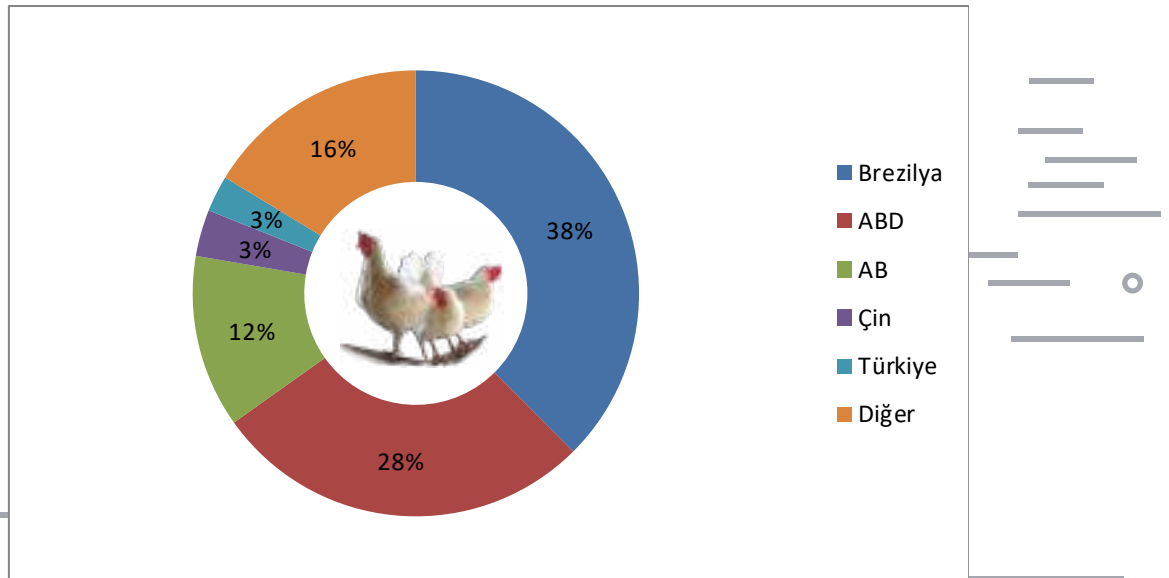
Tablo 17: Kanatlı Eti İthalatı (1000 Ton)

Tablo 17: Kanatlı Eti İthalatı (1000 Ton)					
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Australya	0	0	0	0	0
Kanada	237,2	236	256,2	283,2	265,8
SPI	79	83	94	115	140
AB	891,2	791,4	823,2	852	894,6
İsrail	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Japonya	425,3	414,2	475,2	428,4	514,7
Güney Kore	145,2	146,2	154,2	134,2	140,2
Meksika	662,8	722,8	761,2	837,2	839
Norveç	2,5	2,1	3,4	3,4	1,4
Yeni Zelanda	0	0	0	0	0
Türkiye	1,2	0,6	0,6	2	2
İsviçre	38,2	38	59	38	38
ABD	680,4	85,3	46,2	79,4	83,01
Rusya	574,6	534,1	448,1	251,3	226,5
Güney Afrika	465	390	394	479	459
Arjantin	13,03	13,03	11	10	10
Brezilya	2,2	3,4	3	3	3
Uruguay	3	4	5	6	6
Çin	523,6	581,6	469,4	499,6	594
Hindistan	0	0	0	0	0
Endonezya	0	1	3	3	4

Tablo 18: Kanatlı Eti İhracatı (1000 Ton)

Tablo 18: Kanatlı Eti İhracatı (1000 Ton)					
ÜLKELER	2012	2013	2014	2015	2016
Australya	37,4	38,4	45,5	32,8	34,6
Kanada	200	219,4	197,4	174,2	176,8
SPI	125	118	117	141	149
AB	1306,5	1292,8	1330,7	1345,8	1480,4
İsrail	9	8	8	9	9
Japonya	7,1	6,9	10,8	9,03	9,8
Güney Kore	30	34	21	31	33
Meksika	4,2	3,9	7,4	2,3	2,5
Norveç	0,8	0,8	3,9		0,1
Yeni Zelanda	5,81	9,8	12,3	17,8	16,3
Türkiye	311,4	375,8	423,8	353,6	301,8
İsviçre	3,2	4,2	4,2	3,2	4,2
ABD	3461,4	3675,8	3676,8	3107,1	3264,1
Rusya	25,3	41,2	103,3	125,3	150
Güney Afrika	10,2	25,2	71,2	79,2	85,2
Arjantin	337	366	324	222,3	242,1
Brezilya	3910,7	3874,3	4024,3	4228,8	4438
Uruguay	17	15	16	6	5
Çin	474,4	462,4	465,4	423,8	396,8
Hindistan	6	6,2	9	8	7
Endonezya	0	0	0	0	0

OECD-FAO Tarımsal Görünüm 2012-2016 raporuna göre ;Kanatlı eti ihracatı 11819,02 (1000 ton) ve ithalatı 12484,75 (1000 ton) olarak belirlenmiştir. 2016 yıl kanatlı eti ihracatında Brezilya 4438 (1000 ton) ile ilk sırada yer almakta ve bunu sırasıyla ABD, AB, Çin ve Türkiye takip etmektedir. Kanatlı eti ithalatında ise ilk sırada 894,6 (1000 ton) ile AB ilk sırada yer almaktadır.

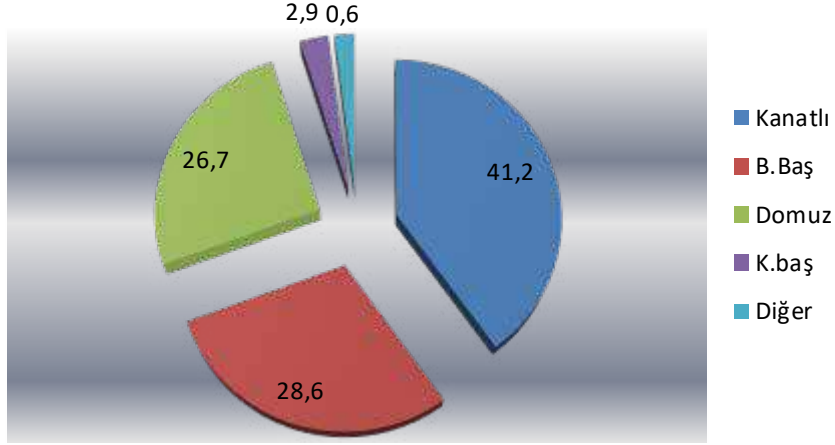

Sekil 25: Major Ülkelerin kanatlı eti ihracatındaki payı

2.3.5 Et Ticaret Hacmi

2016 yılında dünya et ticaret hacmi 2015 yılında 29,7 milyon ton iken, 2016 yılında % 4,4 artarak 31,1 milyon tona yükselmiştir.

Toplam et ticaretinin % 41,2'ini (12,8 milyon ton) kanatlı eti oluştururken, domuz eti % 26,7'ini (8,3 milyon ton), büyükbaş eti %28,6'ünü (8,9 milyon ton) ve küçükbaş eti % 2,9'unu (0,9 milyon ton) oluşturmaktadır.

Sekil 26: Türlerine göre Et ticareti dağılım grafiği

Tablo 19: Ticarete Konu olan Üretim Miktarları

Tablo 19: Ticarete Konu olan Üretim Miktarları			
	2015	2016	2015-2016
Üretim			Değişim %
Dünya	319,2	321	0,6
Büyükbaş	67,5	68,3	1,2
kanatlı	114,8	117,2	2,1
domuz	117,2	115,6	-1,4
Küçükbaş	14	14,4	2,9
Ticaret			Değişim %
Dünya	29,7	31,1	4,7
Büyükbaş	9,1	8,9	-2,2
kanatlı	12,2	12,8	4,9
domuz	7,2	8,3	15,3
Küçükbaş	1	0,9	-10
Ticaret /Üretim %			Değişim %
Dünya	9,3	9,7	4,1
Büyükbaş	13,5	13	-3,3
kanatlı	10,6	10,9	2,8
domuz	6,1	7,2	16,9
Küçükbaş	7,1	6,3	-12,5

2016 yılında ticarete konu olan et miktarının üretimdeki payı bir önceki yıla göre artarak toplamda % 9,7 olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılında üretilen büyükbaş etinin %13'ü ve küçükbaş hayvan etinin 6,3 'ü, domuz etinin 7,2'si ve kanatlı etinin 10,9 'u ticarete konu olmuştur.

2.3.6 FAO Et Fiyat Endeksleri

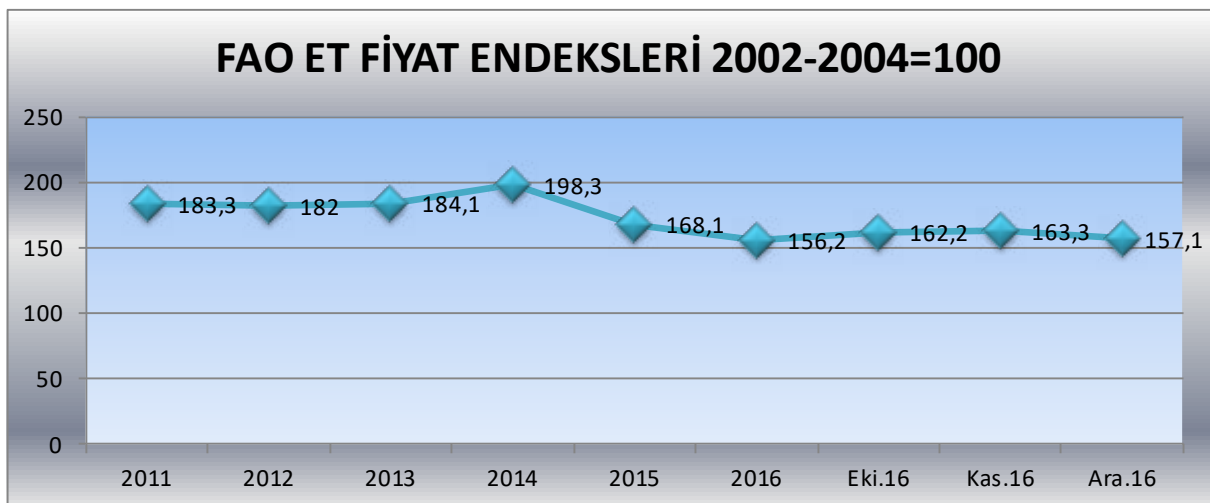
Tablo 20: FAO Et Fiyatları Endeksi (2002-2004=100)

Yıl	FAO Et Fiyatları Endeksi	Değişim	Değişim%
2012	182	-1,3	-0,7
2013	184,1	2,1	1,2
2014	198,3	14,2	7,7
2015	168,1	-30,2	-15,2
2016	156,2	-11,9	-7,1
2012-2016		-25,8	-14,2
2016 Ocak	145	-5	-3,3
2016 Şubat	147	2	1,4
2016 Mart	146	-1	-0,7
2016 Nisan	150	4	2,7
2016 Mayıs	154	4	2,7
2016 Haziran	160	6	3,9
2016 Temmuz	162	2	1,3
2016 Ağustos	163	1	0,6
2016 Eylül	163	1	0,6
2016 Ekim	162,2	-0,8	-0,5
2016 Kasım	163,3	1,1	0,7
2016 Aralık	157,1	-6,2	-3,8

Kaynak: FAO 2017 Outlook

FAO Et fiyat endekslerine göre; 2016 yılı genelinde 2015 yılı puanı 168,1'den 156,2 düşerek %7,1 oranında puan kaybetmiştir. 2012-2016 yılları arasında %14,2'lik bir fiyat düşüşü gözlenmiştir. 2016 yılı ilk 3 ay içerisinde ortalama 146 gibi düşük bir seviyede kaldıktan sonra Nisan ve Eylül ayları arasında 18 puan (% 12,3) artış göstererek 163 puana ulaşmıştır.

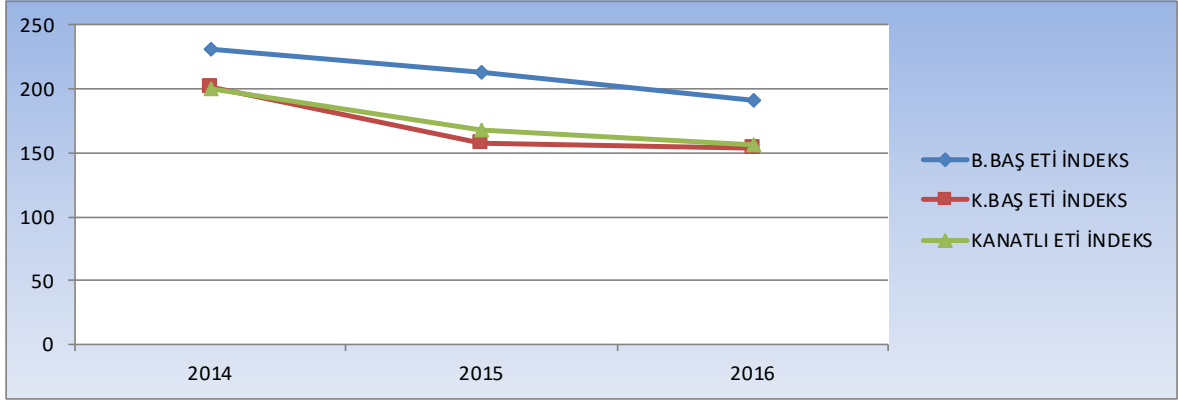
Şekil 27: FAO Et Fiyat Endeksleri 2002-2004=100

Ekim ayında ise 0,8 (%0,5) puanlık bir düşüş görülmüş kasım ayında 1,1 (% 0,7) puanlık bir artış ile Eylül ayında fiyat seviyesine yeniden ulaşmıştır. Fakat Aralık ayından 6,2 'lik (%3,8) bir puan düşüşü gerçekleşmiş olup 157,1 puana gerilemiştir.

Tablo 21: FAO Türlerine göre Et Fiyatları Endeksi

Tablo 21: FAO Türlerine göre Et Fiyatları Endeksi									
Yıl	Büyükbaş	Değişim	%	Küçükbaş	Değişim	%	Kanatlı	Değişim	%
2012	195	4	2,1	205	-27	-11,6	201	-5	-2,4
2013	197	2	1	178	-27	-13,2	206	5	2,5
2014	231	34	17,3	202	-24	-13,5	200	-6	-2,9
2015	213	-18	-7,8	157	-45	-22,3	168	-32	-16
2016	191	-22	-10,3	154	-3	-1,9	156	-12	-7,1
2012-2016		-4	-2,1	-	-51	-24,9	-	-45	-22,4

FAO Et fiyat endekslerine göre 2016 yılında 2015 yılına göre Büyükbaş(%10,3), Küçükbaş (1,9) ve Kanatlı (%7,1) etlerinde puan düşümü gözlenmiş ve sırasıyla Büyükbaş 213 puandan 191 puana, Küçükbaş 157 puandan 154 puana ve Kanatlı 168 puandan 156 puana gerilemiştir.

Şekil 28: FAO Et Bileşenleri Fiyat Endeksi (2002-2004=100)

3. TÜRKİYE'DE DURUM

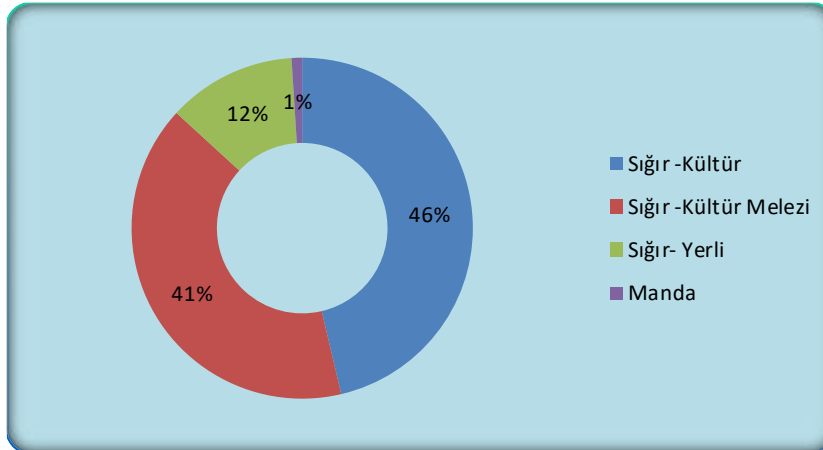
3.1 Türkiye Hayvan Varlığı

Büyükbaş hayvan sayısı 2016 yılında bir önceki yıla göre %0,7 artarak 14 milyon 222 bin baş olarak gerçekleşti. Büyükbaş hayvanlar arasında yer alan sığır sayısı %0,6 artarak 14 milyon 80 bin baş olurken, manda sayısı %6,2 artış ile 142 bin 73 baş olarak gerçekleşti.

Tablo 22: Tür ve ırklarına göre büyükbaş hayvan sayıları

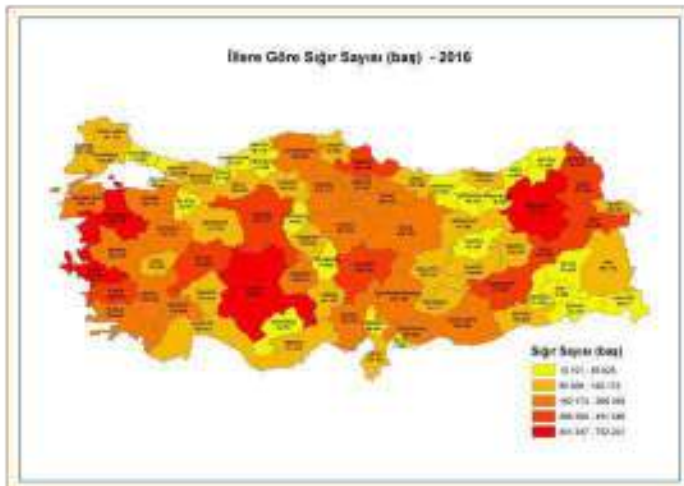
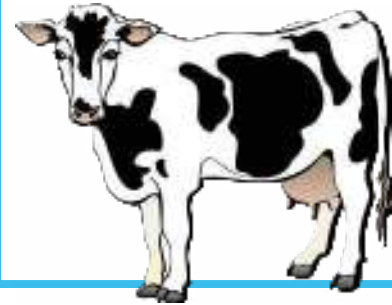
	Sığır - Kültür (Baş)	Sığır - Kültür Melezi (Baş)	Sığır - Yerli (Baş)	Manda (Baş)
2012	5 679 484	5 776 028	2 459 400	107 435
2013	5 954 333	6 112 437	2 348 487	117 591
2014	6 178 757	6 060 937	1 983 415	121 826
2015	6 385 343	5 733 803	1 874 925	133 766
2016	6 588 527	5 758 336	1 733 292	142 073

Kaynak:TÜİK

Şekil 29: Irklara Göre Büyükbaş Hayvan Sayıları

Büyükbaş hayvan varlığının %99'u sığırdan oluşmaktadır.

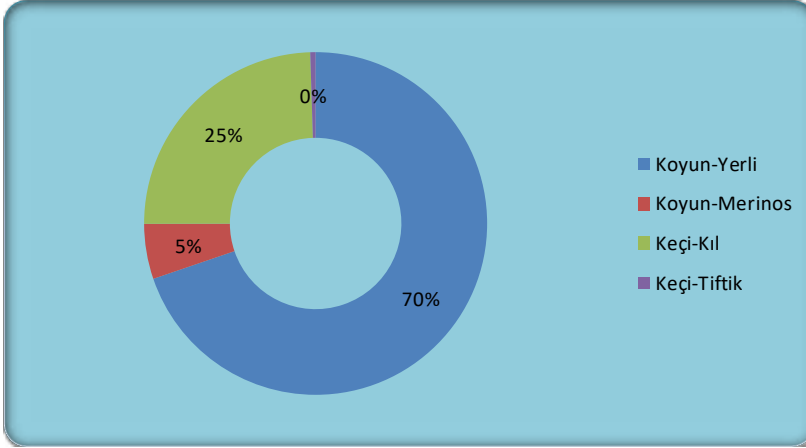
Küçükbaş hayvan sayısı 2016 yılında bir önceki yıla göre %1,4 oranında azalarak 41 milyon 329 bin baş olarak gerçekleşti. Küçükbaş hayvanlar arasında yer alan koyun sayısında bir önceki yıla göre %1,7 oranında bir azalma meydana geldi ve 30 milyon 983 bin baş olarak gerçekleşti.

Tablo 23: Tür ve ırklarına göre küçükbaş hayvan sayıları

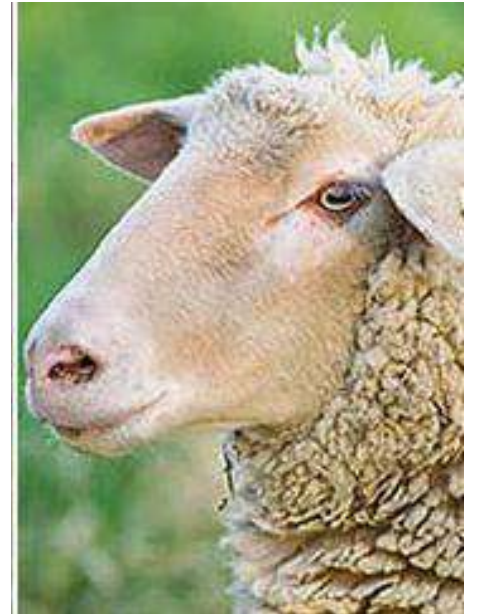
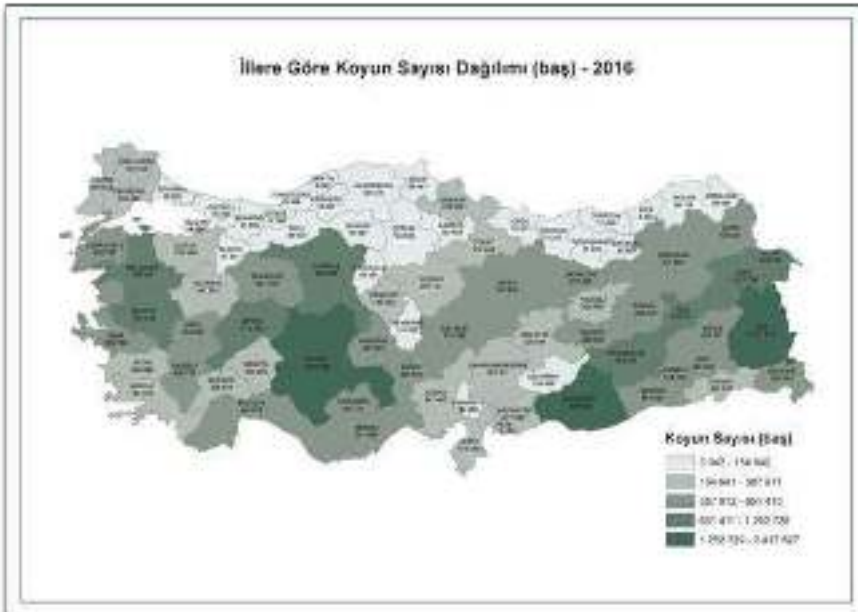
	Koyun - Yerli (Baş)	Koyun - Merinos (Baş)	Keçi - Kıl (Baş)	Keçi - Tiftik (Baş)
2012	25 892 582	1 532 651	8 199 184	158 102
2013	27 485 166	1 799 081	9 059 259	166 289
2014	29 033 981	2 106 263	10 167 125	177 811
2015	29 302 358	2 205 576	10 210 338	205 828
2016	28 832 669	2 151 264	10 137 534	207 765

Kaynak:TÜİK

Şekil 30: İrklara Göre Küçükbaş Hayvan Sayıları

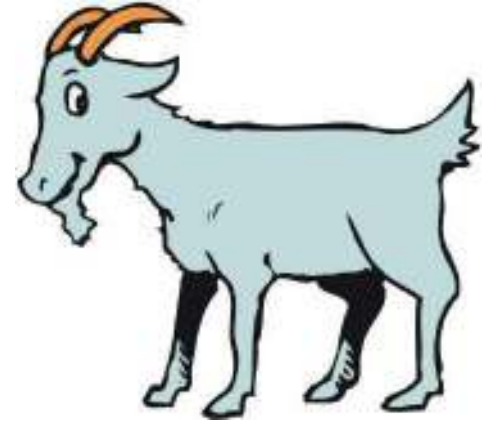

Küçükbaş hayvan varlığının %75'i koyun, %25'ini keçiler den oluşmaktadır.

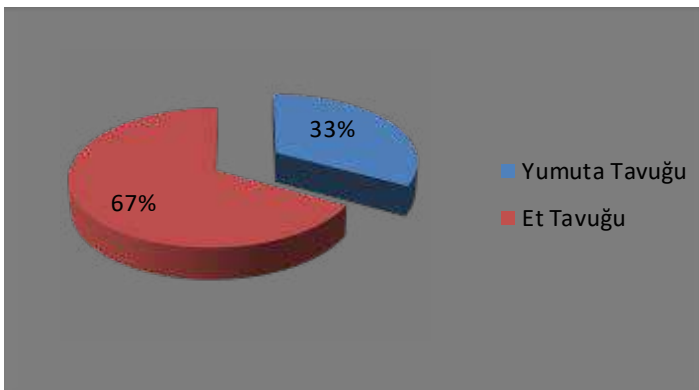
Keçi sayısında ise yine bir önceki yıla göre %0,7 oranında bir azalma meydana geldi ve 10 milyon 345 bin baş olarak gerçekleşti.

Tablo 24: Kanatlı Hayvan sayıları

	Yumurta Tavuğu (Adet)	Et Tavuğu (Adet)
2012	84 677 290	169 034 283
2013	88 720 709	177 432 745
2014	93 751 470	199 976 150
2015	98 597 340	213 658 294
2016	108 689 236	220 322 081

Kaynak:TUIK

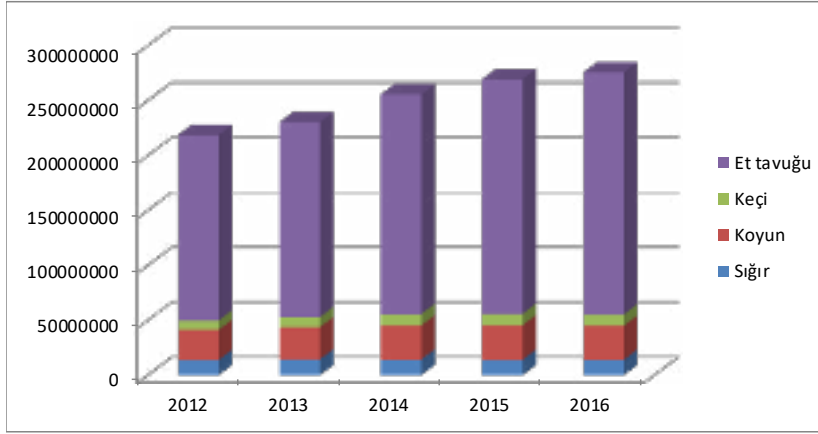
Şekil 31: Yumurta ve Et tavuğunun Oranı

Tolam kümes hayvanları sayısı bir önceki yıla göre %5,4 arttı. Yıl sonu itibariyle et tavuğu sayısı %3,1 artışla 220 milyon 322 bin adet olurken, yumurta tavuğu sayısı %10,2 artışla 108 milyon 689 bin adet oldu.

3.1.1 Son 5 yıl içerisinde ki Hayvan Varlığına Genel Bakış

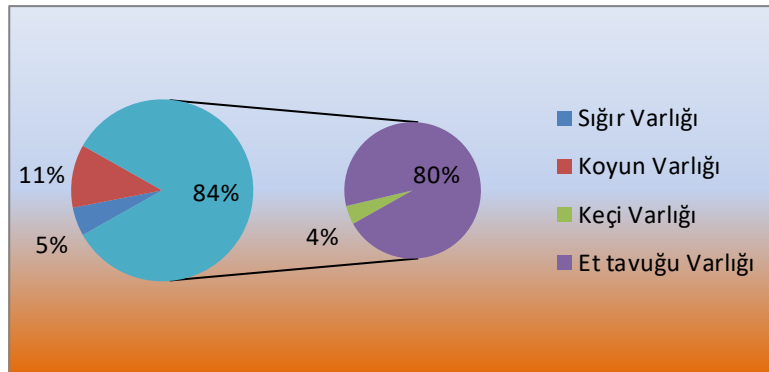
TÜİK verilerine göre 2012-2016 yılları arasında sığır varlığı %1,9 artışla 14.080.155 başa, Koyun varlığı %13 artışla 30.983.933 başa, Keçi varlığı %23,8 artışla 10.345.299 başa ve tavuk varlığı %30,3 artışla 220.322.081 başa yükselmiştir.

(Baş)	Sığır	Koyun	Keçi	Et Tavuğu	Toplam
2012	13 914 912	27 425 233	8 357 288	189 034 283	48 697 431
2013	14 415 257	29 284 247	9 225 648	177 432 745	52 925 052
2014	14 223 109	31 140 244	10 344 936	199 976 150	55 708 289
2015	13 994 071	31 507 934	10 416 188	213 658 294	55 918 171
2016	14 080 155	30 983 933	10 345 299	220 322 081	55 409 387

Şekil 32: Hayvan Varlığına Genel bakış

Kaynak:TÜİK

Şekil 33: 2016 yılı Hayvan Varlığı Dağılımı

FAOSTAT 2014 yılı verilerine göre; Dünya hayvan varlıkları içerisinde Türkiye sığır varlığı %1 , koyun varlığı %2 , keçi varlığı %1 ve tavuk varlığı bakımından % 1,4 düzeyinde olduğu görülmüştür.

3.2 TÜRKİYE ET ÜRETİM ve TÜKETİMİ

3.2.1 Et Üretim

TÜİK verilerine göre ; Sığır, Koyun ve Keçi kesilen hayvan sayıları kıyaslandığında 2016 yılında %41,9 oranında koyun, %40 oranında sığır ve % 18 oranında keçi kesimi yapılmıştır. 2016 yılında 1.173.042 ton kırmızı et üretimi yapılmış olup üretimde %90,3 sığır eti, %7 koyun eti ve %2,6 keçi etinin payı yer almaktadır.

Tablo 25: Tür ve ırklarına göre büyükbaş ve küçükbaş kesilen hayvan sayısı ve et üretim miktarları

Yıl	Koyun		Keçi		Sığır	
	Kesilen Hayvan Sayısı	Et Üretim Miktarı	Kesilen Hayvan Sayısı	Et Üretim Miktarı	Kesilen Hayvan Sayısı	Et Üretim Miktarı
	(baş)	(ton)	(baş)	(ton)	(baş)	(ton)
2012	4 541 122	97 334	926 799	17 430	2 791 034	799 344
2013	4 958 226	102 943	1 340 909	23 554	3 430 723	869 292
2014	5 197 289	98 978	1 570 239	26 770	3 712 281	881 999
2015	5 008 411	100 021	1 999 241	33 990	3 765 077	1 014 926
2016	4 083 620	82 485	1 756 360	31 011	3 900 307	1 059 195

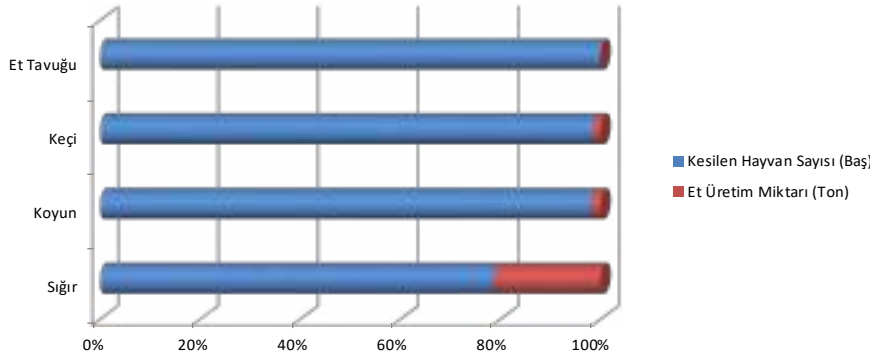
Kaynak: TÜİK; Not: 2010 yılından itibaren kırmızı et üretimi mezbahane ve mezbahane dışı kesimleri kapsamaktadır.

Tablo 26: Kümes hayvanları kesilen sayısı ve et miktarı

Tavuk		
	Kesilen Hayvan Sayısı	Et
	(Adet)	(Ton)
2012	1 047 782 683	1 723 919
2013	1 060 673 395	1 758 363
2014	1 109 742 317	1 894 669
2015	1 118 719 413	1 909 276
2016	1 101 571 912	1 879 018

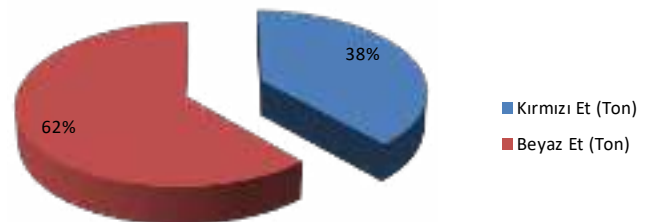
2016 yılında 1.101.571.912 adet tavuk kesimi yapılmış olup 1.879.018 ton et üretimi yapılmıştır. Toplam et üretimi içerisinde %61,6 lık bir payla en fazla üretim tavuk eti üretimi olduğu görülmüştür.

Kaynak:TÜİK

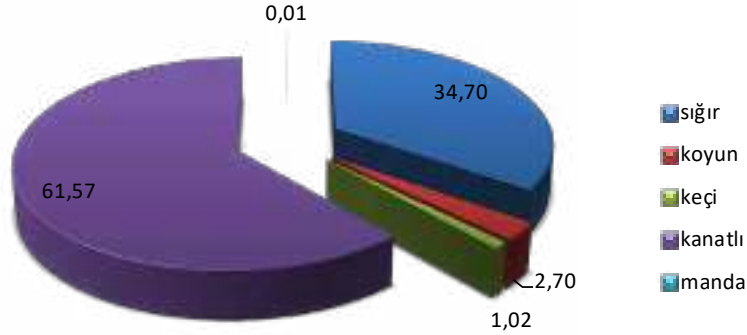
Şekil 34: 2016 yılı Kesilen Hayvan ve Üretilen Et miktarı**Tablo 27:** Genel Et Üretimi

	Kırmızı Et	Tavuk Eti
	(Ton)	(Ton)
2012	915 844	1 723 919
2013	996 125	1 758 363
2014	1 008 272	1 894 669
2015	1 149 262	1 909 276
2016	1 173 042	1 879 018

Kaynak:TÜİK

Şekil 35: Genel Et Üretim Oranları

3.2.1.1 Et Üretimini Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 36: Et Üretimini Türlerine Göre Dağılımı

3.2.1.2 Türkiye'de Et Üretimini Dönemlere Göre İncelenmesi

Tablo 28: Dönemlere Göre Et Üretimi

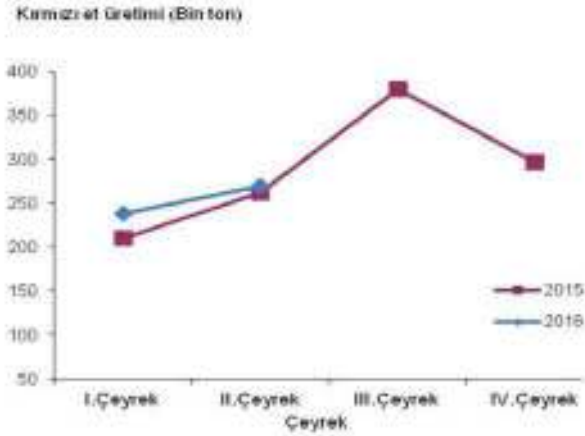
Yıl	2012				2013			
	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
TÜRLER								
Toplam Kırmızı Et	171465	182872	196108	365255	208597	212885	206466	368177
Sığır Eti	149722	159320	173202	317100	180764	187587	177757	323184
Koyun Eti	17330	19969	20987	38903	19930	21959	26396	34658
Yıl	2014				2015			
TÜRLER	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek
Toplam Kırmızı Et	184975	218432	202530	402335	210475	261871	380000	297000
Sığır Eti	163913	189848	175353	352886	184511	229549	342000	259000
Koyun Eti	17370	23451	21631	36525	18090	24653	27000	30000
Yıl	2016							
TÜRLER	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek				
Toplam Kırmızı Et	238000	270000	395000	271000				
Sığır Eti	208000	243000	360000	249000				
Koyun Eti	20000	23000	24000	15000				

Kaynak:TÜİK

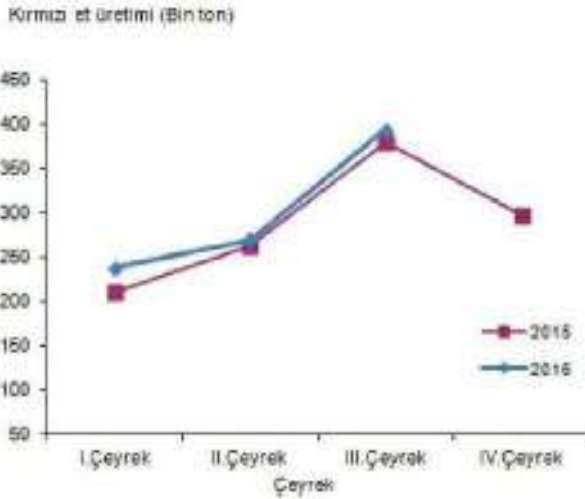
Toplam kırmızı et üretimi 1.çeyrek döneminde 23 bin ton, Sığır eti üretimi 20 bin ton ve Koyun eti üretimi 21 bin ton olarak tahmin edildi

2016 yılı 1. çeyrek toplam kırmızı et üretimi; 2015 yılının 4. çeyreğine göre %19,9 azalırken, 2015 yılının 1. çeyreğine göre %13 oranında arttı. Toplam kırmızı et üretimi içinde sadece kesimhanelerde üretilen kırmızı et miktarı ise 119 bin ton olarak gerçekleşti. Sığır eti üretimi 2015 yılının 4. dönemine göre %19 azalırken, 2015 yılının aynı dönemine göre %12,6 oranında arttı. Koyun eti üretimi 2015 yılının 4. dönemine göre %30,3 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre %14, oranında arttı.

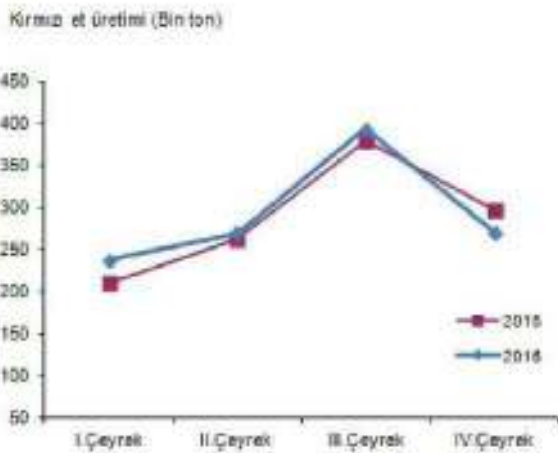
Kırmızı et üretim miktarı, 2015 – 2016

Şekil 37: I ve II. Çeyrek Kırmızı Et Üretimi

Şekil 38: III. Çeyrek Kırmızı Et Üretimi

Şekil 39: IV. Çeyrek Kırmızı Et Üretimi

Toplam kırmızı et üretimi II. çeyrek döneminde 270 bin ton, Sığır eti üretimi 243 bin ton, Koyun eti üretimi 23 bin ton olarak tahmin edildi

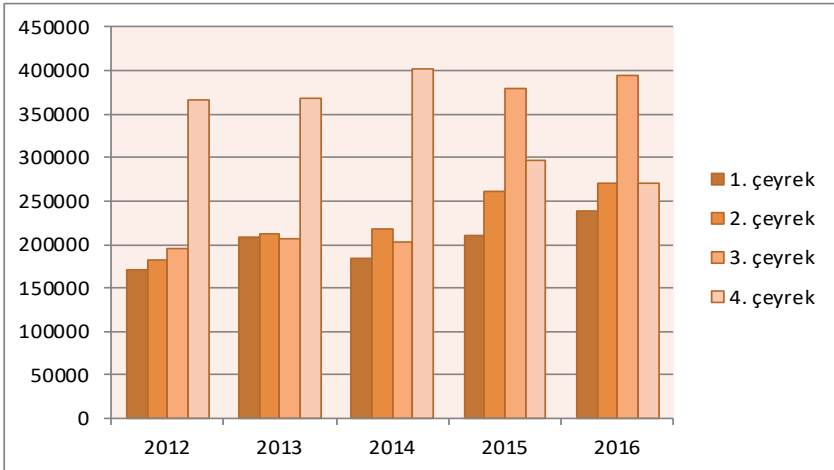
2016 yılı 2. çeyrek toplam kırmızı et üretimi; 1. döneme göre %13,5 2015 yılının aynı dönemine göre %3,1 oranında arttı. Toplam kırmızı et üretimi içinde sadece kesimhanelerde üretilen kırmızı et miktarı ise 153 bin ton olarak gerçekleşti. Sığır eti üretimi; 1.döneme göre %16,9, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,8 oranında arttı. Koyun eti üretimi; 1.döneme göre %9,6 artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,7 oranında azaldı.

Toplam kırmızı et üretimi kurban bayramının gerçekleştiği III. çeyrek döneminde 395 bin ton, Sığır eti üretimi yaklaşık 360 bin ton, Koyun eti üretimi 24 bin ton olarak tahmin edildi.

2016 yılı 3. çeyrek toplam kırmızı et üretimi; 2. çeyreğe göre %46,2, 2015 yılının aynı çeyreğine göre %3,8 oranında arttı. Sadece kesimhanelerde üretilen kırmızı et miktarı ise 125 bin ton olarak gerçekleşti. Sığır eti üretimi; 2. çeyreğe göre %48,2, 2015 yılının aynı çeyreğine göre %5,1 oranında arttı. Koyun eti üretimi; 2. çeyreğe göre %3,4 artarken, 2015 yılının aynı çeyreğine göre %14,5 oranında azaldı.

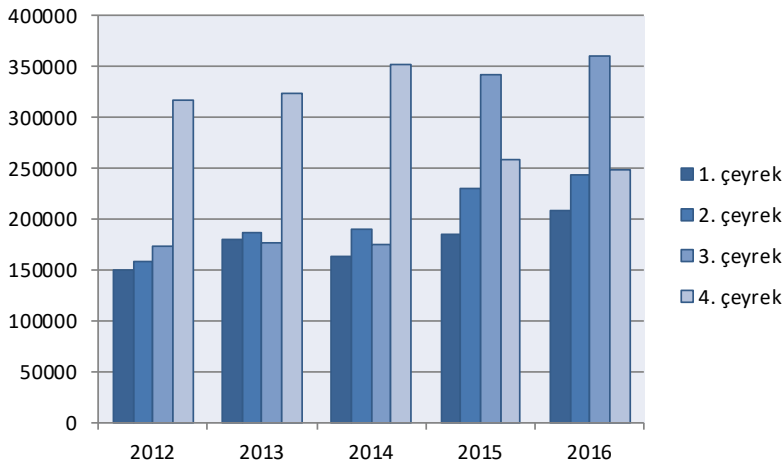
Toplam kırmızı et üretimi VI. çeyrek döneminde 271 bin ton, Sığır eti üretimi yaklaşık 249 bin ton, Koyun eti üretimi 15 bin ton olarak tahmin edildi

2016 yılı 4. çeyrek toplam kırmızı et üretimi; kurban bayramının gerçekleştiği 3.çeyreğe göre %31,4, 2015 yılının aynı çeyreğine göre % 8,8 oranında azaldı. Toplam kırmızı et üretimi içinde sadece kesimhanelerde üretilen kırmızı et miktarı ise 10 bin ton olarak gerçekleşti. Sığır eti üretimi; 3. çeyreğe göre %30,8, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3, oranında azaldı. Koyun eti üretimi; 3. çeyreğe göre %34,2, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %48 oranında azaldı.

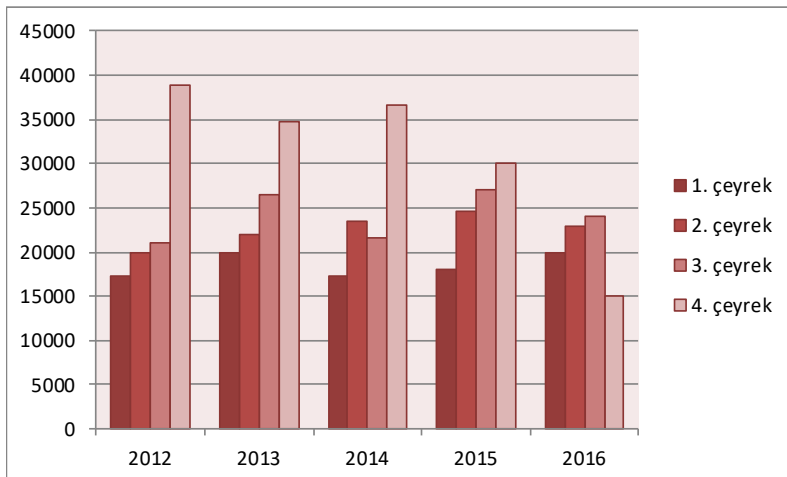
Şekil 40: Dönemlere Göre Toplam Kırmızı Et Üretimi

Toplam Kırmızı Et Üretimi artışı, en fazla 2014 yılının 4. çeyreğinde 402.335 ton olarak gözlenmiştir.

Şekil 41: Dönemlere Göre Sığır Eti Üretimi

Sığır Eti Üretimi artışı en fazla 2016 yılı 3. çeyreğinde 360 bin ton olarak gözlenmiştir.

Şekil 42: Dönemlere Göre Koyun Eti Üretimi

Koyun Eti Üretimi artışı en fazla 2012 yılı 4. çeyreğinde 38.903 ton olarak gözlenmiştir.

3.2.2 Türkiye Et Tüketimi

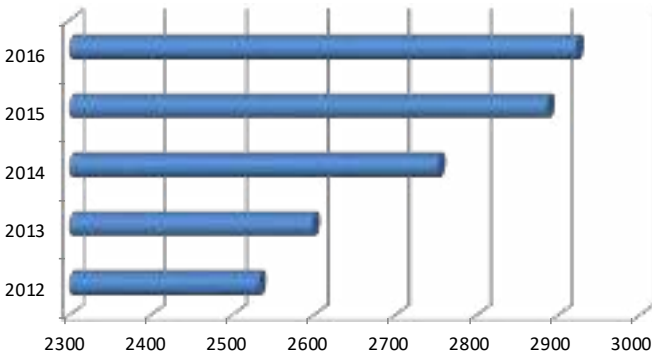
Tablo 30: Yıllara Göre Et Tüketim Miktarları

Et Tüketimi (1000 ton)	2012	2013	2014	2015	2016
Sığır	784	848	899	951	945
Koyun	322	352	361	367	369
Kanatlı	1426	1398	1492	1568	1608
Toplam	2532	2598	2752	2886	2922

Kaynak: OECD

OECD verilerine göre; Dünya geneline bakıldığı zaman Türkiye, sığır eti tüketiminde %1,4, Koyun eti tüketiminde %2,54 ve kanatlı eti tüketiminde %1,4'lük bir pay almaktadır.

Toplam Et Tüketimi (1000 Ton)

Şekil 43: Yıllara Göre Toplam Et Tüketimi

2016 yılı türlere göre et tüketim dağılımı

Şekil 44: 2016 yılı Türlerine Göre Et Tüketimi

Ülkemiz et tüketiminde en yüksek payı %55 ile tavuk eti, ardından %32 ile sığır eti yer almaktadır.

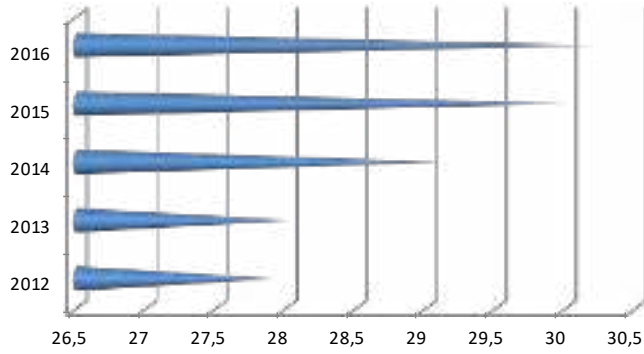
Tablo 31: Yıllara Göre Kişi Başı Et Tüketimi

Kişi Başı Et Tüketimi / Kg	2012	2013	2014	2015	2016
Sığır	7,3	7,8	8,1	8,4	8,3
Koyun	3,8	4,1	4,1	4,1	4,1
Kanatlı	16,8	16,1	16,9	17,5	17,8
Toplam	27,9	28	29,1	30	30,2

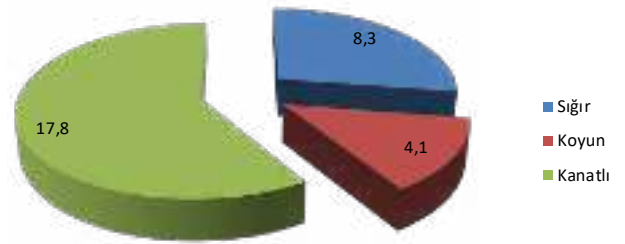
Kaynak: OECD

OECD Dünya kişi başı et tüketimi ortalamasına göre; Sığır, Koyun ve Kanatlı etlerinin sırasıyla 6,45 kg, 1,73kg ve 13,79 kg'dır. Son 5 yıl ele alındığında kişi başı et tüketiminde bir artış olduğu görülmektedir.

Kişi Başına Düşen Toplam Et Tüketimi

Kişi başı et tüketiminin türlere dağılımı

Şekil 45: Yıllara Göre Kişi Başına Düşen Toplam Et Tüketimi

Şekil 46: Kişi Başı Et Tüketiminin Türlerine Dağılımı

3.3 Hayvansal Üretim Değerleri

2012-2016 döneminde Hayvansal Üretim değerlerinde Canlı Hayvanların Üretim değerinde artış %41 ve Hayvansal Ürünlerin üretim değerinde artış ise %26 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında toplam tarımsal üretim değeri 271 milyar 1 milyon TL olup hayvansal üretim değeri tarımsal ürün değerinden %56 pay alarak 152 milyar 32 milyon olmuştur. Bu değer 89 milyar 865 milyon TL olan Canlı hayvanlar üretim değeri ile 62 milyar 166 milyon TL olan hayvansal ürünler üretim değeri toplamından oluşmaktadır.

Tablo 32: Yıllara Göre Hayvansal Üretim Değeri

Yıllar	Hayvansal Üretim Değeri						
	Para Birimi	Toplam		Canlı Hayvanlar		Hayvansal Ürünler	
		Üretim Değeri	Pazarlanan Değer	Üretim Değeri	Pazarlanan Değer	Üretim Değeri	Pazarlanan Değer
2012	TL	112 868 484 420	64 678 317 577	63 948 823 452	25 455 092 825	49 321 890 968	39 223 224 752
2013	TL	98 115 412 900	53 821 324 247	57 656 092 013	22 975 533 081	40 459 320 887	30 845 791 186
2014	TL	106 844 652 331	58 335 500 096	62 512 146 789	24 064 271 495	44 332 505 542	33 741 228 801
2015	TL	128 773 024 079	71 942 141 916	73 102 252 959	28 842 868 272	55 670 771 120	43 099 453 644
2016	TL	152 032 284 091	84 396 195 587	89 885 605 677	35 500 628 524	62 188 678 413	48 805 508 063

Kaynak:TÜİK

3.3.1 Canlı hayvan Üretim Değeri

2016 Yılında Canlı hayvan üretim değerinde en yüksek değer kalemi %69,2 pay ile büyükbaş hayvanlar yer alırken hayvansal ürünler gurubu içerisinde toplam et ürünleri %47'lik bir pay alırken bu payın % 42,7'lik kısmı sığır etine aittir. 2012 yılından itibaren Canlı Hayvan üretim değeri % 41 oranında artmıştır. En önemli artış %45 ile büyükbaş hayvanlarda gerçekleşmiş olup, küçükbaş hayvanlarda artış %31 oranında olmuştur.

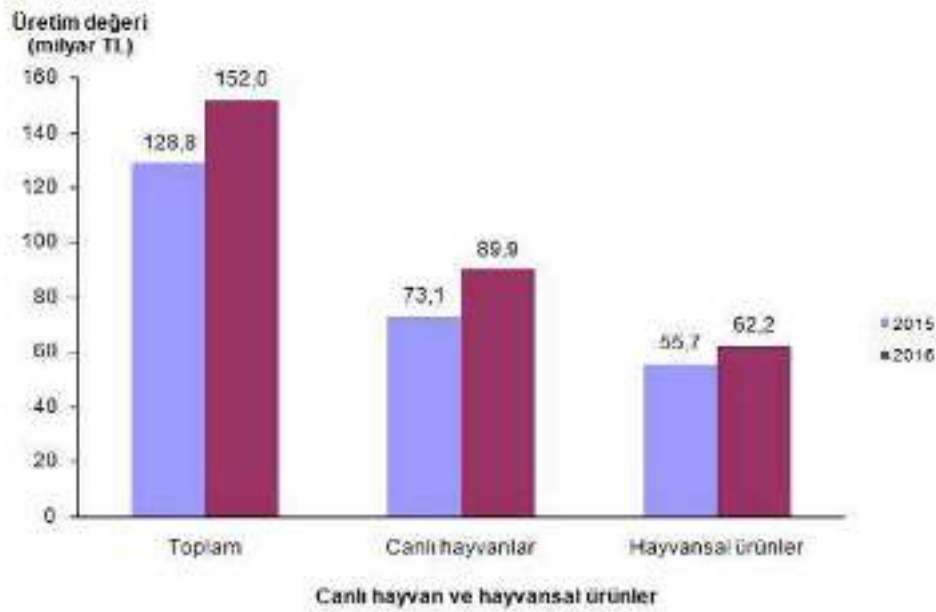
Canlı hayvan değeri bir önceki yıla göre 2016 yılında % 22,9 artarak 89,9 milyar TL oldu. Büyükbaş hayvanların değeri bir önceki yıla göre %27,2 artarak 62,7 milyar TL, küçükbaş hayvanların değeri %12,3 artarak 22 milyar TL ve kümes hayvanlarının değeri %23,4 artarak 4,9 milyar TL oldu.

Tablo 33: Yıllara Göre Canlı Hayvanlar Üretim Değeri

CANLI HAYVANLAR	2012		2013		2014		2015		2016	
	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %
Koyun	13228	20,8	13460	23,3	13892	22,2	15250	20,9	17174	19,1
Keçi	3536	5,7	3857	6,7	4018	5,4	4300	5,9	4788	5,3
Sığır	42875	67,5	36395	63,1	40311	64,5	48936	66,9	62228	69,2
Tavuk	3168	5	3254	5,6	3524	5,7	3790	5,2	4679	5,2
Diğer	739	1	750	1,3	789	1,2	826	1,1	996	1,2
Toplam	63547		67716		62612		73102		89865	

Kaynak:TÜİK

Şekil 47: 2015-2016 yılları Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürün Üretim Değeri

3.3.2 Hayvansal Ürün Üretim Değeri

2012 -2016 yılları aralığında hayvansal ürün üretim değeri (kanatlı eti hariç) % 26'lık bir artış göstermiş olup 62 milyar 166 milyon TL'ye ulaşmıştır. Etin üretim değerinde %80 oranında artış gözlenirken 2016 yılı içerisinde toplam hayvansal ürün değerinde et (kanatlı eti hariç) 29 milyar 204 milyon TL ile %46,9 oranında paya sahiptir.

Tablo 34: Hayvansal Ürünler Üretim Değeri

Hayvansal Ürünler	2012		2013		2014		2015		2016	
	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %	Değer (1 milyon)	Pay %
ET										
Koyun Eti	1912	3,9	1868	4,6	1809	4,08	2073	3,7	1999	3,2
Keçi Eti	327	0,7	400	0,99	455	1,01	641	1,15	689	1,1
Sığır Eti	13999	28,4	13762	34	15082	34	21450	38,5	26516	42,65
Tavuk Eti	9327	18,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	25565	51,8	16030	39,6	17346	39,09	24164	43,4	29204	46,95
Diğer Et Ürünleri	414	0,8	5	0,01	8	0,01	6	0,01	9	0,02
Diğer Hayvansal Ürünler	23341	47,3	24424	60,4	26979,8	60,9	31491,5	56,6	32953	53,03
Toplam	49329		40459		44333,8		55661,5		62166	

Kaynak:TUIK

3.4 Fiyatlar

Kültür sığır fiyatı 2016 yılında bir önceki yıla göre %24,8 artarak 5 bin 161 TL ve yerli sığır fiyatı %26,3 artarak 3 bin 126 TL olarak gerçekleşti. Koyun ve keçi fiyatlarına bakıldığında, merinos koyun fiyatında %14,9, yerli koyun fiyatında %16,5 ve tiftik keçisi fiyatında %23,2 artış görüldü. Kümes hayvanlarından et tavuğu fiyatı %17,8 artarak 13,92 TL ve yumurta tavuğu fiyatı %17 artarak 15,45 TL olarak gerçekleşti.

Tablo 35: Canlı hayvan fiyatları ve bir önceki yıla göre değişim oranları, 2016

Canlı Hayvanlar	Fiyat (TL/Baş)		Değişim (%)
	2015	2016	
Koyun			
Koyun (Merinos)	598	687	14,9
Koyun (Yerli)	463	539	16,5
Kuzu (Merinos)	421	481	14,3
Kuzu (Yerli)	371	430	15,9
Kıl Keçisi			
Kıl keçisi	450	503	11,8
Kıl keçisi oğlağı	306	346	13,1
Tiftik Keçisi			
Tiftik keçisi	364	445	23,2
Tiftik keçisi oğlağı	270	301	11,4
Sığır			
Sığır (Külar)	4 134	5 161	24,8
Sığır (Külar melez)	3 203	4 015	25,3
Sığır (Yerli)	2 474	3 126	26,3
Manda	2 795	3 532	26,4
Tavuk			
Et tavuğu	11,81	13,92	17,8
Yumurta tavuğu	13,21	15,45	17
Hind	57,18	62,62	8,5
Özdek	23,85	24,81	4
Kaz	43,83	48,89	11,1

Kırmızı et fiyatlarına bakıldığında, sığır eti fiyatı %18,4 artarak 25,03 TL, koyun etin fiyatı %17 artarak 24,24 TL olarak gerçekleşti.

Kaynak:TÜİK

Tablo 36: Hayvansal ürün fiyatları ve bir önceki yıla göre değişim oranları, 2016

Hayvansal Ürünler	Fiyat (TL/kg)		Değişim (%)
	2015	2016	
Et			
Koyun Eti	20,72	24,24	17
Keçi Eti	18,85	22,22	17,9
Sığır Eti	21,14	25,03	18,4
Manda Eti	19,17	22,69	18,4
Deri			
Koyun Derisi	6,68	5,95	-11
Keçi Derisi	5,53	5,4	-2,3
Sığır Derisi	43,08	46,15	7,1
Manda Derisi	34,59	37,92	9,6

Kaynak:TÜİK

Tablo 37: Ana gruplara göre canlı hayvan değerleri ve bir önceki yıla göre değişim oranları, 2016

Ana Gruplar	Değer (milyon TL)				
	2015	Pay	2016	Pay	Değişim (%)
		(%)		(%)	
Toplam	73 102	100	69 866	100	22,9
Küçükbaş hayvanlar	19 549	26,7	21 962	24,4	12,3
Büyükbaş hayvanlar	49 301	67,4	62 716	69,8	27,2
Kümes hayvanları	3 994	5,5	4 929	5,5	23,4
Diğer	258	0,4	258	0,3	0,1

Kaynak:TÜİK

3.5 Türkiye’de Canlı Hayvan ve Et İthalat ve İhracatı

3.5.1 Canlı Hayvan İthalat ve İhracatı

Tablo 38: Yıllara Göre Canlı hayvan İthalatı

Canlı Hayvan İthalatı		BüyükBaş	KüçükBaş	Toplam
2012	Miktar (Kg)	180.811.025	14.907.652	195.718.677
	Miktar (Baş)	471.571	405.626	877.197
	\$	775.413.383	42.604.778	818.018.161
2013	Miktar (Kg)	61.123.548	4.631.712	65.755.260
	Miktar (Baş)	191.639	95.770	287.409
	\$	297.810.139	15.687.324	313.497.463
2014	Miktar (Kg)	18.138.478	807.966	18.946.444
	Miktar (Baş)	48.430	15.651	64.081
	\$	108.092.539	3.744.798	111.837.337
2015	Miktar (Kg)	66.635.294	144.702	66.779.996
	Miktar (Baş)	203.107	3.077	206.184
	\$	298.858.411	958.541	299.816.952
2016	Miktar (Kg)	150.252.872	231.081	150.483.953
	Miktar (Baş)	494.306	5.299	499.605
	\$	587.519.755	975.571	588.495.326
Geçen Yıla Göre Değişim %	Miktar (Kg)	125,5	59,7	125,3
	Miktar (Baş)	143,4	72,2	142,3
	\$	96,6	1,8	96,3

Canlı hayvan ithalatının çoğunluğunu büyükbaş oluşturmaktadır. 2016 yılında 2015 yılına göre; kg bazında toplam canlı ve büyükbaş ithalatı %125, küçükbaş ithalatı ise %59 artmıştır.

Büyükbaş hayvan ithalatındaki artış daha çok besilik ithalatından kaynaklı olup büyükbaş için %164

olarak gerçekleşmiştir. Damızlık ithalatı büyükbaş için %26 artmıştır.

2016 yılında damızlık küçükbaş ithalatı ise % 58 oranında artmıştır.

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme raporu)

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme raporu

Tablo 39: 2016 yılı Türkiye Canlı Büyükbaş İthalatı

Ülke	Miktar (Baş)	%
Uruguay	153.097	30,97
Brezilya	87.088	17,62
Fransa	44.204	8,94
Macaristan	36.110	7,31
Çek Cumhuriyeti	35.789	7,24
Slovakya	28.919	5,85
Almanya	28.869	5,84
Avustralya	23.887	4,83
Avustralya	16.399	3,32
Şili	10.583	2,14
Letonya	9.025	1,83
İtalya	7.200	1,46
Estonya	3.614	0,73
ABD	3.465	0,7
Belçika	2.406	0,49
Litvanya	2.047	0,41
İrlanda	1.327	0,27
Bulgaristan	141	0,03
Danimarka	136	0,03
Toplam	494.306	

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme raporu

Tablo 40: 2016 yılı Türkiye Canlı Küçükbaş İthalatı

Ülke	Miktar (Baş)	%
Ukrayna	3.935	74,26
Macaristan	453	8,55
Romanya	380	7,17
Bulgaristan	301	5,68
Hırvatistan	197	3,72
Azerbaycan	33	0,62
Toplam	5.299	

2016 yılında gerçekleşen büyükbaş ithalatının çoğunluğu besilik olmak üzere %37'si Uruguay, %16'sı Brezilya ve % 11 Fransa'dan yapılmıştır. Damızlık Sığır ithalatının %45'i Almanya , %19 'u Avusturya, %12'si Çek Cumhuriyeti'nden sağlanmıştır. Kasaplık sığır ithalatının %93'ü Brezilyadan yapılmıştır.

2016 yılında canlı olarak ithal edilen küçükbaş hayvanların tamamına yakını damızlık olup bunların %74'ü Ukrayna'dan getirilmiştir.

Canlı Hayvan İhracatı

Tablo 41: Yıllara Göre Canlı Hayvan İhracatı

Canlı Hayvan İhracatı		BüyükBaş	KüçükBaş	Toplam
2012	Miktar (Kg)	15050	50895	65945
	Miktar (Baş)	84	1096	1180
	\$	30001	206470	236471
2013	Miktar (Kg)	204300	35560	239860
	Miktar (Baş)	387	898	1285
	\$	1158584	253223	1411807
2014	Miktar (Kg)	260640	431800	692440
	Miktar (Baş)	667	8483	9150
	\$	1990722	2075665	4066387
2015	Miktar (Kg)	4020	191800	195820
	Miktar (Baş)	9	4513	4522
	\$	51320	864335	915655
2016	Miktar (Kg)	0	5050	5050
	Miktar (Baş)	0	123	123
	\$	0	32719	32719
Geçen Yıla Göre Değişim %	Miktar (Kg)		-97,4	-97,4
	Miktar (Baş)		-97,3	-97,3
	\$		-96,2	-96,4

2016 yılı Türkiye Canlı Büyükbaş İhracatı yapılmamıştır.

2016 yılında gerçekleştirilen 123 baş canlı küçükbaş ihracatının tamamı Azerbaycan'a yapılmıştır.

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme Raporu

3.5.2 Türkiye Et İthalat ve İhracatı

Tablo 42: Yıllara Göre Kırmızı Et İthalatı

Kırmızı Et İthalatı		BüyükBaş	KüçükBaş	Toplam
2012	Miktar (Kg)	25438804	0	25438804
	\$	85992271	0	85992271
2013	Miktar (Kg)	6140581	0	6140581
	\$	24271868	0	24271868
2014	Miktar (Kg)	640043	0	640043
	\$	5257207	0	5257207
2015	Miktar (Kg)	17573825	0	17573825
	\$	104908085	0	104908085
2016	Miktar (Kg)	5658726	0	5658726
	\$	41187783	0	41187783
Geçen Yıla Göre Değişim %	Miktar (Kg)	-67,8	0	-67,8
	\$	-60,7	0	-60,7

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme Raporu

Tablo 43: Yıllara Göre Kırmızı Et İhracatı

Kırmızı Et İhracatı		BüyükBaş	KüçükBaş	Toplam
2012	Miktar (Kg)	8012	14727	22739
	\$	30264	39460	69724
2013	Miktar (Kg)	5827	11495	17322
	\$	23095	21767	44862
2014	Miktar (Kg)	4028	5824	9852
	\$	44906	51274	96180
2015	Miktar (Kg)	2044	1770	3814
	\$	42824	76211	119035
2016	Miktar (Kg)	6816	6429	13245
	\$	21495	174305	195800
Geçen Yıla Göre Değişim %	Miktar (Kg)	91	362,4	122,4
	\$	55,9	234,7	155,1

2012-2016 yılları arasında en fazla kırmızı et ithalatı 2012 yılında yapılmıştır. 2012-2016 yılları arasında küçükbaş et ithalatı yapılmamıştır. 2016 yılında yapılan et ithalatı Polonya ve Bosna Hersek'ten yapılmıştır.

2016 yılında kırmızı et ihracatı 129 ton olarak gerçekleşmiştir. Büyükbaş eti ihracatının kg bazında %44'ü kemiksiz ettir. Toplam ihracatta %122'lik bir artış yaşanmıştır.

Tablo 44: Yıllara Göre Kanatlı Eti İthalat/İhracatı

Kanatlı Et ithalatı/ihracatı		Tavuk eti ithalatı	Tavuk eti ihracatı
2012	Miktar (Kg)	369214	255936987
	\$	823283	481010375
2013	Miktar (Kg)	312551	303092431
	\$	660528	546912319
2014	Miktar (Kg)	302752	337579530
	\$	645627	563715978
2015	Miktar (Kg)	796965	284331927
	\$	1218594	389170497
2016	Miktar (Kg)	84538	253634314
	\$	204786	306744914
Geçen Yıla Göre Değişim%	Miktar (Kg)	-89,4	-10,8
	\$	-83,2	-21,2

Kaynak: Et ve Süt Kurumu 2016 yılı sektör değerlendirme Raporu

Tavuk eti ithalatı, yıldan yıla azalmakta olup ihracatla karşılaştırıldığında yok denecek kadar azdır. 2016 yılında 84,5 ton tavuk eti ithal edilmiştir. 2016 yılında tavuk eti ihracatı 2015 yılına göre %11 oranında azalma görülmüştür.

4. Susurluk'da Durum

Susurluk Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünün verilerine göre ; İlçemizin 2015 yılı Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı 2239 dur. 18 tane tarımsal amaçlı kooperatif ve birlik bulunmaktadır. 12 gübre bayii, 48 yem satış yeri, 124 adet gıda üretimi yapan işletme, 533 adet gıda satış ve toplu tüketim yeri mevcuttur.

Tarıma dayalı sanayi tesisi olarak; 1 ayçiçek yağı fabrikası, 9 adet süt ve süt işleme tesisi, 3 adet meyve-sebze işleme tesisi, 2 adet entegre et tesisi, 1 adet tavuk et işleme tesisi, 1 adet şeker fabrikası, 6 adet sakatat işleme tesisi, 1 adet yem üretim tesisi ve 1 adet kültür mantarı üretim tesisi mevcuttur.

Susurluk Ticaret Odasından alınan verilere göre; 2016 yılında odaya kayıtlı olup tarım ve hayvancılık faaliyetinde bulunan 163 adet firma bulunmakta ve bu firmalardan 18 tanesi 2016 yılında açılmış ve yine 1 tanesi 2016 yılında firmayı kapatmıştır.

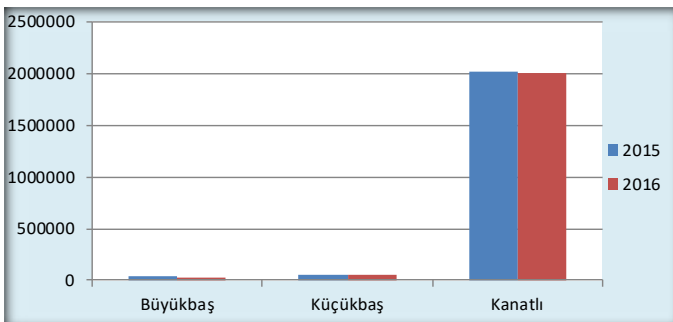
Tablo 45: Yıllara Göre Hayvan Varlığı ve Et Üretimi

		2012	2013	2014	2015	2016
Hayvan Varlığı (Baş)	Büyükbaş	37227	34794	35132	35903	33002
	Küçükbaş	46252	45224	46629	50042	48000
	Kanatlı	1423080	2079092	2137192	2015075	2005884
Et Üretimi (kg)	Büyükbaş	3052325	3906517	2496042	2279356	2791989
	Küçükbaş	2641318	2757722	3446588	3961068	4210109
	Kanatlı	-	23545049	49370813	45208161	48384744
Et İhracatı (kg)	Kanatlı	-	-	-	-	986627

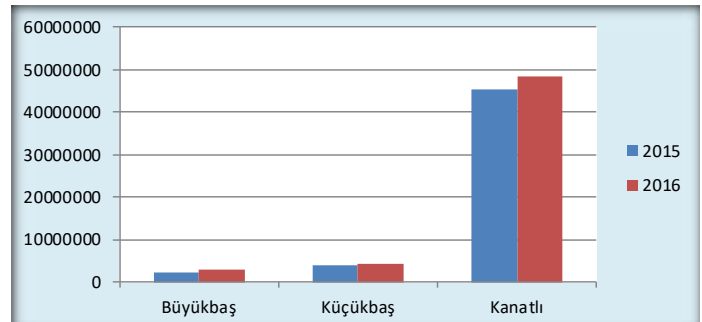
Kaynak: Susurluk Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müd.

Susurluk Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünden alınan verilere göre; İlçemiz 2016 yılı Büyükbaş hayvan varlığı bir önceki yıla karşılaştırıldığında %8,1, küçükbaş hayvan varlığı %4,1 ve kanatlı varlığında 0,5 oranında bir azalma olduğu görülmüştür. 2016 yılı et üretimine bakıldığında bir önceki yıla göre, Büyükbaş eti üretimi % 22,5, küçükbaş eti üretimi %6,3 ve kanatlı eti üretiminde ise %7,03 oranında bir artış olduğu görülmektedir. Elde edilebilen veriler ölçüsünde, ilçemizde 2016 yılında 986.627 kg kanatlı eti ihracatı yapılmıştır.

Türkiye 2016 yılı hayvan varlığı içerisinde ilçemiz hayvan varlığı % 0,2 oranında Büyükbaş, % 0,1 oranında Küçükbaş ve % 0,9 oranında Kanatlı yer almaktadır. Et üretiminde ise Büyükbaş eti üretiminin payı % 0,3, küçükbaş eti üretiminin payı % 3,7 ve kanatlı eti üretiminin payı ise %2,6 oranındadır.

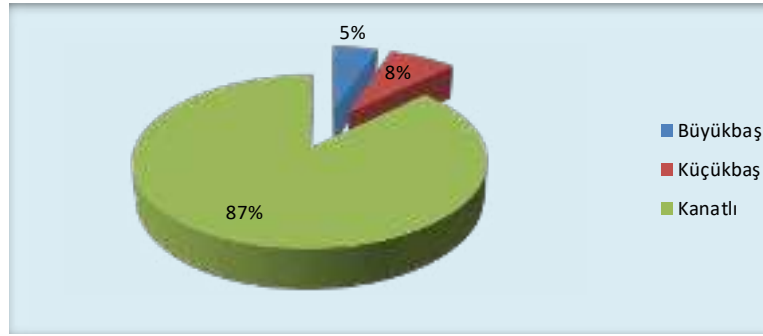

Sekil 48: 2015-2016 yılları Hayvan Varlığı Dağılımı

Sekil 49: 2015-2016 Yılları Türlerine Göre Et Üretimi

Şekil 50: 2016 yılı Türleri Göre Et Üretim Oranları

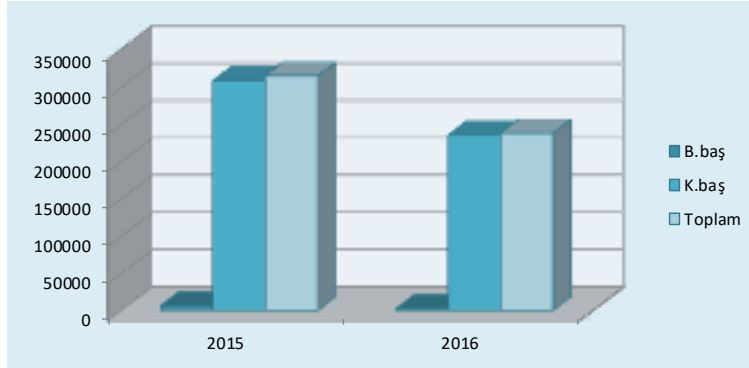
5. BORSAMIZ ET İŞLEM HACMI

2015 ve 2016 yıllarına ait tescil verileri incelenmiş ve borsamızda işlem gören Canlı Hayvan ve Kırmızı Et İşlem Hacimleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 46: Susurluk Ticaret Borsası 2015-2016 yıllarına ait Canlı hayvan İşlem Hacmi

Canlı Hayvan Cinsi	Miktar				
	2015		2016		
	Adet	Kg	Adet	Kg	
Büyükbaş	Dana	4592	-	2259	-
	Dana Canlı	-	39120	-	313472
	Siğir	1408	-	422	-
	Siğir Canlı	-	49014	-	49046
	Düve	216	-	19	-
	Düve Canlı	-	-	-	150
	İnek	256	-	54	-
	Buzağı	27	-	9	-
	Toplam Baş/Kg	6499	88134	2763	362668
	Fiyat Toplam (TL)	30432650,23	962380,74	14203368,89	4440817
Küçükbaş	Koyun	8814	-	1118	-
	Koyun Canlı	-	1069	-	-
	Kuzu	299317	-	234233	-
	Kuzu Canlı	-	448299	-	493047
	Keçi	198	-	147	-
	Oğlak	160	-	45	-
	Koç	2	-	2	-
	Toplam Baş/Kg	308491	449368	235545	493047
	Genel Toplam Baş/Kg	314990(baş)	537502(kg)	238308(baş)	855715(kg)
	Fiyat Toplam (TL)	116988326,48	4800389,6	110237720,61	6328630,1

Borsamız Canlı Hayvan İşlem Hacmi 2016 yılı miktarlarında adet bazında girişlerde bir önceki yıla kıyasla %24,3 oranında bir düşüş gözlenmektedir. Bu düşüşün % 4,9'u Büyükbaş, %95,1'lik kısmı ise Küçükbaş hayvanlar oluşturmaktadır. Canlı hayvan kilogram bazında girişlerde bir önceki yıla göre %59,2 oranında bir artış gerçekleşmiştir. Bu artışın % 86,3'lük kısmı büyükbaş, % 13,7'lik kısmı ise Küçükbaş hayvan canlı kg ağırlığından oluşmaktadır.

Şekil 51: 2015-2016 yılları Canlı Hayvan İşlem Hacmi

Tablo 47: Susurluk Ticaret Borsası 2015-2016 yıllarına ait Et İşlem Hacmi

Kırmızı Et Cinsi		Miktar			
		2015		2016	
		Kg	Adet	Kg	Adet
Büyükbaş	Dana Eti	4268639,6	-	4824607,54	-
	Sığır Eti	285346,4	-	449419,1	-
	Düve Eti	39631,2	-	25867,8	-
	Sakatat	2816524,6	-	3145301,34	582
	İşlenmiş Et	759762,03	-	715639,91	-
	Deri	371405,1	-	503164,99	-
	Toplam (Et)	8541308,93	-	9664000,68	-
Küçükbaş	Koyun Eti	33362,1	-	26983	-
	Kuzu Eti	5285616,3	-	6003664,55	-
	Oğlak	911	-	1076	-
	Sakatat	2,4	534931,4	3687	739616,45
	İşlenmiş Et	86875,35	-	89607,38	-
	Deri	-	201643	-	214,750
	Toplam (Et)	5406767,15	-	6125017,93	-
Kanatlı	Piliç Eti	31742662,4	-	28062015,14	-
	Sakatat	763563,8	-	1018134,81	-
	Sakatat	428822,81	-	324532,47	-
	Toplam (Et)	32935049,01	-	29404682,42	-

Et tescil miktarlarında 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla 42931629,19 kg'dan 40523367,89 kg'a düşmüştür. Toplam et tescil miktarında bir önceki yıla göre %5,6'lık bir düşüş gözlenmiştir. Bu düşüşün kaynağı kanatlı eti işlem hacminden kaynakladığı görülmektedir. Kırmızı et işlem hacminde 2016 yılında %11,3 oranında bir artış gözlenmesine rağmen kanatlı eti işlem hacminde % 11,8 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. Kırmızı et işlem hacmindeki artışın %48,1'i Büyükbaş eti, %51,9'u Küçükbaş etinden oluşmaktadır.

BÜYÜKBAŞ

KÜÇÜKBAŞ

KANATLI

Han Mahallesi - Şehit Fikret Güney Caddesi - No:6
Susurluk / BALIKESİR

🌐 www.susurlukticaretborsasi.com ☎ 0 266 865 54 57 📠 0 266 865 54 69(faks)